

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 51.

Plymouth, Pa., 23 d. Gruodis (December) 1903 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

DR. ALBERTAS KAUFMANAS

Gyvastis užtikrinta.

Dr. Albertas Kaufmanas,

Nereikalauji sirkti ilgiau kad gali būti išgydytas savo namuose. Gerai žinomas Europiskas ir Amerikoniskas Dr. A. Kaufman kuris geriause buda gydymo ligų, vyrų, moterių ir vaikų, be vartojimo peilo. 1000 žmonių jis išgydė nuo ligų kuriu kiti daktarai atsisake išgydyti.

Dr. Kaufmanas praktikavojosi daugelį metų szpitolėse ir turi diplomus Maskolijos ir Amerikes ir jis pasakys tavo kalboje kas per priežastis ir kaip išgydyti. Tukstančiai žmonių tapo išgydyti ir apsaugoti nuo amerikonszko peilio.

Nereikalaujote siusti pinigų visokiems prigavikams, kurie garsinasi gydą visokios ligos, kurie tiktai didelius pinigus ištraukia o nesuteikia jokios pagalbos.

Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell,
1005 Peoples.

Ofiso valandos nuo 8-10 isz ryto, nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Teleponas 352 Plymouth.

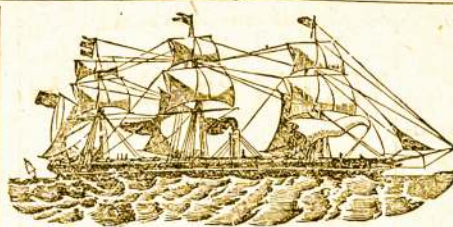
Daktarka Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Ofisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Ofisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
etidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagalbą ir gerą priežiurą.

„Vienybės“ redakcija telefonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Neikite pas svetimą, bet pa

V. G. Sava

„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.

WILKES-BARRE, PA.

Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.

Czla gausi pigianšias laivakortes ir pigiai nušiel pinigūs į visas svieto dalis.

Ar norite užlaikit plaukus ant galvos?

Ar slenka plaukai?

Gal pleiskanų yra?

Ar galva plika?

Ar ant veido yra papuczukai?

Ar norite gaut gerą rodą kaip išgydinti ligas?

Jeigu plaukai slenka ir randasi pleiskanų, tai yra ženklas kad galva pasiliks plika už kelių mėnesių jeigu nesigydysi. Gvarantuojam pagelbēt.

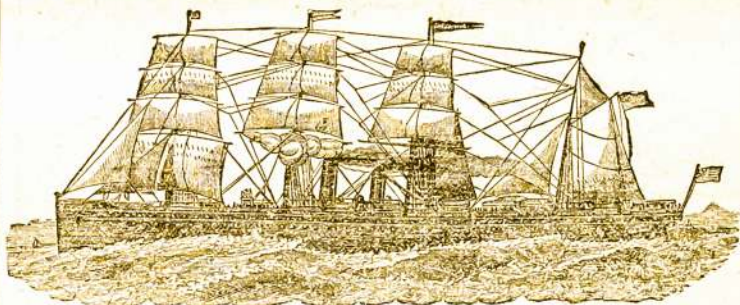
Jau 10 milijonu žmonių butu nuplikę.

Jeigu nebutų vartoją „Prof. Brundzas W. H. G. pro Capillus Morbus“. Vartojo po tuom vardu gyduoles karalei, ciesoriai, daktarai, sudzios, advokatai, ministeriai ir kunigai, teiposgi gal vartoti ir darbininkiszka klesa žmonių, nes jų daugiausia slenka ploukai isz daugel rupesczių ir nežino kaip plaukus užlaikyti, o teiposgi ir isz daugel kitų priezasczių. Kas nori, gali ateiti po No. 343—5th Ave. New York, arba į didziausia aptieką ant Bedford Ave. ir S. 2nd str. Brooklyn. Telephone call 1304 Williamsburgh.

Jeigu kas norētų per gromatas informacijas gauti, tai tegul paraszo trumpai ir aiskiai ko reikalauja ir kokios rodos, o gaus greitą atsakymą su roda DYKAI ką reikia padaryti. Norinti klausiti rodos raszyki pas:

Address to **J. M. BRUNDZA Co., Chemists,**
NEW YORK & BROOKLYN, U.S.A.

Gerbtini Tautieciai!

Turiu užgarbę praneszti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerų linijū. Taigi parduodu laivakortes ir siuncziu pinigūs į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8—9 dienas. Nusiuuncziu pinigūs į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prigulinezias dalis arba pasargas lietuvoje atimu ir padarau paliudyjimus arba aktus ir be jokios turbacjos. Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie zinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszcezius nepaniekytų. Su guodone Kazi. Baltrukonis Adrisuokit sziteip:

CHAS V. BOLTH,
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

Daugiau kaip 30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
“ANKER” (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

P. F. Roski,

Didelė krautuė moteriszku aprėdalų ir skrybelių. Turime didelę daugybę į madą placzių, putrų, jakų, skrybelių ir visokių aprėdalų dėl moteriu, merginų ir vaikų. Prekės preinamos o tavoras szviezias ir geras dėl palengvinimo szveziam paėmėme lietuviszka merginą. Meilingai užpraszo me į mūsų krautuė brolius lietuvius atsilankyti.

P. F. ROSKI,

106 E. Main St.

Plymouth, Pa.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRACGYSTĖS.

Prezidentas — M. Paltanavicee,
161 Lowell st., Lawrence, Mass.

Sekretorius — W. Martiszius care jo
Ruskin University, Glen Ellyn, Ill.

Kasierius — A. Olszewskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius ir literatiszkas komitetas

Dr. J. T. Želviene

1 Church st. Plymouth, Pa.

Vienybe

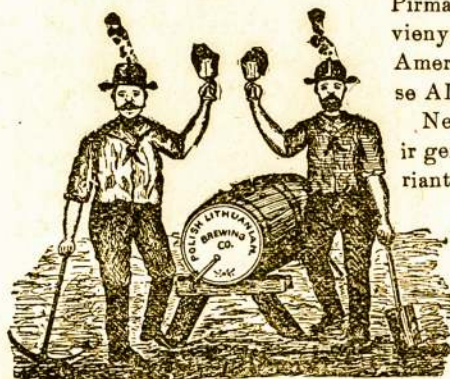

Gelbstantis Elektrinis diržas.

Iš gydo saugėla, nauralgija, galvos skaudėjimą, žarnų sugedimą, plaučių ir inkstų sugedimą, dieglio, sztyvumo strėnų, kroniszkų ligų, nerviszkumo, atszalin: o kojų, nemiegojimo, slobnumo, skaudėjimo vidurių, karsczio galvoje, iszmėtymo papuczkaiss. Prekė \$1,00. Pinigus galite siusti money order ar registravotose gromatose ir gausite puiku diržą su instrukcijom kaipvartoti lietuviszko kalboi.

Adresas: **Zaruba & Durish,**
Dept. VI. 309 N. 4th st. Clarksburg, W. Va.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė. Amerikos, kuriame iszdirba geriaus se **ALŲ PORTERŲ** ir **ELIŲ**.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausų apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proszkų.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziarnykai) visados reikalaukite Lietuviszko alaus, viena jog yra geri ausia

alus, antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

Polish-Lithuanian Brewing Co.
DANVILLE, PENN., A.

HOTELIS K. Strzeleckio.

276 E. Main str. Plymouth, Pa

Užlaiko visokios degtinės, vynu, skanaus aluczio, puikiai kvėpianzių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgrist skambinant ant fortepiano puikias meliodijas, tai tik užėik pas **K. Strzelecki.**

Lietuviszka-Ruska aptieka.

257 Hanover str.
Boston, Mass.

Turime pilnai aptiekoriszku tavoru kaip krajevu teip ir užrubežinių. Aptiekoje visados randasi daktaras kur duoda rodą visokiose ligose be jokos mokesties.

Dovanai! Dovanai!

Nauja gyduolių knyga dėl vyrų, moterių ir vaikų, apraszanti visas informacijas, bus pasiusta Jums jeigu jus prisiusite mums savo adresa.

Venibe P. O. Box 268
Madison Sq. New York.

DYKAI

Elektrikinis Diržas!

Izgelbetojas Gyvasties.

Tikra gyduole ant Rumatizmo Nerviszkų ligų, Astropie, vyriszkos ligos, Kepenų, inkstų ir plivo, kuri siunczem **DYKAI** dėl vieu kurse prietuns savo adresu. Tiktai per trumpa laiką duosime idant apszigarsit. Zinome jog tave iszgydins o po iszgydimui esame tvirtais jog pasiskisi savo drangams apie tai no kurių tikimes gaut orderį o tokiu epasabu užsimokės už dovana. Ne yra tai jokie apgavytė, ne **TEISYBĖ** ba duodame diržą ir suvis dykal dėl gerentio apszigarsinimo.

VISI GIRE MUS DIRZUS

Czlonai patalpinam veleta gromatą aplaikytų isz kėlu szlmtų o kurias parodinsime dėl netikėlių.

Duodu žinot jog "Monarch" diržas man daug pagialbėjo. Naudodamas diržą esmiu sveikas. Diržas vertas tiek kiek evere. Velinu visiem ligoniams toki turet, su guodone.
M. J. CURTIN, Phillips, Neb.

Juso diržas mane iszgydino už ką nuoszirdžiai dėkavojų už juso geradėjiste nes per juso diržą iszgydinau isz ligos kuria turėjau per 15 metų. Gireu visiems juso naudinga diržą. Pastileku.
M. S. NAPIER, Troublesome, Ky.

Dang man yra geriau ne kaip praetnos metuose ir esmiu visiszkai sveikas ir iszgydintas isz savo ligos. Didziausio pagyrio yra vertas juso diržas. Wisio gero velijentis dėl jus
J. W. TRUITT, New Castle, Wyo.

Ar ir jus norit diržą? Jeigu teip tai tiktai prisitunokit savo pilną adresa o diržą prisitunsim suvisai dykal pagal muso prizadėjimą. Adresas:

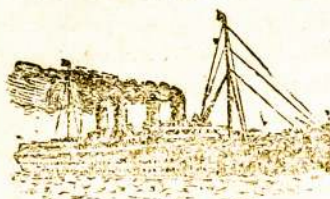
Monarch Electro-Medical Institute.
56-60 Wabash Ave. Chicago.

„Kas yra socializmas“.
lapeliai gaunami pas:
K. Rutkus, 708 Hamilton str.,
Cleveland, Ohio.

Telephonas 88.

P. V. Obiecunas,

1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Parduodu Laivakorte ant visokių linijų ir siunczių pinigus į visas dalis svieto. Doviernastis (pavedimus resztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmainau visokius pinigus ant amerikoniszkų ir t. t. Darau apepergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių dalktų. Jeigu kuri atkellavusį užlaikytų kaetlegarnėje, tegu szauklasi prie mane, o asz jį iszliuosuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o b: tte užganėdinti.

TIKTAI 25 CENTAI

už tuziną popierų raszymui gromatom, su visokiom pavincėvonėm ir su gražiausiom kvietkom pagražintot; o ant kitų vietoj kvietkų priliptinti gražūs kolorovi abrozėliai; žodziu sakant, gražiausios popieros ant pasaulės, ir prie kiekvieno tuzino pridėdam puikų auksuotą abrozėlį. O 5 tuzinai už \$1.00. Atidaromi abrozėliai arba altorėliai po 15 ct, gražesni po 20 ct. Popieros dėl gromatų raszymo su auksuotais krasztais ir atidaromom kvietkom, už vieną 10 ct., gražiausių už vieną 15 ct. Užlaikom didelę krautuvę visokių knygų. Atsiųsk savo adresa, tai gausi mus kataliogą, isz kurio pasirinksi, ką norėsi. Reikalaujiam pardavikų ir duodam gerą uždarbį.

Adresuokite teip:

A. Zvingilas & co.
P. O. Box 234,
LAWRENCE, MASS.

Lietuviu užėiga.

Geriause užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaipo tai: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siunczių pinigus į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale **Petras Lipavyczia,**
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

PLYMOUTH

NATIONAL BANK,

6 East Main st. Plymouth, Pa.

KAPITOLAS.....100.000
PERVIRSZIS.....20.000

Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus iszmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriausei užtikrinta užėidiszka banka.

Jonh R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

Mėsinyczia

Marcin Szarejki,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-lieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt

yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus

visi pas **M. Szarejki,**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers. **MUNN & Co., 361 Broadway, New York.** Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

HOTELIS Jurgio Rekaus,

318 Cor. Market & Sherman Str.
WILKES-BARRE, PA.

Geriause užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaipo tai: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos.

Boston Shoe Store

63 E. Main st. PLYMOUTH, PA
Didelis iszpardavimas jau prasidėjo. Mes katik gavome žieminių czevėrykų vyriszkų, moteriszkų ir vaikų, visi yra Junijos darba, parduodame už visai pigę prekę teip-gi darome naujus ir taisome, nepamirszkite vietos.

PERŽVALGA.

— Pabaigoje šio meto Lietuvoje jau pradėjo funkcionuoti naujai įvesta per valdžią, „žemininkų virszininkų“ įrėdė. Paskirti nauji tokie virszininkai, jau atliko savo pirmą susivaziavimą Kaune ir Gardine.

— Vilniaus didžponį, gražą Adomą Pliaterį caras priėmė į dar augštesnį priedvarinį ober-hofmeisterio urėdą; pirmiausias jis buvo tik sztal-meisteriu. — Lietuvos didžponiai gauna sziltą prieglaudą paties caro paszonėj, tuomtarpu kaip prasziokiškai iszėjė mokslus negauna jokios urėdizkos vietos savo tėvynėj, Lietuvoje.

— Petropilėj imperatoriaus Akademijs Dailos užmanė daryti įžymių paveikslų parodą. Tarpe tų paveikslų galima matyti „Zopija Vitauziutė ant vestuvių Vasiliaus Tamsiojo“. Tas puikus isz Lietuvos istorijos paveikslas yra vaisium garsingo artisto, K. F. Guono (1830—1877 mm.).

— Petropilėj „Lietuvių Savit.Pag. d-stė“, 15 lapk. (s.k.) kelė literaturo-vokalo-dramatizką vakarą, ant kurio tapo perstatytos scenos isz Chenstono „The cavateous Knight“, lietuviszkam iszguldyme a. a. P. Vaiczaicio „Szyksztus Raitelis“. Apart to buvo dainavimai lietuviszkų dainų, po vadovyste p. J. Zaukos. — Afiszos ir programai tapo atspaudinti „grynai“ maskoliszka.

— Varszavoje, grapienė Branicka surado Jono Sobieskio užraszinį kalendorių nuo 1683 m., kada tas karalius iszėjo su kariauna priesz turkus, po Vienna, ir užmokėjo už jį 3,000 rub. Tas kalendorius prigulėjo Vilniaus universiteto profesoriui Polinskiui, kurio biblioteka dabar grapo A. Tiszkos rankose.

— Lietuvoje valdžia padavus užklausimą vietiniam ko-

mitetams žemdirbystos, dėlko lietuviai nesėja paszarinių žolių, tiejie atsakė, jog sėjimas paszarų Lietuvoje jau seniai bandomas, bet kad jis neatnauja naudos dėl lietuvių kurie kaimuose gyvena (Kauno ir Vilniaus gub.), todėl, auot jų, valdžia turėtų priverstinai iszgyvendinti lietuvius į kolonijas, duodama kreditą pinigais ir — dėl triobų — medžiais. Sunku tikėt, kad tą valdžia padarys.

— „Varpas“ sz. m. 9-10 N. pranesza jog lenkų laikrasztis „Ogniwo“ patalpino musų garsingos belletristes, Žemaitės paveikslėj „Ties uždaryta langinyzia“ („za okienicą“).

— Kauno kalėjime vėl maizstas. Sako, jog maizste dalyvavo ir politiszki prasi-kalteliai, kurių paskutiniame laike daug yra Kauno kalėjime. „Osvob“.

— Baltimore, Md., lietuvis Antanas Arczikauskas apskundė kunigą Lietuvniką į „Superior Court“, pajieszkodamas \$5,000, už apszmeizimą jo „atskalunu“, isz kurios tai priezasties nesenei atvaziavusi isz Lietuvos mergina, Marė Starinskiutė, nebenorinti už jo tekėti, nors pirmiausias su tuom mieriu ir Amerikon atvaziavo.

— Wanamie, Pa., lietuvaite, Ona Zabrauskiutė iszdavė egzaminą ant mokytojos ir gavo tosios vietą naktinėje moks-lainėje.

— Scranton, Pa., Sus. Liet. Laisv. kuopa, ant atsiszaukimo Centr. Sekr. Kun. Dembskio, „Vienybės“ 47 No. nutarė, kad iszleidžiamų Sus. rasztų butų paskiriamas tulas nuoszintis dėl isz dalinimo Lietuvoje beturcziams, per „Varpo“ bei „Darb. B.“ tarpininkyste, o likusiejie egz. butų isz dalinama užsimokėjusiems sąnariams.

„Vienybės“ skaitytojams.

— Visi „Vienybės“ skaitytojai yra užkviecziami atnau-

jinti prenumeratą ir sykiu prisiusti užvilktą skolą, idant per-raszydami skaitytojus į naujas adresų knygas, sykiu ir juos įraszytumėm, kad gautų visus numerius ir neturėtų pertraukos skaityme.

Isz Lietuvos.

Lauksodys, Panevežio pav. Kauno gub.

Atviras laiszkas į kunigą.

Tą pacią nedėlią (kada? Red.), kaip Volskiui (mokytojas? Red.) nepasisekė surinkt daug žmonių ir vaikų į savo surengtą vakarą, kur buvo rodoma visokių popų paveikslai ir apskatinėjama jų „szventybės“, — Lauksodžio kun. (pavardė? Red.) po pamokslo davė savo parapijonams tokį paraginimą: — „Žmonės, jeigu norit vaikus mokinti tai veskit į Žemio iszkalą, bo uciztelius labai manęs prasžė; prisi-sakykite einantiems vaikams idant anie klausytų uciztelio ir nesiprieszintų jam; paduoti jam vaikai turi jo klausyt, kaip savo tėvo — jis blogo nemokys (!!! Red.). Jeigu norit kad vaikai iszmokyt, tai turite pavesti juos pilnai „uczitelio valiai...“

Kunige! Kur vedi savo avelis su tokio mokslo? Esi senas ir nukentėjęs nuo valdzios tikybos dalykuose, — kodėl-gi pastojai tokiuom aiskum valdzios tarnu?! — Ar-gi isztiesų valdžia atsiekia savo mierį bausdama jai neprielankius pavaldinius?! Tu pats žinai kokį mokslą valdžia musų vaikeliams nori įskiepyti ir tu vieszai, — už tai kad „uczitelius gražiai prasžė“ ragini tamsius žmoneles griebtis prie to pragaisztingo mokslo! —

Kunige! Apsizurėk, — kur vedi savo avelis! Kad neateitų ta baisi, nelaukta diena, kurioj tie patįs vilkai, kuriems tu tarauji ateis ir sudraskys tave! Apsizurėk ir sustok teip garęs!... *Krap.*

Sasnava, Suvalkų gub.

Vietinių lietuvių gyvenimas nors p. valei, bet pradeda stoti ant naujo kelio. Slapti atloszimai vepsosinų (teatrų) ir surengiami dainų vakarėliai palieka savo geras pasekmes Knygų ir laikraszczių nors re-tai, bet pareina ir pas mus. Apart kitų laikraszczių gaunam beveik visus NNo. „Vienybės“ ir „Lietuvos“, nors ir suvėluoja. Labai mums patiko Susiv. L. Laisvamanių siekiai ir keletas atsirado norinczių prigulėt prie jo. Kunigėliai musų, kad sumanytų, tai visus tuos naujadvasius lietuvius peklan nugrustų; bet ant laimės visi jų pasikėsėjimai nusmelkti kį-lanczią tėvyniszką dvasę atnesza tai pacziai dvasei vaisius: žmonės matydami, kaip kunigai visai nekaltai, kartais užsipuola ant nužiurėtų „bedievystėje“ ypatų pradeda dažniau dirsteletti į „sancta sanctorum“, kur yra gresiamas prasziokėliams įjsti su savo kritika, nors ji butų ir teisinga. Kunigėliai, Lietuvoje sau tokį peilį kala, kokio jiems ir pati maskolių vyriausybė nesmogė į szirdį. — Kas-gi Lietuvon atneszė vardą „szliuptarnių“ kad ne kunigai? Ir tas vardas duodamas visiems troksztantiems apszizvietimo nors ir pasėjo n'apykantą tarpe žmonių, bet... tuomgeriaus: juo ankszczius lietuviai susipras savo mylimą įieszkinį, juo greicziau iszsvengs keblumų, gaiszinanczių darbą ir laiką!... Pirmiausias vardas „szliuptarnių“, — žmonės isztaria „szliukeris“, — buvo laikomas už reiszkinį antikristų (kaip kur net pamokluose kunigai vadino Szliupą antikristu), bet dabar tai kaimų vaikai pravardžiuojasi savę, isz juoko „szliukeriais“, tas reiszkia kad tas įeina į madą. Keli metai atgal tas pats buvo su socialistais; žmonės manydavo kad „sicilistai“, tai esą dvikojai žvėrys, o dabar

piemens viens kitą teip pravadžiuojasi. —

Apylinkėse labai daug yra palinkusių į išveivystę svetur, labiausiai Amerikan (ką jie nori Amerikoje rasti, kadangi ir išz čia buriai netekę darbo keliauja Europon? Red.). Apgailėtinas faktas, kad tankiausiai keliauja tie, kurie yra maž-daug apsiszvietę, juk toki ir Lietuvoje labai yra reikalingi (žinoma! Red.).

Su duona tai aplinkiniams szjmet bus biski vargo, — praeitoms vasaros lietūs nedavę rugiams gerai sudyti; už tai dirsių, kiaulėms ikvalios. Vasarojis buvo vidutinis.

Barzdinėlio brolis.

Isz „Auszros“ gyvenimo.

VI.

Dar apė Mikšą ir Jankų.

(Užbaigta.)

Iš Mikšo paduotų „Vienybėje“ (N. 43) laiškų mes jau matėme, jog jis ketino ant liet. draugystės „Birutės“ visatino susirinkimo atsiliept' ant tų apkaltinimų, kuriuos priesz jį Jankus su dr. Bruožiu buvo paleidę, o kurie, kaip vėliaus patirta, iš didesnės dalies tik ant nesanziniškų intrigų pamrenti buvo. Apsiteisintie norėdamas, J. Mikšas veik po visatinio „Birutės“ susirinkimo, kurs 18 d. liepos 1886 m. atliktas buvo, atspaudinęs žmonė-na paleido gana akyvą „atsišaukimą į viso svieto Lietuvininkus“ ir „atsiliepimą“ ant Jankaus užpuolimo, kuriuos čion paduodami:

„Trumpas atsiszaukimas in viso svieto Lietuvininkus.

Qui tacet, consentit. Szis priezodis manę priverczia, ke liomis eilėmis priesz nekuri rasztelį atsiliepti.

Nesenei iszėjo su p o d-ro Bruažio paraszu atvira gromata į visus Lietuvininkus, kurioje man užmėtinėjama, buk

asz pirm devyniu mėnesu be pavylyjimo p-o Jankaus, kurs Auszrą iki tol valdęs, szio laik-raszčio parėdavimą į savo rankas paėmęs. Kad tai tyra neteisybė, man ding, vos reikėtu aiszkiaus iszguldyti. Man spaustuvę įsitaisius ir Auszros rėdytuve užsiėmus (kurią tū-jau po p-o Szliupo priversto iszkeliavimo kovinio m. gale 1884 m. iki rugsejo m. pabaigos 1885 m. — per pusantrą metų — p-o Jankaus vardan aprupinau, isz dalies pas jį užsilaikydamas, isz dalies kitur gyvendamas), atkartoju, tūmi užsiėmus, ar-gi dar reikėjo paženklini, jog Auszra vis po p-o Jankaus rėdymu iszeina? Bucziau ir tai galėjęs daryti, ale kam tai butu derėję? Be to turiu priminti, jog p as Jankus man tą laikrasztį isz valnos valės pavadė.

Tada man užmetamas tas dalykas, buk asz Auszrą beveik priesz visu Byrutos draugu valę pabranginęs. Man rodosi, valė triju ar keturiu Byrutos draugu, kurie rods su pabranginimu nesutiko, tai nei isz tolo nėra valė visu Byrutos draugu, kuriu skaitlius per 130 isznesza. Szitą pabranginimą asz iszteisinaš „kasztaunais (?) abrozais“ (klausiamas ženklelis viduryje tu žodziu bene tur paženklini abejotiną kasztaunumą tu abrozu!) ir didesniu kvarmu. Kąjigos tam dalykui vedamos gal iszrodyti, kad kitsai abrozai per 50, kitsai ir per 60 markiū kasztavo. Spauda pirmu szeszium numeriu isznesza prekį 1000 markiū su virszumi. Įimta tapė nū 175 abonentu (kuriu didesnė dalis neko dar neužmokėjo) mažumą per 450 markiū. Siuntimas slaptas per rubežių, gromatpinįgei etc. isznesza apie 250 markiū. Lieka gryno įėmimo minus 800 markiū! — Toliaus sakoma, buk iszsirasztytoju skaitklus ant 300 pasimaziņęs. Vėl tyra neteisybė.

Pernai metų buvo skaitytoju

skaitlius mažumą per 250. Tai skirtumas 75, o ne 300 skaitytoju!

Tada tariama, buk asz Auszros iszleidimu paliausęs, o tai dėl to paliausęs, kad 10000 markiū, isz savo delmono (ki szenės) imtu, nugramzdinęs. Kad asz tiek, spaustuvę, kuri man prazuvo, įsitaisydamas, nugramzdinau, galiu iszrodyti. vienok kad tai dėl Auszros iszleidimo atsitikus, ir kad to dėl iki sziu metu galo Auszros nebeiszleisęs, vėl neteisybė ir perkreipimas. Asz toje mislyje nekada neiszsitariau. Matomas noras, ant manęs piktą mislį užmesti. Pridėjimas žodziu: „*Mumus rodosi, tokia iszguldyma neatsiskirianti nuog ano žmogaus, apskelbenzio katę deszinti svaru sveriancze, jogei ji už savę penkis sykius sunkesnį kumpį ant vieno sykio suėdusi*“, už iszdarkymo, manę tropyti turinczio, visai neatsiskiria, norint ju mislis menkiaus samprotauti galincziamiam paslėptine, uždaryta septyniomis peczvietėmis, pasirodo. Padoru nėra, viengenti, kurs visą savo turtą suvartojo, įtaisydamas pirmą didesnę lietuviszką spaustuvę, tūmi norėdamas prisidėti prie gelbėjimo Lietuvos nū prapulties, o galiausei, tai, kas jo, prapuldymas, — sakau, padoru nėra, be pagalbos esantį viengenti į dumblyną numurdyti, t. e. dar ir dvasiszka į prapultį stumti, tada, kada jis medegiszka jau tiek nukentėjo... Kas mēris tokio veikimo butu, nesuprantama. Ar tai butu samvlylystė, ar egoizmas, ar atsikratymas kokio rasi užkrisenczio kaltinimo, ar neatejimas *pro tribunali*, kaip reikalauta, kas gal žinoti?

Prailzdamas visus žodzius apie Auszros reikalungumą, kurį nekąs nenuginczyja, privedu ano rasztelio sakinį (suglaustinę), jog Auszros mēris ne gana tobulus. Ar rasi tai tobulus, vis isz vieno su

valdžia ir vėra ir visu svėtu rietiesi? O prie tam, gal, ar nor buti ant svėto tobulus, įpaczei koksai laikrasztis? — Tada sakoma, Auszra neparėdžei, retai tikru czėsu iszėjusi. Czion bus kalba ir apie Auszrą po p-o Jankaus parėdavimu iszėjusia. Kad tai ir prie sziu metu Auszros atsitiko, rasi ir spaustuvės kaltybė, kuri kitą numerį ir ne tikru czėsu iszleido, daugybei darbo beėsant, o keleis darbininkais vos atspėjant jū atlikti. Vienok kad Auszrą neczėsu skaitytojai gavo, prie to daugiausei nusikalto slaptas siuntimas per rubežių. Kitą sykį der mėnesius Auszra parubežyje turėjo gulėti. kol buvo galima ją pergauti. Kitą kartą reikėjo kitam skaitytojui *tris kartus* tą patį numerį siūsti, dėl to kad vis prazuvo. Sakykite, brolei, ar tai ir įpacz menkai tekasz-tūja?

Galausei dar sakoma (norima lyg nurodyti, jog asz mažumą prigavikiszka pasielgęs!), jog busę priversti Auszrą potolei *dykai* iszleisti, *dykai* to dėl, kad asz jau iki sziu metu galo užmokestį už Auszrą priėmęs. Kas žino, ar kitsai tik už kožną numerį skyriumi tebutu užmokesnį emęs? O prie tam kas 200 markiū gryno įėmimo priesz 1000 markiū kasztu? Kas pirm to jau taip tikrai galėjo žinoti, jog Auszra toliaus nebeiszleis? Pirm ne viską patyrę, jau drįsta manę purvais apmėtyti... Kaip tai liub padorus žmonės vadinti?

Visa ana gromata, priesz kurią sztai trumpai ir įlaidžei atsiliepiau, turėjo matomai tik sav už siekį (mėrį), manę į piktą praskalbą prie viengencziu įgabenti. Isz ko ta mislis kilo, sunku namanyti. Kad asz bucziau kokius skarbus susiplėszęs, užūt viską patrotyjęs, nekam nenorint gelbėti, o tada pusmetyje sakycziau, Auszrą nebeiszleisęs, tai dar

butu ir suprastina; ale dabar, man viską prapuldzius, o dar nei gi neiszsitarus, jog Auszra toliaus reberedyses, kad dabar tai atsitinka, ezia kožnojo protas tur sustojes klausiesi: ko del?

Prie to visko tik yra gailu, kad musu gimines prieszininkai isz szitokio nesutikimo tik sav juoka gaudami, gal sakyti: „karalyste tarp saves nesutikdama iszjira“, — Lietuvos Dieves duos, kad tai nebus —, gailu nepasakomai gailu, kad prieszininkai tur gauti pamatyti, jog tasai kurs savo giminei ant gero viska pristate, ir pacziu buvusiu draugu i prapulti gramzdinamas. Asz pagalbos nereikalavau to del, idant savo turta gelbecziau, bet idant kaimynai, darbu zuvant, neprivalytu progos gauti szaiptytes; tos nesulaukes, bucziau tikrai tylajes, jei nesztie uzpuolimai, na vien tarp pacziu draugu, bet ir svetur per atvirus raszts butu nusidave.

Asz prisizadu, kaip iki sziol, kaip ir toliaus Lietuvai tarnauti: koznas tikras tevyninginkas (patrijotas) tai ir daro, o ne vien zodzeis, bet ir apera bei auka.

Po audru ir vetru Dievas duos Lietuvos dvasiszkam gyvaszciu juo smarkiaus pabusti.

TilzeTilsit, liepcs menesyje 1886m.

Mikszas.

„Atsiliepiamas ant p-o Jankaus uzpavimo vsutiname susiejime liet. dr. Byrutos 18 VII 86.

P-as Jankus laikydamas kalba apie prasidėjimą lietuviszku reikalu ir Auszros nepadoriu ir neteisiu budu manę uzpuole. Nera grazu, kad vyrai, turintieji dirbti uz gimines gera, neapykantą priesz vienas kitą seja, draugus neszvankei ir nepadorei uzpuldami. Bucziau tylajes, ale draugai manę ragino atsiliepti isz priezasties, kad p-ui Jankui paliovus manę uzpuldineti, p-as d-ras Bruazis, Byrutos perdėtinis, pauza, kuri per 20 minutu nusitesė, susiejimui padare, norint asz ir labai prieszyjausi ir prasziau, norint keleis zodzeis t u j a u s pavelyti atsiliepti. Tame tarpe susi-

ejusiuju zmoniu rasi treczia dalis nebesugrizo klausytiesi. Kam ta pauza tapę padaryta, tujaus po p-o J. kalbos — bene koznas aizskai supras: rasi idant mano uzpykimas pereitu, o rasi ir idant dalis klausytoju, po pauzos nebesugrjztancziu, negantu atsiteisinima uzpultojo girdeti. Jog dalis — kita syki ir pusę visu klausytoju — po pauzos nebesugrjzta, ipaczei perdētiniui turėjo buti gana gerai zinoma.

P-as Jankus man uzmetinejo, jog asz, pirmą kartą nū Auszros redytuvės (redakcijoje) atsitraukdamas, 600 markiu pinigų drauge kelionei pasiemes. Tai neteisybe. Vedamose knygose buvo pamineta, jog kaseje tur 418 markiu rastiesi. Prie viso rokundo nebuvo paminetos kaszos uz siuntimą per rubezių ir putpinigei uz gromatas, kuri kontas apie 220 markiu isznesze. Netapę pamineta, nes mislyjau visados prie Auszros pasilikses. Taipgi pinigų drauge imtuju nebuvo daugiau kaip 198 marki, kuriu jau pernai pavasari Auszros redystei atlikau, Mauderodei uz spaudą uzmokedamas. Asz bucziau visą teisybę turajes, algos praszyti uz Auszros redymą per pusę meto: 400 markiu nebutu per daug buvę; atlyginimo uz dieninį iszlaikymą: visas juk ejo isz mano paties delmono. Asz to nedariau. Dekavone draugu nekuriu uz tai yra, man uzmesti, buk asz isz Auszros skrynes 600 markiu neteisiu budu pasisavines!

Tada p-as Jankus kalbejo, ne vien jis, bet ir p-as Bassanavitius sakas, jog asz prie Auszros iszleidimo neszvankei*) pasielges. Koku budu — nekas nesuprato. Per-

*) Kad paemimas svetimų ant „Auszros“ dalykų surinktų pinigų, Mikšui iš Prusų pabegant, buvo „nešvankus“ pasielgimas, man rodos, abejot ne reiketu. (B.)

dėtinis jam uz tą zodj nepersakė bekalbant, bet tik kalbai pasibaigus. Szeip yra papras-ta, kalbetojus, vartojanczius nepadorius zodzius, tujaus j davada paszaukti.

Po tam kalbetojas iszsitarė, jog asz, Auszra pabrangindamas, tiktai norejes delmonus prisipildyti. Mauderode pelnes 100 procentu prie Auszros, o asz antra tiek. Man 6 numerai Auszros kasztavo per 1000 markiu, ir bucziau turajes pelnyti prie statymo prekybos kokius 75 procentus tai yra isz viso kokią 250 markiu prie 6 numeru. Tai bucziau turajes pelnyti. Man 6 numerai per 1000 markiu kasztavo, o asz jemiau nū 175 abonentu mszuma per 450 markiu. Kasztos siuntimo Auszros per rubezių ir gromatu porto isznesza su virszumi 250 markiu. Taigi jemimas 200 markiu, o iszleidimas — 1000 markiu. Taip tai maszna prisipildo, ar ne? — Prie to dar pasidrišta kalbetojas isztarti, jog Mauderode tokią pat Auszra (6 numerus) uz 480 markiu butu iszleidęs, tai sako zmogus spaudos daigtu apkavimo visai nepazjdamas! O p-as Veyer'is, kurio kelis kartus prasziau atsiliepti, norint, mano spaustuveje dirbdamas, pats buvo Auszros spaudos prekia aprokavęs, tylėjo.

Neteisybe iszsireiszkia ir privedimas, jog jam Auszra be jo pavelyjimo atemes. Vos kas vėrys, kad Auszra jam priklause. Zodzi „spausdinta uz pinigų skaitytoju Auszros“ dar nereiszkia, jog Auszra jau p-ui Jankui priklause. Pristatymas (apie kurį pabaigoje szio rasztelio trumpą iszvedimą rasite) 1200 markiu metu gale prie Auszros — koznam bus iziuretina — kiekvienam, tūs pinigų uzdedancziam, ir tą teisybę dūda, gale laikraszczio pazymeti, jog jisai ir toje kasztas iszeina, ipaczei tada, kada patsai ir uz redymą ru-

pina.

Toliaus kalbetojas priminė, jog nenoredami, idant priegavystė vieno kaltininko pultu ant visu Byrutos draugu, jei Auszra toliaus nebeiszsis, man uz visus metus pinigų itraukus (virszuje skaitete, kiek uz metus jįmta, laikraszczio spaudai per metus 2000 markiu kasztujant), nenoredami, idant tai atsitiktu, ketinę Auszra ant savės paimti, o asz jos nedaves. Neszvanke yra ir zenklina abejotina karakteris, tokius zodzius isztarti apie zmogų, kurs, prie atkelimo savo gimines viską pristatę budamas, galiausei prigavystės yra kaltinamas, gana gerai zinant, kaip visas stov. Prie to asz nekados nebuva iszsitaręs, Auszra toliaus nebeiszsis. Koznas turētu tiek gedos turėti, tokius zodzius taip neteisingai ir j burną imtiesi. — Dar jū nepadoriaus yra, uz mano nugaros biauriausias paskalbas platinti, mano tėvams, gentims, pazjstamiems pramanyti, buk asz didziausias pasileidelis, prigavikas ir kas zin kūmi buvęs; toliaus svetimgencziams meluoti, buk asz veik Maskoliams veik Vokiecziams uz didzius pinigų parsidaves, ir to del noris visą lietuviszką darbą gaiszjti, buk kas zin kiek pinigų isz spaustuves susipleszes ir to del paliaujas darbą, kitus prigaudamas — visus vėjus vos iszpasakosi.

Ant galu galo turiu primyti, jog Auszra ant savės pernai rudenį užsiimdamas per 1200 markiu jos skolu drauge paemiau: 600 markiu mokejau Mauderodei senos skolos uz Auszros ir kitu knygoczium spaudą, 100 markiu skolos pas Mahrenholzą uz Auszros ir k. d. riszimą, ir per 500 markiu man keturi paskutinei numerai pernyksztės Auszros, mano paties spaustuveje atliktos, kasztavo, uz kuriu jau negavau uzmokescnio, nes uzmokesc-

nis buvo taip pat m-tu pradžioje įtrauktas.

Draugai tenesidyvyja, jog viską, kas czion sakyta, negalėjau pranesyti ant visištinio susirinkimo, nes ant pirmo nebuvau prisigatavyjęs ir neturėjau vedamųjų knygų prie sąvės, o ant antro ir nebuvo taip daug czėso buvę.

Tilže, liepos mėnesyje 1886 m.

Mikšas.

Svarbumas šitų autentiškų dokumentų, kaip rodos, yra gana didis ir tuo' didesnis, jog šendien' velionis Mikšas jau ne gal' atsilieptie ir koriguot' žodžius p. Jankaus.

Iš paduotųjų čion dokumentų, terp kitų dalykų, matoma, jog J. Mikšas, „Aušrą“ nog Jankaus ant savės paimdamas, paėmęs ir visas jos senesnio laiko skolas ir jas išmokėjęs. Šitas faktas akyvas yra tame butent inžvilgije, jog jis Jankaus, kaip jis vienur („Varpe“ 1903 p. 105) sakosi prie „Aušros“ „prikišęs“ 800 markų bei redaktorių užlaikymą“, arba kaip ant kitos vietos („Vienybė“ p. 513) rašo, net 2000 mk. „prie lietuviškų klausymų prikišęs“ — ant jiems priderančios pastato vietos: p. Jankus ir čion, kaip ir kitur, savo „patriotizmu“ besigirdamas, vėl iš tiesos kelio iškrypo....

Dr. J. Basanavičius.

Politiszkos žinios. Suvienytos Valstijos.

Jau 6 sanvaitės suėjo kaip kongresa dirba ant įvairių įnesimų, bet dar nieko svarbaus dėl šalies netapo nuspręsta, apart vienos billos link uždėjimo muitų tvorams įeinantiems iš Kubos į Suv. Valstijas, kuri tapo priimta 57 balsais prieš 18 ir ant kurios pasiraszė prezidentas Rooseveltas.

Senatorius Cullom, iš Illinoisaus įneszė kongresan billą dėl sutaisymo nacionaliszko tribunolo, kuris turėtų spręsti

iszkilusius nesutikimus darbo skrytyj, žinoma, jeigu nesutinkančios pusės iš geros valios prie jo szauktųsi. Į tą tribunolą turėtų būti iszskirti 5 sąnariai per patį prezidentą, o szeszto vietą užimtų sekretorius pirklystės ir darbo skyrių. Kiekvienas iš tų sąnarių gautų po \$8,000 metinės algos. Jeigu tą kongresas ir uztvirtintų, tai dėl visuomenės nieko naudingo iš to tribunolo negalima laukti, kadangi jo sąnariai per kapitalistų remiamą prezidentą iszskirti jų reikalus tik ir dabos, tuomtarpu žmonės sudedami \$48,000 ant jų užlaikymo tik suteiks dar keliui dykaduonių sziltas vietes.

Maskolija.

Angliszki laikraszčiai pranesza apie neužilgo ateisiantį perluzį tarpe Maskolijos ir Japonijos; sako, ar karė ar sądora bus begyj szio mėnesio padaryta. Mena jog Maskolija padarysianti Japonijai nekurius nusileidimus. Iš kitos pusės, vėl sako, jog Japonija reikalaujanti nuo tulų New Yorko bankierių paskolos dėl kariszkų operacijų, bet amerikoniai nelabai užsitikėdami pasėkingu užsibaigimu karės, nenorį Japonijai skolint. Maskolija teipgi norėjo nuo jų skolint, bet ir ji negavo.

Prancuzija.

Ministrų pirmsėdis Combes apgarsino vieszai billą užginanczią vaikus leisti į bilekokią mokslainę, kurioje butūmokinama ant religiszkų pamatų; pagaliaus turi tapti panaikintomis ir tos mokslainės, kurios praeitime mete buvo per valdžią užgirtos dar palaikyti. Laikas galutinio tokių mokslainių panaikinimo yra paskirta 5 metai, bėgyj kurių bus uždaryta 1299 mokslainės vaikinių ir 2195 dėl mergaiczių, ir kurios dabar vien priklauso „Broliams krikszczionystės“.

Kasztai jų užlaikymui apie \$5,000,000 bus aperversti paduginimui publiszkų mokslainių.

Anglija.

Chamberlain'as savo kalboje, praeitą sanvaitę, iszgirdamas savo projektą kaslink reformų muitininkystės, kuris tai pakelsias Anglijos indus trijų į „palaimingiausj stovj“ pataria sutaisyti komitetą iš 30 reprezentantų, įvairių iszdirbystės sakų, kuris turėsias surinkt isz įvairių provincijų gyventojų nuomones apie naujingumą jo projekto. Ar tas įvyks ar ne, bet Chamberlainas su savo užmanymu dar nepasiszkyria tai aizskus dalykas. Nedovanai anglai, politikieriai jį vadina „geležine makaule“.

Dalis darbu.

Boston, Mass. Medvilnės dirbtuvių Adams, North Adams, Mass., ir Norwich, Conn., 6000 darbininkų tapo sumažinta mokeszis ant 10%. Abelnas „Textill'io“ darbininkų skaitlius, kuriems sumažinti mokeszcziai siekia iki 88,000.

Baltimore, Md. Apie 3,000 angliakasių minksztųjų anglių nutarė straikuoti isz priezasties numuszimo mokeszių 10 c. nuo tonc.

Seranton, Pa. Olyphant akmenų kasyklių darbininkai tariasi su Wilkes Barres akmenkasiais suvienyti su United Mine Workers.

Susquehanna, Pa. Apylinkių telegrapistai pareikalavo pakelimo algos; kompanijos matydamos jog neužganėdinus jų reikalavimai gali sustraikuoti, pakelė iki \$75 ant mėnesio.

Carbondale, Pa. Skalbinyczių straikas dar neužsibaigė.

Wilkes Barre, Pa. Pradėjus kompanijoms neduot angliakasiams iszdirbt pilną laiką daugelis isz jų iszskraustė į Fort Worth, Texas; kiti

laukia isz tų žinių apie darbu stovį, pasirenge, teipgi keliauti.

Cripple Creek, Co. Pagarsinimas szalies ant karės padėjimo sunaikino mieste visą judėjimą ir pirklystę. Po gatves vaikszzcioja nacionaliszka gvardija ir policijos sargai baugindami gyventojus, kurie bijo ir isz namų iszeiti. Miesto marszalas gszdina, jog atskirsęs miestą nuo gyvųjų, sukimszdamas visus korespondentus į kalėjimą.

Segundo, Colo. Apie 30 straikierių, italų susidurė su kasyklių prižiurėtojais; tris italus mirtinai perszovė.

Trinidad, Colo. Nuolatos iszkykla susiėmimai straikierių su skebais, už kuriuos kareiviai ir policija užstodami szaudo į straikuojančius. Abi pusės užsislėpdamos daro ant vieni kitų gaudynes.

Isz Amerikos.

Antrą syk graban.

Kansas City, Mo., numirė tulas brangakmenių vaisbunas (pirklys), G. Hayward, sulaukęs 82 metų senumo ir mirė antrusyk, teip, kaip, jis dar jaunu budamas, Anglijoj, jau sykį buvo palaidotas, tik dėka ginczui nekurio gydytojaus, tvirtinanczio, jog velionis yra gyvas tapo vėl atkastas ir isztikro atsigavo. Dabar gi jau tikrai numirė.

Miegokitlauke!

Nekuri Mrs. Martin, užimanči vietą instruktoriaus fiziszko fakulteto Gasell seminariume, Bostone, Mass, sako, jog geriausias užlaikymas žmogaus dvasios ir kuno szvieziame stovyje yra miegas szviežiam ir szaltam ore. Mrs. Martin tą praktiką iszbandžiusi ypatiszškai; — ketvirtas metas kaip ji mieganti szaltam priekiniam ruime, pagaliaus ir szalcziausiame ziemos laike, ir nė sykį dar nesusirgusi persiszaldymu.

V i r ė j a — g e n i u s .
Chicago, Ill., tula 5 metų
kudikis Elena Weil atsižymė-
jo genializšku mokslu kulina-
risko (virimo valgių) pramo-
nės. Ji niekur nesimokino to
užsiėmimo, bet ant virėjų su-
sivirkimo iš 600 ypatų ji ga-
vo pirmiausį pagyrimą. Jos
senukė sako jog „virėjai nesi-
mokiną, bet gimsta, kaip ir
dainai, generalai ir literatūros
genijai.

S z a l i n s u d ž i o v a .
Apygardeje Springfield, O.,
tulas artistas O. Steinberger
pagarsėjo kaip vedantis „pau-
kszečių gyvenimą“. Minėtas
artistas bebudamas Witten-
berg Collegium'e įgavo džiova,
kurios jokiū būdu negalėjo at-
sikratyti nė gydačniais vande-
nimis* nė sveikais klimatais.
Galiausiai pasibudavojo gyve-
nimą medyje, 50 pėdų augsztai
nuo žemės, kur gyvendamas
ne vien išsigydė nuo džiovos
bet dar daug svarbių darbų
padarė. Jis sako, jog augsztu-
tinis oras pridūda budrumą
ne tik pajėgoms, bet ir dvasi-
škam stoviui.

A t k e r s z y j o D i e v u i .
Bayonne, N. J., vietinė ne-
priegulminga lenkų bažnyčia
tapo civilizsko teismo (sūdo)
pripažinta valdžiai Romos ka-
talikų kunigams. Parapijonai-
gi negalėdami atsikersyti ki-
teip supuolė į bažnyčią, iš-
draskė iš aukurų (altorių) pa-
veikslus ir visaip juos išbjau-
riojo. Policija areštavojo kel-
lis iš karsztųjų.

N e t e k s

g u b e r n a t o r i a u s .
Pennsylvanijos gubernato-
rius, Pennypecker, buk ketinas
atsisakyti nuo savo urėdo, ka-
dangi jo giminaitis, senatorius
Quay protegavoja Pennypec-
riui kelią ant Supreme Court
teisdario kedės. Pennypeckeris
atsižymėjo savo bjaurum už-
manymu įvedimo spaudos cen-
zūros ir nors tas jo užman-
ymas neįvyko, tačiau jis už-
traukė ant savęs biaučių plėt-

ma, kuris ir istorijoje taps su-
panieka minimas.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Waterbury, Conn. Gruo-
džio 16 d. buvo tardimas bylos
neprigulmingo Dilionio su
Antanina Radaicziute ant „su-
perior cort“, kur Dilioniui ta-
pė prisūdyta \$300 užsimokėti,
už įžeidimą per pagrasinimą
su pirsztu Radaicziutei, ant
gatvės. Atsitiko teip: Gegu-
žio mėn. buvo Saurusaitis su
rengęs savo szalyje bažnyczios
„szantėje“ teip vadinamą „gu-
žynę“ ant naudos parapijos.
Laikė szokių, koks drąsuolis
norėdamas padaryt nesmagu-
mą lankytojams parapijinių
gužynių, neužtėmytinai pa-
barstė svetainėje raudonųjų
pipirų. Isz to pakilo lernas
ir likosi nužiūrėti neva Dilio-
nio parapijonai, todėl tapė
aresztuoti, kur ir patį „Reve-
randą“ įvėlė. „Red papper“
bylai pasibaigus ir abiems
prieszingoms pusėms išėjus,
netikėtai arti courto ant pub-
lisko gatvės teko jiems susi-
durti, kur buk Dilionis mergi-
ną, Radaicziutę su pirsztu gra-
sindamas sakęs: „tu melavai,
kreivai prisiekei; asz tave pa-
sodinsiu į kalinį“.

Radaicziutė už tokį ant gat-
vės įžeidimą, žinoma dar kitų
pamokinta, apskundė Dilionį
kaipo už įžeidimą. Taigi da-
bar sulaukus paskirto laiko
bylai, „Grand Jury“ po visos
dienos tyrinėjimo nusprendė
Dilionį užsimokėti \$300, kai-
po „damage“. Dilionis prisi-
pažino, kad neturi pinigų ir
negalįs užmokėti, todėl geriaus
lyses į kalinį.

Laikė tyrinėjimo pasirodė
kokios klasos žmonės tie
skundikai ir apskūstieji. Lie-
tuviai, kurie myli ramybę ir
drovisi po sudus valkiotis tur
apkaisti iš gėdos, kurią jų
sątaucziai atgabeną. Provos
kunigų ar už kunigus ypatingai
lietuvius žemina, nes tuom

parodo žemumą kunigų pobu-
džio už kuriuos lietuviai nesi-
liauja peszėsi.

Dabar privažiuvus į Water-
bury keletui visokio menciaus
kunigų, lietuviai tegul nelau-
kia sutikimų, nes isz szimto
vienas isz kunigų, nežine ar
yra, kuris vestų žmones į suti-
kimą. Džiaugkitės lietuviai!
Waterburyje jau keturi lietu-
viszki kunigėliai ir penktas
dar atvažiuoja. Tais kunigais
yra: Saurusaitis, Dilionis, Ru-
sikis (jau neturi parapijos)
Masziotas ir dar Urbonas isz
Du-Bois pribusęs. Matot kaip
tai gerai padaryt apgarsinimą
pajieszkant kunigų. Pusę do-
lerio apmokėjus už apgarsini-
mą, kunigai tik važiuja isz vi-
sų pusių. Tiek jų czion suva-
žiuvus, nežinia ką jie pradės.
Rodos, kad turės iszvažiuoti
teip kaip Dowie su savo apasz-
talais isz New Yorko.

Nekurie neprigulmingi pa-
rapijonai negalėdami darodyti
vieszai ant užmetinėjimų da-
romų per laikraszečius, taikosi
su skriaudimu ar su kumszezia
pertikrinti Bažnytinį, ir tuom
uždaryti jam burną. Argi tai
neprakilus tie neprigulmingi
ir dar „tautiszki“ parapijonai?!

Bažnytinis.

Brooklyn, N. Y. „Vie-
nybės“ 48 n. tilpo praneszi-
mas p. Parapijonų Draugo nuo
prakalbų 15 lapkriczio atsibu-
vusių. Autorius tos kores-
pondencijos apraszdydamas apie
prakalbas, sakė, jog asz savo
prakalboje esąs įžeidęs vieną
isz geriausių Brooklyn'o tautie-
czijų, iszliedamas visą „tulžį“
ypatiszkos neapykantos. Tas
yra netiesa. Visų pirmu klau-
siu korespondento: isz kur jis
dažinojo, kad asz turiu ypa-
tiszką neapykantą ant ano tau-
tieczio, kurį prakalboje kriti-
kavojau? Juk asz Parapijo-
nų dr. nesakiau. Ką gali man
užmesti tas tautietis, apie kurį
einasi kalba, priesz manę? mes
su juom esame tokie pat drau-

gai, kaip ir su kitais. Ar p.
P. d. turi kokius faktus, kad
vieszai tvirtina apie tarp mud-
viejų su anuom tautiecziu ne-
apykantą? Jeigu teip, tai
meldžiu iszszaukti manę ant
gineczų per prakalbas arba per
laikraszečius. Asz kritiką la-
bai myliu, bet kritiką teisingą
ir paremtą ant faktų. Toliau
p. P. d. sako, kad asz tą tau-
tietį dergiau. Vėl klausiu ko-
respondento ar jisai tą žodį *der-
gia* supranta ir tada, kada esti
kas nors teisingai kritikuoja-
ma? Jeigu teip, tai kiekvieną
kritiką turime pavadint dergi-
mu. Bet p. Parapijonų drau-
gas nieko geresnio ir negalėjo
praneszti, kadangi dabartinės
parapijos ant melų sutvertos,
ant jų ir remiasi. Kas link ma-
nės, tai asz dergimu vadinau
tą, kada kas perimtas fanatiz-
mu savo nors ir kreivų pažiū-
rų drebia purvais ant visų tų,
kurie jo pažvalgoms ne simpa-
tizuoja, kaip tai daro ir p. P. d.
Kritika sveika ir paremta ant
teisingų faktų yra visur priim-
ta, nes su jos pagelba tiktai
iszsiluksztėna įvairi keblus
klausimai; juo labiau kritika
yra mums reikalinga, dėl at-
kėlimo nupuolusių ant dvasios
ir nusilpnėjusių pažiūrose mu-
sų brolių, lietuvių. — Asz no-
rėczia dar vieną žodį pratarti
dėl pilno iszaiszkimimo tam
dalykui, nes p. P. d. prideng-
damas tą visą minėto tautieczio
„gerais darbais“ ne iszaiszki-
no, o skaitytojai gali pamislyt
kad tas tautietis kas-žin-ką
padarė. Dalykas buvo teip.
Asz pajudinęs abėną darbi-
niskizką klausimą, ypatingai
apie balsavimus, rinkimuose
papeikiau tuos tautieczius, ku-
rie prigulėdami prie vienos
politiszkos partijos, balsais re-
mia kitą. Vieno isz tokių tau-
tieczijų paminėjau ir pavardę
(tas ir yra negerai, jei vieszuo-
se susirinkimuose kalbėtojas
iszvardiją ką ypatiszškai isz
blogos pusės, o ko privatiszškai
nenorėtų daryti. Red.). Jei-

gu mėg slėpsime viena kito blogus darbus, tai kitą syk gali iszeiti teip, kad snekėdamas tautietis su tautieciu negali žinoti ką turi pries savę ir su kuom sneka. Buk republikonas, ar demokratas, bet nesislėpk su savo nuomone. Atvirumas reiskia žmogaus izistikimumą. Kiekvienas izjūsų broliai, galite apsvarstyti, ar yra geras toks jūsų partijos sąuarys, kurs priesz kitą partiją slepia savo prigulėjimą prie jus; toks priguli prie jus tol, kol jo „bussines“ reikalauja.

Buti geru žmogum ne kliudo jokia partija, jeigu tiktai jis turi tikrą persitikrinimą savo partijos izskirtinume, bet geras žmogus nesislapstys su savo nuomone, tik aizskiai izspazis ir nemainys savo nuomonų, del jokių pazadamų per kitas partijas „jobų“ ar „pleisų“. Kiteip pasielgiantii yra veidmainiai.

Asz neslepiu, kad tas tautietis labai daug gero padarę Brooklyno lietuviams, bet ne ant lauko politiszko, darbininkiszko, o brooklynieciai, manding yra visi darbininkai, dirbanti cukrinyeziose ir kitur už \$7,00 per sąvaitę ir po 12 val. kasdien.

Jeigu kas jaučiasi įžeistu per tą mano korespondenciją, praszau izszsaukti manę ant viesų gincų; asz nuo to neatsikreipsiu nė priesz vieną politikierių, pardavojentį balsus už stiklą alaus ir cigarą.

Juozas Szukis.

So. Boston, Mass. 28 d. lapkriczio buvo mūsų „Szokių d-stės“ paskutinis, priesz adventą pasilinksminimas, kur visi mūsų draugai (skaitliuje 16 ypatų) ne tik ką dailiai suėję pasilinksminom, bet dar sudėjom kiekvienas po 25c. aukų tautiszkiems reikalams. Apart to dar paskyrėm iz d-stės izdo \$1,40, kas iz viso pasidaro \$5,40, kuriuos paski-

riam vienbalsiai kankintiniams. Vėliaus tapo ineszta paaukavimas mūsų garbingam tautieciui p. Viztaliui, kurs nors turėdamas silpną sveikatą ir budamas nedatek liuje, bet nesigaili savo sveikatos budindamas savo brolius izz miego, ragina visus prie pageriuimo mūsų gyvenimo, — izz naujo tie patis mūsų draugai paaukavome p. Viztaliui ant tabako po 5c., kas susidėjo 85 c., ką prisiųdami į „Vienybę“ praszom pagarsinti.

Nors mūsų mažos aukos, bet tikime ateityje galėšę daugiau gero suteikti reikalams mūsų tautos ir tautiecių.

Izz pat pradžios įsteigimo mus pasilinksminimų nekurie mus tautieciai buvo pradėję labai persekioti; pagaliaus ant pirmojo atidaryto vakaro tulų draugysčių virszininkai (be draugysčių žinios) atsineszė suraszę del mus dideles psalmes, grasindami bausme 5 dol. jeigu mėg nesiliausę savo užmanymų ir ketino visus izz mesti izz pagelbinių draugysčių; — d-stė D. L. K. Vytauto per visuotiną susirinkimą ineszė idant nubausti prigulinczius prie mus sąnarius, bet tas ineszimas nuėjo ant niekų, tik tapo izzjuokti virszininkai, ir mus nenukorojo.

Butų labai malonu idant mūsų miesto visa jaunumenė susivienytų ir pradėtų izz vien dārbuotis. Mėg turėtum visų pirmu sziuos dalykus nuveikti: 1. Įsteigt vieszą knygną kur butų visi lietuviszki laikraszciai ir knygos. 2. Sutvert Lietuvos Sunų d-stę. 3. Uždėt jaunumenės kliubą, tam tikroj' kliubo prasmėj, kur galėtumėm ne tik suėję sau dailiai pasilinksminom, bet dar turėtumėm del perskaitymo visus lietuviszkus laikraszcius.

Mėg jaunieji negalim to viso tikėtis ir laukti nuo senenių, idant jie mums tą viską padarytų, nes jie ir teip daug

turi savo reikalų, bet mėg paduokim ranką viens antram ir stokim į darbą, kol dar yra mūsų jaunystelė; kaip susilpnės mūsų spēkos, tada jau bus po laiko.

So. Bostono Jaunumenė.

Philadelphia, Pa. Priežodis sako: „ant palinkusio medžio visos oszkos lipinėja“; tą patį galima pritaikint prie mūsų prastų žmonelių. Kada szį pavasarį mūsų miesto sziaur-rytų dalies lietuviai susibaudė statyti naują bažnyčią, aprupinimui reikalų S. Jurgio parapijos, tapė izzrinktas komitetas del nupirkimo tam tikslui ploto. Mūsų lietuviai izzpylė pinigų provoje su teip pagarsėjusiais anuometines skerdynės reikalais, nutarė prasztyti kompanijų, valdančių apylinkiniams miesto plotais, kad duotų kokį sklypelį žemės bažnyczios statymui, už dyką, kaip, kad anais metais davė lenkams. Ir butume gavę, kad ne mūsų „geradejas“, kn. Kaulakis, kurs niekeno neprasztytas, ant pirmo mitingo atsivedė du biznierių, lenku — V. Damanskį, laivakorcezių agentą ir tulą Slankauskį, saliuininiką, prisiulydamas parapijai juos per „maklierius“ parupinimui del bažnyczios plotų. P. Damanskis net laikė kalbą, kurioje izzgirdamas lietuvių kunigėliui paklusnumą ir net žadėdamas pats padovanoti \$100 del bažnyczios, siulyjo sujieszkoti bažnycziai pigų (!) plotą už \$6.500. Nors parapijonai spyrėsi tokei „geradejistei“ neprasztytų lenkelių, bei kun. Kaulakio, vienok kunigelis stoji ant to, kad „byt' po semu“. Negana to, dar kun. Kaulakis paskiaus suszaukęs parapijonus apreiszkę, kad „p. Damanskis apsiriko paduodamas ploto prekę, nes toji yra ne \$6,500, bet \$7,500“!...

Klausimas: dėlko mus „tėvelis“ teip skaudžiai plėszia ir mūsų tukstancziais apdovano-

ja lenkelius, biznierių?...

A. B.

Apygardoje, vadinaujamoje Frankford visose dirbtuvėse, k. t. szliperniose, garbarnėse, virvinėse ir kitose darbai eina labai silpnai. Žmonės be darbo sėdi szaltose gręziose ir apsimovę pirsztinėms loszia kaziroms. — Szmet labai pasididino ateivystė į szią apylinkę, — izz ko duszių žandarai labai dziaugias. *S. D.*

Newark, N. J. Lapkriczio 24 d. „Tėv. Myl. Dr-zės“ 8 kuopa laikė prakalbas, kur nuo geros valios tautiecių tapo surinkta aukų kankintiniams ir mokslaeiviams \$1,61. Teip gi parapija Szv. Traicės laikė trukszningą balių 26 d. lapkriczio ant kurio K. Dominauckas ir M. Ambrozevyczia surinko nuo savo draugų vėl \$1,91, prie to pridėjo p. F. Židziunas 30 c., kas sykiu yra \$3,82, kurinos padalinam per pusę, po \$1,91 kankintiniams ir mokslaeiviams. Turime pasiguosti savo vientauciams, kad surinkimas aukų ant S. Traicės baliaus nebuvo lengvas, nes surinkus vos pradėjom skaityt surinktas aukas, pribėgo kun. Staknevyczia su dviem bažnytiniams žandarais ir reikalavo atidavimo surinktų pinigų jiems, ant intencijos lietuviszko kliosztoriaus; bet vargszai nieko nepeszė, nes rinkėjai drasziai atsakė: „Ant ko aukautojai aukavo tų ir nusiųsime“; matydami jog nieko negaus susigėdo (ar jie turi gėdą? Dyvai! Red.) nuleidę ausis nuėjo szalin.

M. Ambrozevyczia.

Brooklyn, N. Y. „Lietuviszko Tautiszko Namo“, Brooklyne N. Y. direktoriai turėjo susirinkimą 10 d. gruodžio sz. m. ant kurio buvo skaityta ir priimta konstitucija del minėto reikalo; tarp kitko likosi vienbalsiai nutarta prasztyti „Vienybę“ idant apsiim-

tų but oficializsku mus organu, dėl garsinimo atskaitų ir visų bėganczių reikalų. Platenės žinios ir konstitucija bus vėliaus pagarsinta.

Sekr. A. Lesniauskas.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

I Kuopas.

Brangus draugai:

Szirdingai sveikindamas jumi dėkavoju už jusų pasitikėjimą ant manęs, renkant ant pirmsėdžio T. M. D. Nors man geriau patinka darbuotis tyliai, kur kamputyj' ir buti „mažu szriubeliu“ tos garbinogos maszinos Tautiszko progreso, bet kad jusų toksai noras, tai turiu pildyti jįs valę.

Dirbsiu kiek galėsiu, kiek man sveikata, supratimas ir aplinkybės pavėlys, ir isz kalno meldziu draugų pžiūreiti reikalus T. M. D., ir jeigu kur pasimatytų kokia spraga isz mano nesupratimo ar neapsižiūrėjimo duoti man žinoti; o asz rupinsiuos pataisyti. Visi isz szirdies dirbdami, sudruntinsime Draugystę, ir kaip kas bus negerai tai pasinaudosime isz „lekcijōs“. Teipgi dėkavoju pirmutiniam Centralizskam Komitetui už jusų stropumą pailginime ir patobulinime T. M. D. istorijis. Man labiausiai norėtus pamatyti, ir drucziai paspaust ranką kiekvieno organizatoriaus, kurie iszsisiskirstę po placzią, liuosybės szalį dega Tėvyniszka meile ir szvieczia kitiems broliams kelią. O! asz jauzciu kam tikra garbė priguli už darbus kuris jau mes esame nuveikę. Laikykimes broliai ant toliaus, o atrasime musų liuosybę ir tiesas. Asz malonei norėczia kuom arcziausiai su jumis visais pasipažinti, dėlto meldziu priduoti savo adresus. Nedarro skirtumo ar tamistos turite kuopą T. M. D. ar ne; gana bile suprantate jos mierius —

su visais jumis malonėczia susipažinti; tas palengvins man mano užsiėmimą. Tuom tarpu nieko naujo jumi nesakysiu, nes viskas tebera pakrikę; szj mėnesj susidavadysim, o ten nuo Naujo Meto imsimės už darbo. Meldziu sqnarių Centralizsko Komiteto, executivizsko, greitai su mumis susineszti iki susitaisysim reikalus. Literatizskas Komitetas teiksisk kuogreicziausiai iszsirinkti pirmsėdį, ir priduoti pirmsėdž'o ir kitų sqnarių antraszus pas manę, pirm Naujo Meto. Kuopos palaikykite pinigus, T. M. D. pas savę pakol naujas kasierius prisirengs nuo jus juos priimti. Redakcijis kur musų knygos guli malonėkite jas palaikyti; — tuojaus atimsime.

Su gnodone Preziden. T.M.D.

M. Paltanaviczia,

161 Lowell st.

Lawrence, Mass.

Reikale delegaturos į tarptautiszkaį darb. kongresą.

Kas skaitęs yra „Vienybės“ numerius 8-34-39, tas žinoti turėtų, kaip tarptautiszkas Bureau iki sziamlaik žiurejo ant lietuvijū delegaturos į busintijį kitą vasarą kongresą. Todėl asz pasiuncziau 5 d. lapkriczio sztai kokią gromata p. Serwy, rasztioinkui to Bureau: „Meilingas Druage!

Palei Tamistos raszyvą, 31 d. rugpiuties, kur pridėjai rezolucijas Londoniszko (1896 m.) ir Paryzinio (1900m.) kongresų — ant kiek mes jas suprantame — Lietuvos tauta galėtų pasiųsti delegatą į tarptautiszkaį kongresą, susiorganizavojusi į darbininkiszka partiją, po kokiu vardu nebuk. Mes-gi turime teip S. L. L., kurs ekonomiszkuose klausimuose priėmęs yra platformą socialistų, kaip socialistiszka lietuvijū organizaciją, bet tautiszka, o ne prigulinczią — Amerikoje nuo socialistų par-

tijōs amerikonzskos, ir Europojē, neprigulinczią nė nuo Maskolijū nė nuo Lenkų. Lietuvos socialistų organu yra „Darb. Balsas“, o Amerikoje neturime įpatingo tam tikslui organo.

Musų supratime kozna tauta turi tiesą reikalauti autonomijos, ir kiek tautų ant svieto yra, tiek turėtų buti atskirų organizacijų. Mes gerai žinome, kad spendziame ant mus tautos teip Maskolijū, Lenkų, Vokieczių, kaip ir Amerikonų socialistai, idant mes pributumėme jų „verbum dictum“, buk musų tauta, jiems pasidavusi, nebus skriaudziama; bet mus istorija pamokina, kad silpnesnėji tauta esti engiama per stipresnęjē. Todėl mes pastatę esame visur į savo programą nepriegulmingumą liet. tautos ir liet. partijos. Mes nepripažįstame ant savęs virszesnybės nė Maskoliams nė Lenkams nė Vokiecziams nė Amerikonams, nors mums tenka po jų valdzia gyventi. Mes propaguojame socializmą, bet socializmą, paremtą ant musų tautos nepriegulmės. Mes turime savo atskirą kalbą, istoriją, pobudį, ir civilizacijoje mes pakelę esame ant kojū Lenkus (atsiminkite Koscziuszkos, Mickevycziaus, Lelevelio, Narbuto ir k.), o Vokietija iszaugo ant musų tautos griuvėsių: juk Prusija ir savo vardą priėmė nuo musų nuskriaustų sąbrolių Prusų. Mes įstengėme atsigtinti nuo visos Europos szaldrų, kryževiais vadinsamų, o remiamų per popiezius ir karalius. Rods patekę buvome į ponijos vergovę, vėliaus-gi paglemžė musų szalį Maskolija ir Vokietija, — bet dvasė valnybės atgyja ir atgijo musų tautoje, ir mes sprandus savo nulenkti nenorime priesz savo spaudėjus — nė polytiszkus, ne ekonomiszkus, nė dvasiszkus. Ar-gi kongresas nenorėtų musų reprezentantus —

kaipo tautos reprezentantus —

priimti į savo tarpą? Mums rodosi, jog Tamistos klaidą darote tautystę remdami ant tuomlaikinės valdzios vardo, ir ethnologiszka nepripažindami skirtumo tautų. Mes apie tokį nesupratimą sprendziame, pasiremdami ant Tamistos raszyvos, 10 d. rugsėjo, kur sakai: „Organizacija liet. socialistų yra laikoma už sekciją demokratijos Maskolijos“. Bet Lenkai teip-gi turėtų prigulėti prie demokratijos Maskolijos, o vienok Tamistos turite Lenkų reprezentatą prie „Bureau Socialiste international“. Ar-gi tai nėra prieszgynumas pacziame priuceipe? Juk Lenkai yra pavaldiniais Maskolijos, Vokietijos ir Austrijos, kaip kad mes Maskolijos ir Vokietijos. Ar gal — quod licet Iovi, non licet bovi, beje mums, atgyjantiems Lietuviams, kurie savo triusu iszkėlę esame vardą Lenkų, Vokieczių ir Rusų praeitėje, su savo skriauda dabartyje?!

Matydami tokį navatną dalykų stovį, kur tarptautiszkas Socialistų Susivienijimas remiasi ant pamatų sziaudyksztės polytiszkos organizacijos, nors socialistai visur organizuojasi atskirai palei tautystę, ex. gr. Czekai, Lenkai, Rusai ir tt. — mes dar sykį iszdrįstame Tamistos praszyti paaiskinimų. Prieg tam nors Tamista raszai, jog musų „raszyva tapė priimta dėl įtėmyjimo (notification)“, bet surinkime 20 d. liepos zionomojo Bureau — kiek matome isz raportų apie tą susirinkimą — jis nebuvo apsvarstytas, ir Tamistos paliekate mus ant mylistos „nacionalizskosios sekcijos“, beje Maskolijū, kurie su mumis jokio susirizimo neturi, ir sakote priskaitą musų tautą prie „demokratijos Maskolijos“. Aiszkus tad dalykas yra, kad — jeigu norės Maskoliai, tai musų reprezentacija negalės imti dalyvumą kongrese. Bet dar sykį sakome ir tvirtiname, kad mes nė Mas-

koliai nė Lenkai nė Vokiečiai nė Anglai, — bet Lietuviai, ir mes norime dalyvauti tarptautiszkaime darbe išvalnyjimo darbininkų kliašos nuo priešpaudos polytiszku, ekonomiszku bei religiszku barbarų.

Su nuosirdžiais pasveikini-
mais ir guodone. *J. Szl.*"

Ant szitos gromatos dabar, 14 d. gruodžio, atėjo toks atsakymas iš Bruxelles:

„Ukėnai J. Szl. — Brangus Drauge!

Mes apturėję esame gromatą, raszytą 5 d. lapkriczio reikale reprezentacijos liet. socialistų ant kongreso Amsterdama mieste. Mes perduosime Tamistos raszyvą artimiausiam susirinkimui tarptautiszkojo socialistų Bureau; susirinkimas bus laikomas Vasario mėnesyje 1904 m. Podraug siuncziam savo broliszkus pasveikini-
mus. Rasztiuninkas V. Serwy"

Tai-gi išpuola, ką nutars savo susirinkime tarptautiszkas komitetas. Vienok belaukiant atsakymo, reikia patėmyti, jog mūsų sąbroliai europiečiai, įpacziai „D. Balso" reprezentantai, galėtų Europoje gyvendami, teip-gi savo plytelę pridėti ant išzkovojimo tiesos Lietuvių tautai dalyvauti tarptautiszkaime kongrese. Navatna, kad tokio jų krustelėjimo negalime iki sziamlaik niekur įtėmyti. Tuomi dar navatniaus, kad tuli mūsų Amerikos inteligentai giriasi gauną gromatas, kuriose rods nėsas peikiamas projektas delegatuoros, bet įgriebiamas asz, kam asz „cariszku budu" dirbas, beje reikalaujės, idant Lietuviai kaip tauta taptu reprezentuoti. Turbut czion yra tula klaida nuomonivime tų ponų. Jie regimai mano, kad mes, Amerikos Lietuviai, norime visą tautą reprezentuoti, o nemato, kad vien dirbame, idant mūsų tauta, jeigu norės, galėtų jeigą turėti į kongresą. Mes kovojame už tiesas tautos, kurios dar netapė

pripažintos, o jau anie slapti užpuolikai bijosi, idant kas kitas nereprezentuotų jų. Nereikalinga tai baimė. Pirma meszką nuszaukime, o paskui skurą jos pasidalinsime. Gaukiame tiesą dalyvauti kongrese, o jau paskui bus lengva delegatams keliauti į Amsterdamą ir ten reprezentuoti tuos, kurie juos siunczia. Nors „cariszku budu" elgiuosiu, vis-gi kelias dėl Europiečių pasi darbavimo netapė per manę užkirstas; prieszinpai, asz tą kelią, rodos, palei savo išszigalėjimą mėginu išzgirsti. Jei-gu seksis įgyti tiesas, ir pavyduoliai galės iš jų naudotiesi, jeigu norės.

14. XII. 1903. *J. Szliupas.*

Shenandoah'o muzikantam.

Kad sąžinės kirminas grauzia tai tie muzikantai, nors į metų laiką sumislino duot atsakymą, kaip vėzys su mielėms sugrįžo į devintus metus, — vietoje atsisteist ką kalti — musza kaip su kuju į mane asabiszkai; nors asz asabiszkai prie muzikantų neturiu nieko. Bet kad po begėdiszko pasielgimo nuo pereitų metų, kaip koznas atsirokavę visus kasztus neatidavė likusių \$500 straikierių kason, ant ko tie pinigai rinkti buvo, ir kaip rinkdami perstatinėjo nupasakodami szejimynų ir mažų vaikelių vargą ir kad tuos \$500 (Ar-gi tiek buvo? Red.) neatidavė į uniją, tai Brooklyno aukautojai reikalavo, kad tie pinigai būtų atiduoti kankintiniams ir „Auszros" kason ir po tuom reikalavimu pasiraszė tam iszrinktas komitetas; vedimą to reikalo, aukautojai pavedė man ir asz vardan aukautojų be nulsimo tą darau ir kaip reikalavau teip reikalausiu sugrąžint pinigus ant paskirtų žinomų mierių, virsz parodytų dėl visuomenės labo veikdamas. Pasinaudoję išz priedžodžio „poor excuse better then none"

nors prisipažinote kaltais, vieuok drauge prisipažinote esą apgavikais. Iszsiveržus strai-
kui mokėjot pasinaudoti rinkdami aukas vardan visų straikierių, buk neszant „pagelbė", lygei kad grobikai iszsiveržus ugnei drauge bėga gelbėt, bet begelbėdami prisikrauja kiszenius ir smunka sau szalin, kaip kad Shenandoaho muzikantai; dabar jie pats prisipažino, kad buvo vieszais prigavikais. Kad muzikantai, rinko aukas dėl visų straikierių, per tai tuli aukavo net didelius pinigus, bet muzikantams vienienis niekas tiek nedavė ir jų nieksczion nereikalavo; juk muzikantų daugelis buvo ir isz „biznierių", o podraug mes czion svetimų muzikantų Brooklyne nereikalaujame szelpt, nes tu rime net du lietuviszkus muzikantų benus, gal dar ir geriau pagrajinancezius kaip jus, kurie teip-gi mokinasi ir turi savo kasztus, bet lygiai ir įėjimus, kaip kiekvienas „business", per tai kad szelpt asabiszkai, Shenandoah'o muzikantus nebuvo ir mažiausios mislies, szelpė vien straikuojuocių visuomenę; o tuos ką vietinei kuopai davėt \$150 tik dėl to, kad ant kart neiszrodytų per raudona; jeigu ne dėl straikierių rinkote aukas kamgi dar tuos \$150 davėt? juk tai bereikalo veidmainiauti, kad jusų mieris regimas! Podraug shenandoah'iečiai, negali Brooklyno lietuvius niekame pamokyt kaip ką szelpt nes jie toli shenandoah'iečius pralenkė, su tautiszkais paszelpimais, nes vardan tautystės ir jus patįs turėjote progą musiszkius isznauodot. Kad jums „laisniai" kasztavo tai vėl grynas melas, nes jei buvo galima tai vietiniai lietuviaik, aip Brooklyne teip Connecticute parupino, bet Jersey City, kad daleidimo neturėjote grajīt ant gatvių, tai jokių kasztų neturėjote ir apie tą dalyką broliai Kaczergiai apsirupino. Kiteip

negalite iszsiteisinti iki neatiduosite \$500 ant ko yra reikalaujama, arba iszrinkite delegatus tarp kurių turi but ir buvęs kasierius Norkeyvezcius, atsiųskite Brooklynan, ir kad mes nedarodysime per sudą kad jus rinkote aukas dėl straikierių, tai jus liksitės teisingais. Tai yra tie keliai, kurie jums sugrąžis nuplėsztą szlovę, kaip jus tvirtinate. Apie ant manės asabiszką užpuldinėimą visai nematau reikalo raszyt.

Vardan Brooklyno'o aukautojų,

J. Naujokas.

Atsakymai.

Plikiui Newark, N. J. Aukas patalpiname; korespondencija liks į sekantį numerį. Raszykite daugiau.

Vincui Barzdinėliui. Priesiustą žinutę isz Lietuvos sunaudojome. Aczia už tai ir praszom pasidarbuoti toliaus. Eilės netinka; raszykite vėlyk proza.

P. E. Chicago, Ill. Tamistos žinutę patalpinsime ateinanceziam num. Kaslink to garsaus prigaviko, kurs parduvinėja tokius monus, k. a. priviliot merginą arba į tris valandas iszgydymus visokių ligų, tai jau sykį buvo „Vienybė" raszyta, ir atkartoti toki dalykai neverta: perdaug jau purvina! Tas parodo, kad mūsų žmonės, kurie tiki ir perka tokius niekus yra labai tamsus ir jų skunda ant visokių prigavikų yra be vertės, nes patįs pirkikai kalti, kad pirkdami monus duoda įsitarpti įvairiems niekaszams. Protin-gas žmogus nejeszskos pirkto, ko visai nėra ir negali but.

Varpeliui, Pittsburg, Pa. Tilps toliau. Raszykit dažniaus.

P. P. J. U. ir J. K. Westville, Ill. Korespondencija ir aukos tilps sekancziam num. —Matyt kad tenykszečiai lie-

tuviai labai turi gerus norus, bet dyvai, dėlko visi geri jų užmanymai teip nelemtai užsi-
baigia? Bene stoka jų paczių isztesejimo jų paczių darbe!—
Raszinèkite dažniaus ir aiszkia-
kiai paduodami priezastis nusidavimų. Ilgi apraszinėjimai, pavyzdij istorijos—netinka.

M. J. S. Boston, Mass. Ži-
nutė tilps sekan. num. Kur tos
aukos, apie kurias praneszat?

Isz visur.

Maskoliszki laikraszeziai su savotiszka szirdgèla pranesza, jog Kijevoj, „szventos pravoslavijos sostapylej“ baisiai iszsiplatinusi tarp mažų vaikų prostitutcija ir beveik viesza prekyste mergaitems—kudikiais. Gerai kad laikraszeziai neslepia nors tos tiesos, kad pacziame lizde pravoslavijos ir „szventųjų relikvijų“ toks apsi-
sireiszkiemas pasirodè. Isz to galès kiekvienas sziek-tiek manantis sprèsti kas per priezastis yra vedancios žmones prie demoralizacijos.

Isz Viennos pranesza, jog kunigaikszciute Elzè užtikusi pas savo vyrà, princa Otto, jò numyletà aktorjà — nuszovè. Žingeidu ar nubaus ją pagal valstijos įstatymų, baudžian-
czių už žmogžudystè.

Iszmokti angliszkaiz.

New Centery Corresponden-
ce mokslainè, isz Wilkes-Barre, Pa. atidarè szakà szioj vie-
toje ant McAlliney Hall 80 E. Main st., Plymouth, Pa. Szita mokslainè yra didei naudinga dėl nemokanczių angliszkaiz skaityti, raszyti, arba kalbèti. Mieris atidarymo mokslainès kad abi lytys ir visokio amžiaus butų lengvai iszsimoki-
nima angliszkaiz, be kurios vi-
soks užsiémimas yra didei ap-
sunkinamas czion gyvenan-
tiems.

Budas mokinimo yra vartò-

jamas per drukuotas lekcijas, pradèdant nuo pat pradzius, žodziai yra paskirstyti silebose trupuose iszsireiszkiemuose iszdrukuota aiszkiose literiose angliszkoj kalboj, po apaczia to žodzio yra beveik visose sve-
timose kalbose iszreiszkimas kurie tik atkeliauja į Suv. Valstijas. Szios svetimos kalbos yra: slaviszka, italiszka, lietu-
viszka, vokiszka, szvediszka, norvegiszka, lenkiszka boemiszka, rusiszka ir tt.

Ne kiekvienas žodis yra isz-
reiszkiamas atskyriai, bet isz-
sireiszkiamai angliszkoj mislyj ant instrukcijų popieros. Mokinami yra namuose mokinti-
niai per mokintojus patol, pa-
kol jie gali mokintis per susi-
raszinèjimà. Szis mokinimas yra per tam tikrai sutaisytas popieras, ant kurių reikia ra-
sztu duoti aiszkiaus ir teisingus atsakymus ant klausimų.

Szita mokslainè jau yra su-
organizavus klesà Wilkes-Barre, Pa. ir trumpame laike pa-
sistengs įsteigti kiekvienam miestelyje szioje apielinkeje. Tokios mokslainès užganèdins visus, kurie tik į ją kreipsis, senus ir jaunus, mokintis gali nuo žemiausios kliasos skaityti, raszyti ir kalbèti angliszkaiz. Kiekvienas mokintinis yra ge-
rai mokinamas iki gauna gerà pradzià mokslo. Wilkes-Barre mokslainèje yra mokintinių nuo 14 iki 50 metų amžiaus, ir yra padarè gerà žingsnį pirmyn.

Szita institucija rekomen-
duojame per mokintus žmones augsztos vertès.

Aukos kankintiniams.

So. Bostono jaunumenès aukos

A. Grubis	25
St. Plikavyczia	25
J. Mockevyczia	25
Fr. Galaitis	25
Heron. Vaicziunas	25
J. Galinis	25
J. Žerdackas	25
J. Sakatauckas	25
Just. Jakavyczia	25

J. Sztrimaitis	25
M. Trecziokas	25
S. Macaitis	25
J. Petkunas	25
A. Masaitis	25
M. Kaliszius	25
J. Matukaitis	25
Isz d-stès izdo	\$1,40

Viso \$5,40

Newark, N. J. lietuvių \$1,91

So. Boston, M. dr. Vytauto

per A. Ramanauckà \$2,00

Ant krikosztynų A. Macul.

per M. Dulskį \$2,35

Buvo \$597,70

Isz viso \$609,30

Aukos mokslaeiviams.

Newark, N. J. lietuvių \$1,91

Buvo \$36,55

Viso \$38,46

Aukos A. Viztaliui.

So. Bostono jaunumenès 85c.

Buvo \$28,19

Sykiu \$29,04

Apgarsinimai.

Wilkes-Barre, Pa. Praneszu mano gentims ir pažistamiems apie liudnà naujienà, kuri at-
lankè mane su myriu mano su-
naus Pranciszkaus, persiskyrusio su szia pasaule 6 diena
gruodzio 1903 m.

K. Rumszis.

Priverstas, netikètų aplinky-
bių dèlei, pigiai parduodu vi-
sà rubsiuvystès amatui reika-
lingà įrèdnè. Randa labai pi-
gi. Norintis pirkti lai atsi-
szaukia po sziuom adresu:

Juozas J. Juozupaitis,

Bx 535

Forest City, Pa.

Susirinkimai.

Brooklyn, N. Y. didelis vie-
szas susirinkimas 38 kuopos
S.L.A., bus 3 sausio, 1904 m.
nedèlioj po pietų, 2 val., sve-
tainèje 73 Grand str. Užkvie-
cziam visus draugus pributi ir
užsimokèti kvartalinè doklè, o

teipgi atsibus rinkimai naujo
metinio komiteto. *Komitetas.*

Didelis Balius!

Draugystès szv. Juozapo bus
ketverge 31 gruodzio 1903 m.,
svetainèje People's Theatre,
Plymouth, Pa., prasidès 6-tà
val. vakare ir trauksis iki 1 v.
ryte. Maloniai užkviecziam lie-
tuvius ir lietuvaiz pasilinks-
minti užbaigiant senus ir pasi-
tinkant naujus metus. Muzika
bus labai puiki. Įeiga tik 25 c.

Komitetas.

Deszimtas metinis Balius.

Jersey City, N. J. Pasibaigus
adventams, parenge draugystè
vardan D. L. K. Algirdo pasi-
linksmimà, subatoje 26 d.
Gruodzio, 1903 m. (antrà dienà
Kalèdų), prasidès 7-tà val.
vakare, ir tèsis iki 6-tai ryto;
svetainèje Odd Fellows, 412—
414 Washington str. Hoboken
N. J. Meilingai užkviecziam
lietuvius ir lietuvaiz, kaipo
isz savo miesto, teip pat ir isz
aplinkinès.

Įejimas vyrams 25c.

moterims 15c.

Komitetas.

Balius! Balius!

Tev. Myl. Dr. bus 26 gruo-
dzio 1903 m. antrà dien Kalè-
dų; prasidès 2 val po pietų ir
trauksis iki 11 val. vakare; —
svetainèje 166 Broadway So.
Boston, Mass. Užpraszm bro-
lius ir seseris isz Bostono ir ap-
linkinių miestelių; bus puiki
muzika; perstojus szokiam bus
prakalbos ir deklemacijos; už-
darbys eis ant tautiszku daly-
kų. *Komitetas.*

Balius! Balius!

Bus keliamas 34 kuopos S.
L.A., ketverge, 31 d. gruodzio
1903 m., paskutinè dieną szio
meto, salèj Turner Hall, Arch
str. New Britain, Conn. Už-
praszmome visus lietuvius ir isz
apielinkès pributi. Įzenga vy-
rams 25 c. moterims dykai.

Komitetas.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Šliupas, M. D.

(Tąsa.)

apie mažus azerus ir upelius¹⁾.

Tarp gyventojų toje šalyje užtikame pirmiausiai *Aistus*, kuriuos Pytheas, keleivis iš Marsilijos, apie 320 m. pirm Kr. g. vadina Ostiajais²⁾. Jie bene tik bus ateiviai iš pietinės Thraikijos, kur juos vadiname senovėje po vardu Astai Thrakes. Apie jų dabą Pytheas suteikia tulas žinias: jie buvę ukininkais, sėję javus, turėję trobas; „kada gi netur jie skaidrios padaugės, javus kulia didelėse rijose sunešdami juosna pėdus, nes klojimai ant plyno lauko netinka iš priezasties nesaulėto ir lytingo oro“.—C. Tacitas (gyvenęs 60–97 m. po Kr. g.)³⁾.

1) Pasakos mūsų pasakoja, kad daugybė mūsų azerų ir upių atėjo arba nusileidę esą iš debesų į mūsų—Lietuvos žemę. D-ras Basanavyčius pamini tarp tokių iš debesų nusileidusių azerų: Lukštą, Biržutį, Stervą ir Paršazerį Žemaitijoje; Anykščių azerų Augštoje Lietuvoje ir Dusės, Alvito, ir Vištyčio azerus. Užgiriniame Trake (Suvalkų gub.). Apie Vištytazerį jis užrašęs yra Oškabaliuos šitokią pasaką: „Azeras šitas senovėje buvęs vardu Vištainis ir atėjęs nuo Mėlynųjų marių. Vieni sako, iš debesų nusileidęs, kiti vėl—iš žemės išplaukęs. Kada jis atėjęs, nieks nežino—labai seniai, o tąsyk čia dar nė miesto nebuvę. Kaip jis atėjo, ilgai nebuvo žinomas jo vardas, ir vanduo vis tik užė ir ėypsėjo. „Ale čia ėypsi ir ėypsi kaip vištytis! Ištarus viena merga atminė jo vardą ir patį apjako, o vanduo tuojaus nustojęs užė ir ėypsėjęs. Apjako ta merga dėl to, kad atminė jo vardą kokį jis turėjo. Paskui prasidėjo čia miestas budavotis“. Apie atsiradimą Anykščių azerų Basanavyčius kn. „Iš gyvenimo lietuviškų vėlių bei vėlnių“ paduoda šitokią pasaką, užrašytą Rytiečių Lietuvių tarmėje.—„Ties sadžiu Tyrelių, buva didelis ežeras. Vieną kart užėja un Tyrelių juodas debesis ir staveja (kabėja) užgulus laukus tris dienas. Žmėnės, prieidami artyn, matė dėbesių' žuvis plaukančias, tarytum ezerių'. Tuo pat laiku Lietuvaj', un krašta maža prudelia, velėja, viena moteriškė, rubus. Bevelėdama sudavė su kultuvi sau nykštį ir surėka: „Ai nykšti-nykščiuk, kaip aš tavi užgavau!“ Tik ku spėja ištart tuos žodžius, tuo tarpu pradėja užtė ir nuklė un tas vietas dėbesis, katras kabėja un Tyrelių sadžias. Materiškį su rubais numetė tal' nuo krašta, ir pavirta prudelis in ezerų. Kai materiškė paskui pasakė, kas atsitika, kai ana nykštį nusimušė ir surekė, tai senėji žmanies pradėja sumprotauti, kad ta materiškė inspėja ežera vardu, tai užtat tas ir nuklė. Ir praminė ezerų: „Ai nykštis“ arba „Anykštis“. Apie Biržulį pasakojama, jogei norėjęs paskandinti Varnius, o tuosyk tik apsiraminęs, kaip atmintas buvo jo vardas (k. a. k. Rzecz o lit. słownikach ir tt. Pismo zbiorowe Wilenskie, na 1862 r., p. 144). „Tokiais apie kelionę upių ir azerų pasakos, pagal mūsų ištyrinėjimus yra didėi svarbios dėl praeitinės mūsų giminės. Tos užsilikusios senoviškos pasakos stygavoja aiškiai apie atėjimą ir kelionę ne pačių vandenių, bet vardu tų upių ir azerų—į Lietuvą. Mes šiandien jau galime aiškiai parodyti, kur senovėje mūsų tėvų tėvai gyveno, perkračinėdami vardus savo kaimų, kalnų, upių ir azerų. Pirm kelių tukstančių metų mūsų garbinga giminė buvo apgyvenus žemes, kurios šiandien jau teko įvairioms giminėms. Iš tų senovės vietų ateidami į šios dienos Lietuvių žemę, mūsų prabočiai atsigabenus drauge vardus anų žemių vietų, kur senovėje tukstančius amžių gyvenę. Gyvenimo vietas persikeitė per užplaukimą barbarų, bet vardai upių, azerų ir tt. iki šiai dienai liekti tie patys, kurie pirm tukstančių metų pirmiausioje Lietuvių—Arėjų tėviškėje buvo!....“ (Kelionė azerų ir upių į Lietuvą, „Aušra“, 1883, p. 79–80).

2) Strabo, I. 4. 3; IV. 55; Steph. Byz. sako: „Ostionai, gentė palei saulėlydzio Okeaną, kuriuos Artemidoras vadina Kossiniais, o Pytheas—Ostiajais; kairėn nuo tųjų yra Kassiniais vadinami Oostionai, kuriems Pytheas duoda vardą Ostiajai“.

3) Germania, cap. 45.

vadina tą gentę Aesti (Aestiorum gentes) ir sako, kad jie garbino tulą „dievų motiną“ (mater deum), tur-but-ą pačią, kurią jau pažinome Mazojoje Azijoje, ir jai ant garbės nešioję šernų paveikslus; jie vartoję buožes vieton ginklų. Javų jie daugiaus augia negu tingus Germanai, ir jie vieni renką gentarą¹⁾, už kurį su nuosteba priimā užmokesnį nuo svetimžemiečių. Tų Aistų skaitlinga tauta vėliaus esanti tekusi po valdzia Hermaniško, kaip Jornandas liudyja; tai buvę labai tykus žmonės (paeatum hominum genus omnino). Apliuk 495 m. Aistai išsiuntė paslus su gentaro dovanomis pas Gothų karalių Theoderikį į Italiją, apie kurį mes seniaus jau minėję esame²⁾. Aistus teip gi mini Wulfstanas (apie 900 m.) aprašyme savo kelionės į tuometinę Lietuvą; jo laike Das Frische Haff vadinosi Aistų mare („Estmere“), ir Aismarėse vardas užsilikęs yra iki šiandien. Voigt'as sako, Aistus gyvenus Samijoje; bet jie turėjo gyventi teip gi rytlink nuo Samijos, ką liudyja vardas upės Aistos, ir kaimai Aistiškiai bei Paaistiškiai, jau išnykę. Dainoje anglo-saksiško keleivio iš 8-to šimtmečio jie yra vadinami Istum. Karalius Alfredas I (871–901) rašo Osti; vardas Aisti randasi pas Einhardą (844 m.) rašte „Vita et gesta Caroli Magni“; Adomas iš Brėmos (1076 m.) rašo—Haisti. Teip gi mūsų gadynės mokslinčiai vadina juos Aisten, beje a'istais. D-ras Basanavyčius, pasiremdamas ant vardu upių ir kaimų Lietuvoje užsilikusių, skaito Aistus už sentėvius Lietuvių ir Prusų³⁾.

Kita dalimi Aistų, o sentėviais Prusų, anot D-ro Basanavyčiaus, buvę *Gytanai*, *Gytėnai* ar *Gytai*, minimi per Plinijų⁴⁾ ir dar nuo Pytheo laikų žinomi, o kuriuos Voigt'as ir kiti priskaito prie vokiškųjų Gothų. Jie gyveno tuomet, kaip ir Ptolemajaus laike (aplink 175 m. po Kr. g.) į rytus nuo Vištulės pamariais iki Piregliaus upei, pietlink nuo Venedų (hypo tous Ouenedas Gythones). „Samų žemė (Sam-

1) Jau Herodotas (III. 115) mini šalį gentarą palei šiaurinę jūrą, beje Baltijoje, palei ištėką Vištulės ir Niamuno, kur dar šiandien gentaras bageriuojamas yra. Pats Eridano vardas rasi užsilikęs yra Rodanės upelyje, kuri teka pro Gedaną (Danzig). Plinius pamini inzeckus gentare, ir sako, kad gentaras ateina iš šiaurinės Germanijos, kur jį vadina „glesum“ (XXXVII. 11; slg. Tacito Germ. c. 45). Diodoras (V. 22) sako, kad gentaras randasi ant salos virš Gallijos, priešais Skythiją, vardu Basilei, kur jį išmeta jūrė. bet niekur kitur. Ir šiandien juk daugiausai gentaras gaunamas yra tarp Karaliaučiaus ir Klaipėdos, nors ir kitose vietose Europos. Tėmytina yra, kad Katanijos gentare randami yra inzeckai Europos, o Baltijos gentare—inzeckai Azijos.

2) Galima manyti, kad paslai keliavo į Italiją žemės arba pirklybos keliu, seniai žinomu, aprašytu per Voigtą ir Narbutą. „Pradedant iš priebaltiškos šalies Teutonų pas Askaulis, beje šią l. Osielską, netoli Brombergo, ojo ruoštās iš prievyslinės šalies, į Lygius per vietą vadinamą Setidava, beje Cydovo, netoli nuo Gniezno. Iš ten per Kalissiją—Kališių—rytlink į Arsenium—Marzenin, apirubėję Sieradziaus. Iš tos vietos toliaus traukėsi palei Vartą, per žemę Burų, į Carthodunum, beje Krokavą. Toje vietoje perėjo per Vyslą, į žemes Lidonų ir Bastarnų iki vietai vadinamai Asanea, beje Senamjam Sandečiui. Cion-gi idant aplenkti bekelius Sarmatų kalnus, per kuriuos keliauti, apart daugelio pavojų nuo laukinių kalnėnų, gąsdino sunkus perėjimai, pirklybos ruoštās kreipėsi nuo Asaneos linkon Setujos (Cyehe), toliaus laikydamosi linkmės upės Waag, per Sigonę, Šyntov, iki Kalemantijai, Comolyan, iš ten iki Karnuntum, žinomos palei Dunojų stovėnės Romėnų kariškės. Iš čion pagaliaus šiauriniai proliuktai iš rankų barbarų patekdavo Romėnams Romėnams tas kelias buvo gerai žinomas, nors jie patys juomi retai keliauti tereikalavo, priidami tiktai iš antrų rankų pirkinius Karnuntum'e. (Narbutt, II. p. 236–237).

3) „Aušra“, rašte „Iš mūsų praėigos“, p. 109–111.

4) N. H. XXXVII. 2. 25.

land) tarp Kuršo marės, jurių ir Aismarių esanti, buvo tuomet dar sala, nes vandeniu upėse dar apstingiaus esant, pati Priegalė į Aismares ir jos šaka Deimė į Kuršo marę įpuolančios platesnės senovėje buvo ir atidliano ją pietuose ir rytuose nuo kietos žemės. Šita tai sala vadinosi Pytheo kelionėse Abalus, ir ant jos—ypatingai pavasariais—marių vilnys išmėsdavo tuomet apstingai gentaro, kurį gyventojai vieton malkos (pro ligno) vartoję, arba pardavinėję arčiaus gyvenantiems Teutonams... Nuo žodžio *abaroti*, t. e. su abaru (santuku) gentarą, vilnymis išmestą, rinkti — gavo ir sala vardą Abaras arba Abalas. Kitas vardas tos pačios salos buvo Baltia; tą vardą iki šiai dienai tur jurės: Baltoji marė. Teisingai Gytus Prusuose, pas Pytheą ir Ptolemajų minavotus, Pierson'as Gėtais vadina... Teip 560–600 m. Gallijoje gyvėnęs vyskupas Venantius Fortunatus, savo giesmėje ant garbės Soisson'ios karaliaus Chilperiko I (562–584) sudėtoje, minavoja vardus tautų, su kuriomis tas karalius kares vedęs. Tarp kitų randamę ir Gėta, kuriuomi vardu yra vadinami ano laiko Lietuvos gyventojai. Scholiastas Adomo iš Brėmos (1076 m) rašo „Gėthi seu Prusiai“. Seniausias dėl Prusų Lietuvos vardas pas Lenkų rašytojus randamas—teip gi Gėtai. Martynas Gallus (1110–1135), Vinc. Kadlubka (apie 1220 m.), Boguphal'as (miręs 1253 m.), daugiaus Lietuvius Gėtais vadina, ypačiai Prusuose gyvenančius¹⁾.

Dalimi Aistų mokintasai Dr. Basanavyčius skaito *Kašinius* arba Kašenus; „jie gilioje senovėje, sako jis, apsigyveno ant kairio Vištulės kranto, šios dienos Pamarėlių kampa (Pommerellen vokiškai). Daugybė tikrai lietuviškų vardų vietų, upių, azerų, iki šiai dienai Pamarėliuose užsilaikiusių, aiškiai mums liudyja, jog tie Kašiniai arba Kašupiai (lenkiškai Kašuby) Lietuva buvo“²⁾.

„Tokiū tai būdu, rašo Dr. Basanavyčius, mes atrandame Lietuvius jau 4–tame šimtmetyje pirm Kristui gimus šios dienos Lietuvoje begyvenančius! Jie tuomet jau buvo inkiniai, kaip ir šiandien, ir žemės arikai. Aistai, Kašubai ir Gėtai, augščiaus minavoti, tuomet buvo dar tik mažą dalelę Lietuvos apgyvenę; jie buvo pirmieji lietuviški naujokai, kurie tarp braškančių girių čion įsikurė. Tėviške jų, iš kur jie į šios dienos žemes atėjo, buvo senovės Thrakija, šiandien Bulgarų apgyventa.

„Paženklinti laiką, kad pirmas Lietuvys apsilankė šios dienos Lietuvos žemėje—yra nelengvas darbas. Tačiau mes nepaklysimė sakydami, kad gentarą iš pamarės pirmieji Lietuvių sentėviai pradėjo gabenti; to dėlei jau ir koki tukstantį metų pirm Kr. jie ir šios dienos žemes ir jures pažinojo, ir regis tada jau pradėjo čion ant gyvatos įsikurti“³⁾.

C. Plinius II (+79 m. po Kr. g.) minavoja šios dienos Prusuose „ad Vistlam usque fluvium“ — *Venetus, Skyrus* ir *Hirrius*⁴⁾. Tacitas sako Venetus esant nedidele gente, kuri gyvenusi tarp Germanų vakaruose, Sarmatų rytuose, Finų šiaurėje, ir Peucinų pietuose, ir jis nežino, ar juos reikią priškaityti prie Sarmatų ar prie Germanų. Jie statė sau namus, turėjo skydus, buvo geri pėstininkai, ir mėgo grobišauti (latrocinus pererrant); jie gyveno girėtoje ir kalnuotoje šalyje

(quid—quid inter Peucinos Fennosque silvarum ac montium erigitur). Man rodosi, lietuviškus Venetus ar Ventinius nereikia maišyti su Venetais Jornado, gentės skaitlingos, artimos su Antais ir Sklavinais, gyvenusios šiaurės Kaukazo, o vėliaus pas Dnieprą, pas vidurinį Dunojų, iki galiaus atsidurė šalyje, kurią ir šiandien sloveniškų Vėndų apgyventą žinome. Daug apščiaus žinių apie ano laiko Lietuvos gyventojų turėjo Klaudius Ptolemajus, nors retai kur paženklina vietas, kur jų tuomet gyventa¹⁾. Jis minavoja Venedus (Ouededai), nuo kurių sulys musų gadyinės užsiliko Lietuvoje vardai, kaip Vėndziogala, upė Venta, Vėntpylė (Vindava) ir tt. Kuršė dar jie ir viduramžyje gyveno²⁾. Apie Skyrus anot Narbuto gyvenusius šiand. Suvalkų gub. ir Gerulius jau mums teko šnekėti pirmiaus. Geruliai buvo užgyvenę vakarinę dalį šiadykštės Kaukazo rėdybos. Dalis jų buvo iškeliausių į pietus antroje pusėje II amž. po Kr. g. Laike kelionės į piet—ryčius, Geruliai apsigyveno šiand. Kyjevos rėdyboje. Antroje pusėje III amž. Geruliai ėmė užpuldinėti ant Romos viešpatystės. Nuo to laiko Gerulius atitinkame apielinkėje Mėlynųjų marių sykiu su Gothais, su kuriais jie kariavo arba iš vien arba tarp savęs. Antroj pusėj IV amž. Geruliai, pergalėti Gothų, iškeliaivo į vakarus ir užsigyveno kur—ten apielinkėje Dunojaus. 375 m. užpuolus ant Europos Gunams, Geruliai papuolė po jų valdžia. Antroje pusėje V amž., nupuolus Gunų viešpatystei, Geruliai apsigyveno Norikume, šiand. Bavarijoje. Vienas iš jų viršūninkų, Odovakaris, 476 m. apėmė Italiją, ir ją valdė teisingai ir išmintingai. Laike savo viešpatavimo jis sutraukė į Italiją beveik visus Gerulius. Kada Theoderikis apgavagai užmušo Odovakarį, Geruliai, netekę vado, sugrįžo vėl į Noriką, bet ir ne ant ilgo. Viena jų dalis neužilgo iškeliaivo į šiaurinę Europą, o kita nuvyko į pietus ir pasidavė į tarnystą Rytinės viešpatystės Romos. Vieni iš Gerulių, iškeliaivusieji į šiaurius, apsigyveno šiadykštėje Meklemburgijoje, o kiti sugrįžo į Lietuvą ir išsiskirstė po visas jos dalis. Geruliai jau dikčiai buvo apsisivieję, gerai mokėjo vesti kares, prieg tam buvo turtingi, per tai ir nėra ką stebėtis, kad jie, sugrįžę į Lietuvą, apturėjo didelę įtekme ant bėgio visatinų reikalų: jie visur davinėjo rodas, buvo neretai vadais laike karių ir visokiais viršūninkais. Gal but ir Vaidavutis buvo tokis neseniai iš svetur pribuvėsis Gerulis. Štai ką J. I. Krašauskas („Litwa“) rašo apie Gerulius: „Talkiai Gothų, Geruliai, klydinėjo nuo Baltijos palei Mėlynasias mares, link Azijos ir net į Graikiją nukildami, po provincijas Romos viešpatystės. Jų kelionės traukėsi net po Aigiją marę ir atsirėmė į Athenus, Thėbus, Argos, Korynthą ir Spartą. Potam tarnystoje Romėnų po vada Naulobacio, jie gina rybas viešpatystės, kurią neseniai dar plėšė. Kiti Geruliai atkanka su tula kita liaudžia, užpuldami ant Gallijos (III amž.) Matome juos vėl esant ant algos Romos viešpatystės ir išbarsytus po Vakarus gan žymiamė skaitliu, jeigu atskirus galėjo sudaryti legionus. Pamušti savose tauriškose sodybose per

1) De geograph. III. 5.

2) „(Daniel sacerdos) processit ad Wendos. Wēndi autem humiles erant eo tempore. et pauperes, utpote a Wyndo repulsi, qui est fluvius Curoniae, et habitantes in monte antiquo, juxta quem Riga civitas nunc est aedificata, et inde iterum a Curonibus effugati, pluresque occisi, reliqui fugerunt ad Lethones, et ibi habitantes cum eis, gavisus sunt de adventu sacerdotis“.

(Toliaus bus.)

1) Dr. Bas., Aušra, 1885, „Iš musų praėigos“, p. 180–184.

2) Aušra, 1885, p. 180.

3) Aušra, 1885, p. 180–184.

4) H. N. IV. 97.

Apgarsinimas.

Sziuom pagarsiname jog i red. „Vienybės“ tapo prisiūsta tikietų išslaimėjimui 1000 dovanotų r. Naujoko cigaru, naudai mokslaeivių. Todėl norinti gauti tų tikietų, tesikreipia į „V.“ redakciją.

Burtininko knygelė ir metimas kortų, jei tiki į burtus tai neik pas burtininką nemokek tokių didelių pinigų už tą pamelavimą nusipirk szita knygutę kuri kasztuoja 25 c., o dar atiduosiu tik už 15 c., su kazirom 25 c. Kas prisiū orderį vertės \$1,00 tai tam bus szita knygutę dykai burtininkas.

Su guodone
John Smith

Box 273 Conway, Mass.

BALIUS!

Draugystės szv. Mykolo, bus keliamas paskutinę dieną, 31 gruodžio 1903 m. ant Arills Hall (Landmessers), 180 S. Main ir South str. Wilkes-Barre. Pa., prasidės 7 val. vakare, muzika bus išz Philadelphiajos. Užkveciam visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius teip ir visos apielinkės pasilinksmini. Įeiga 25 c.

Komitetas.

Balius.

7 kuopos Susivienijimo L. A. bus ketverge 31 d. gruodžio 1903 m. ant Armory Hall, Pittston, Pa., muzika grajjs pirmos klisas szokius. Taigi meilingai užkveciam visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius teip ir išz visos apielinkės praleist sziuos metus ir linksmai pasitikti naujus.

Įeiga 25 ct.

Komitetas.

Teatras ir Balius!

Bus perstatyta drama penkiuose aktuose: „Mindaugis, pirmas Lietuvos Karalius“. Bus parodyta gyvi paveikslai mūsų prosenių, jų darbai ir pasielgimai, Mindaugo kriksztas ir kaip tuomet lietuviai manė apie kryžių ir kriksztą.

Nuosirdžiai užpraszome vyrus, moteris ir merginas atsilankyti ant linksmo perleidimo laiko.

Atsibus 25 d. Gruodžio (pėtnyczioj) 1903 m. Palace saleje (Gergino), 93 Grand str., Brooklyn, N. Y. prasidės nuo 7:30 vakare; po teatru bus balius. Įzenga 75c. 50c. ir 25c.

S. Daukanto Dram. Draugystės.

Komitetas.

Pasibaigus Adventams.

Parengia draugystę vardan D. L. K. Vytauto puikų pasilinksminimą, Subatoje 26 dieną Gruodžio 1903 m. (antrą dieną Kalėdų). Prasidės 2rą valandą po pietų ir trauksis iki pirmos valandai nakczia, saleje Armory, Plymouth, Pa. Pasitikime, kad visi musiszkiai ir musiszkės, kaip vietiniai teip ir išz visos apielinkės pribus ant szio puikaus pasilinksminimo. Grand marszas bus vienas 7tą valandą, kitas-gi 11-tą valandą. Orkestroje grajjs 8 muzikantai po vadovyste prof. Robaczewskio. Perdėtiniai baliaus — Antanas Staskevyczia, Julius Szumanas ir Jonas Simanavyczia. Įėjimas į sale 25 ct.

Komitetas.

Dr. D. L. K. Vytauto.

Pajieszkėjimai.

Pajieszkau szitų ypatų: Vinco Karuzos, — gyveno Pittsburgu, potam išzvažiavo Philadelphiajion, Pa., su savo visa szeimyna; Jono Žemaiczio ir Juozo Pekuczio; abudu gyveno Homestead, Pa.; teiks is atsiszaukti jie patjs ar kas kitas praneszti apie juos. Teip-gi tepaduoda adresą Dragi Baz, V. K., asz reikalauju sąparis. Mano ant.: Kons. Szimkonis, 5 Harlem st. Worcester, Mass.

Pajieszkau savo pusbrolio, Jokubo Didvalio išz Suvalkų gub., Senapilės pav., kaimo Balcupių, jisai pats arba kiti meldžiu atsiszaukti ant adreso: Petras Kailius, 32 Radner st., Allegheny City, Pa.

Pajieszkau savo tikro dėdės, Motiejaus Razausko, Suvalkų gub., Metelių dvaro; pirmiau gyveno Shenandoah, Pa. o dabar nezinau kur. Meldžiu atsiszaukti; turiu svarbų reikalą. Mano adresas:

Frank Senapėdis,
1514 Ross Avo. Scranton, Pa.

Dr. J. Szliupas,
328 Federal str. Philadelphia, Pa.
47-50-A (Keystone Telephone)

Naujausios knygos:

Pasakos išz gyvenimo lietuviszkų Velių bei Velnų, surinktos D-ro J. Basanavicziaus. 470 psl.
Prekė neapdarytos - - - \$2,00
Apdarytos - - - - - \$2.50
Karalius. Apysaka. Dievas ir Karaliai. Evaldo pasaka. 16 psl. 10c
Vaidyla, originaliszka novelė. 15c
Eilės Franciszkaus Vaicziaiczio (Se-kupasakos). 165 psl. 50c
Gamtos Istorija, pagal Povilą Bert, vertė D-ras Baceviczia. Su daugeliu paveikslų. 209 psl. 50c
Kaip žmogus gyvena ant žemės? Paraszė S. M. 47 psl. 25 paveik. 10c
Išz mūsų praeitis. Paraszė Jonas Gražys. 16 psl. 10c
Darbininkų kalendorius 1903 m. 15c
Vorai ir Musės. Prilyginimas prie ponų ir darbininkų. 5c
Varžytinės. Ką jos duoda kapitalistams, darbininkams ir kaip jas reikia panaikinti. 16 psl. 10c
Valdzios pilvas. Paraszė J. Gražys. 16 psl. 10c
Paslėpęs vilko nasrus rodo lapės uodegą. 7 psl. 5c
Kalendorius 1904 metams. Su daugeliu paveikslų. 154 psl. 25c
Socializmo ateitis. Apysaka. 40c
Dvi Seserys. Apysaka. 40c
Darbininkų Balsas, No 1, 2, 3, 4, 5. Po - - - - - 15c
Davatkų gadzinkos. 15c

Adresuokit:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main St.
PLYMOUTH, PA.

J. B DAINIS,
58 Public Square, Wilkes-Barre, Pa.
Pirmas lietuviszkas-lenkiszkas hotelis vidurj miesto (prieszais su-
da). Kas ateis su kokiais reikia
lais į miestą, ar tai rodos gavimo
arba su skundais į sudą, nepa-
mirszkite lietuviszko
HOTELIO DAINIAUS.
Laikau visokius gėrymus ir už-
kandzius kadien.
Teipogi ant virszaus yra SALE
dėl susirinkimų.

Temykite.

Kas išz Baltimoriszkių užsiraszys pas mane „Vienybę Lietuvninkų“ užmokėdami \$200. ant metų, tam duosiu dovanų kalendorių 1904 m.
L. GAVLIS,
2018 N. Washington str.
Baltimore, Md.

Naujas Kalendorius 1904 metams.

Su daugeliu moksliszkų ir naudingų skaitymų, žinių ir su daugeliu paveikslų — viso 38 — gaunamas „Vienybės“ išzleistuvėje su prisiuntimu už 25 cen. Darbininkų Kalendorius 1904 metams išzleistas Lietuvių Social-Demokratų Partijos, su naudingais darbininkiszkais skaitymais. Prekė 20c.

ADRESA REIK TEIP RASZYTI:

J. J. PAUKSZTIS & Co.
Plymouth, Pa.

Hei! Vyrų Skaitykit!

Ar nori pinigų greitai ir teisingai i Tėvynę pasiūsti? Ar nori laivakortės ant pigausių ir geriausių linijų? Jeigu teip! tai kreipkis pas seniausią lietuviszką Agentą Juozas M. Saroczka, o jis atliks viską geriausiai. Pas jį teipgi gausi puikaus Alaus, Vyno ir Cigaru, geriausia užeiga pakelevin-giams. Telephone: Bell East 936 A.

J. M. SAROCZKA,
471 Collinsville Ave.
East St. Louis, Ill.

Neskaityk szito!

Graziausios ant svieto popieros dėl raszymo gromatoms su gražiais pasveikinimais dėl tėvelių, giminių, ir pažystamų. Teipogi turiu gromatų nuo merginų į vaikus, o nuo vaikinių į merginas su gražiais pasveikinimais. Labai gražios pavincziavonės ir visokios dainelės, kad skaitant reikia labai juoktis. Viso turime 12 gatunkų; lietuviszkų, lenkiszkų ir su gražiai kvietkuotais konvertais tik 25 ct. už tužiną, 6 tužinai 1 dol. Szilkiniai abrozėliai 10 ct., szilkinės pavincziavės su visokiais paveikslais teipgi 10 ct., žodžiu sakant visoki abrozėliai su lietuviszkais ir lenkiszkais maldelėms nuo 50ct. iki 8 dol. už 100. Visokių ranzanczių ir karunkų nuo nuo 35 ct. iki 5 dol. nž tužiną. Visokių szkaplierių nuo 4 dol. iki 10 dol. už 100. Atidaromi altorėliai nuo 6 dol. iki 9 dol. už 100. Tukstantis nakių ir vieną tik doleris. Linksomos Valandes trys milzinzszkos knygos tik už 2 dol. Geriausia lietuviszka trajanka 30 ct. ir 55 ct. už baksuką su prisiuntmu. Reikalauju gerų agentų ir duoda gerą uždarbį, norėdami gaut atsakymą įdekit už 2 ct. stampą. Szita adresą užraszys į savo knygas.

John Naunchikas,
37 Franklin st. New Britain, Conn.

Ar raszai kur gromatas

eigu teip tai, pas mane gali gauti visokios popieros gromatomis. Rasite su visokiom grazioms kvietkoms ir su grazeis pasveikinimais ir su visokioms daineloms ir suvisokeis paveikslais. Tuzinas 20c.

Popieros su iszleidziamom kvietkom. Labai grazios. Viena 15 c.

Abrozėlei ant paveikslu altorėlio, iszleidziami. Vidui matyti szv. paveikslai. Po 15 c.

Szilkinėi abrozėlei po 15.

Szilkinėi pavinczavonės po 15.

Agentai gauna didelį pelną.

W. UKMANN, Box 14 Sta. W.

Brooklyn, N. J.

Siuntejei!

sviesto, suro, kiausziniju ir kitu tavoru, bus linksmi iszgirsti apie nauje freight eėjima Lackawannos gelezinkelio ant sziu metų, specialiszkaieinantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntėju ir gautoju.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas eėjimas prasidėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas kozną nedėle, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais.

Specialiszkas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir koznas agentas priduos reikalaujantiems visas informacijas.

Farmos!

Farmos! Farmos!

Lietuviai, kurie turite kiek kapitalo ir norite pirkti savas farmas ezia pat New York'o steite, kur žemė gera, iszdirbta ir su budinkais, yra dabar mano rankose ir norėzcia kad tik lietuviam papultų; jau ezia keli lietuviai turi savo farmas; prekė pigi ir duodasi ant iszmokėjimo. Czia gspadoriai pelno su apvyniais, pienu, sviestu, kiausziniais ir t. t.

Katrie norite dasiznoti apie prekę ir didumą farmų, tai praszau raszyti pas mane lietuviszkaie, lenkiszkaie, ruskaie, angliszkaie arba latviszkaie, o gausite atsakymą. Praszau jūdeti už 2 c. markę dėl atsakymo.
Geo. Kleek, Poolville, N. Y.

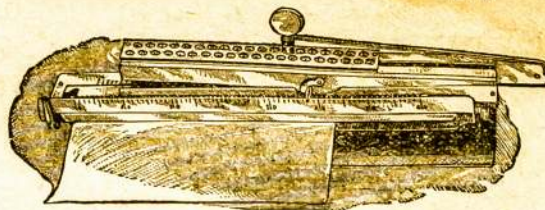
Tėmykite!

Puiki muzika dėl parodu, baliu, koncertu ir visokių pasilinksminimu. Gražina puikiai, už pigią prekę. Lietuviai kreipkitės prie savuju. Vadovas **St. RINKEVICZIA**
73 Grand tr.

BROOKLYN, N. Y.

ZIUREK! SZYTAI KA JUS JESZKOTE!

The Coffman Pocket Typewriter

PREKE, \$5.00

The Coffman Pocket Typewriter yra naujo iszradimo raszoma maszina, kuria galima nesziotis kiszeniuje ir ji yra geresne, kaip kitos maszinos uz ta paczia preke. Su ta maszina gali kiekvienas vyras, moteris ar vaikas raszyti be jokio mokslo. Ji raszo dydeles ir mazas literas ir visokius zenklus ir iszviso joje yra 78 literos ir zenklai. Maszina yra puikei padaryta isz nikelio ir gali tvirti ant keles deszimtu metu. Sziamė amziuje visi raszo su maszinomis, kurie gali nusipirkti. Szyta maszina yra teip gera kaip ir uz \$100.00, but mes ja parduodame uz \$5.00 ir uz tai kiekvienas gali ja nusipirkti.

Su szyta maszina galima teip gerai raszyti kaip ir su visabragiausia maszina. Su ja galima dangiaus ka daryti ka su brangesnemis maszinomis negalima padaryti, nes su ja galima raszyti ant bili kokio lygio daliko, kaip tai ant stalo, i knygas, ant skrinu arba box, ant stiklo, ant gelzio, ant lentos, ant drabuziu irt. Ir su lenkus galima nesziotis kiszeniuje.

Prisiuntimas maszinos per express arba per registravota paczta kasztuoja 25 centai, bet prisiuntimo kasztus reikia isz kalno prisiusti.

Jeigu kas nenori siusti visu piningu isz kalno, tai gali pirma prisiusti \$1.00 ir kitus gali uzsimoketi ant express office, bet tokiu budu daugiau kasztuos, nes express kompanija reikalauš uz prisiuntima mums piningu.

BURTININKU MASZINELE

Szytas yra stebuklingas iszradimas. Preke, 50 centu

Szyta stebukinga maszinele atsako visokius uzklašimus teip veikei kaip uzklašai. Ji pasako apie Meile, Prekyste ir nelaimes greitai ir teisingai. Ji yra teip sutaisyta, jog ji pasako jusu ateite ir viska ka nori zinoti jeigu tiktai paklašai. Ji yra sutaisyta and moksliszku principu. I ja gali sznekėti kaip i gyva, nes ji atsako ka uzklašai per pritaisyta raga. Judejimas jusu lupu ir balso atnesza stebuklinga atsakyma. Ji yra gera del kiekvieno zmogaus ir ji gali uztekti ant visados. Dabai daug joko gali padaryti su ja ant baliu ir kitokiu susirinkimu. Su ja galima ir piningus uzdirbti, nes gali eiti pasakodamas zmoniu laime ar nelaime. Jeigu nori zinoti savo laime ar nelaime, kurios gal lauki, arba nori iszrasti ar gausi vyra ar motere ir ar kas tave mylia ar ne, tiktai paklausk Burtininko Maszineles ir ji tav tuojaus atsakys. Ta maszinele yra grazei ir tvirtai padaryta isz nikelio ir ji gali uztekti ant viso amziaus.

BURTININKO KNYGELE

Burtininku Knygele parodo kaip reikia iszmesti savo arba kito laime ar nelaime per kortas. Preke, 15 cental.

Szeszta ir Septinta Knyga Maizesziaus

Preke, \$1.00

Szeszta ir Septina Knyga Maizesziaus yra vienoje knygoje ir isz viso yra 190 puslapiu. Toje knygoje yra 125 siebuklingi abrozai arba paveikslai.

Lietuviszka Pilna Biblija, - - - - Preke, \$2.00
Naujas Testamentas, - - - - Preke, 50 centu

Mes teipgi turime daug kitokiu knygu ir tavoru ir kas prisiuns 10 centu del prisiuntimo kasztu, mes prisiunime musu dydeli kataloga uz dyka.

Piningus geriausei yra siusti per Money Order isz paczto arba popierinius piningus registravotoje gromatoje. Siuncziant maziaus kaip doleri galima siusti paczto markemis arba stamps po viena centa.

**JUDICIOUS ADVERTISING AGENCY
Chicago, Ill.**

Temykit!

Nupirkau saluną puikioje vietoje, kur uzlaikau vuikiausius gėrymus, alų, arielką, vyną ir t. t.

Nepamitszkite atsilankyti:

J. Stravinekas

549 Main str. Edwardsville, Pa.

Maizeszius Diksa]

60 E. Main str. Plymouth, Pa.

Uzlaikau visokios degtinės, vynu, skanaus aluczio, puikiai kvopeziu cigaru.

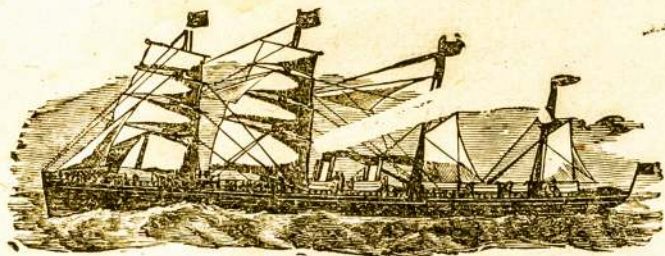
Nepamirszkite atsilankyti.

**Puikiausias dirbėjas laikrndzių
Isidor Glou.**

Parduoda laikrodzius sieninius ir kieszinius vyriszkus ir moteriszkus, ziedus, bransoletas, spilkas ir visokius auketulus daigtus, teipgt uzšima jų taisymu. Viskas už pigiausia preke.

102 Main st. Plymouth, Pa.

Max Kobre
Litewski i Polski **BANK**
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

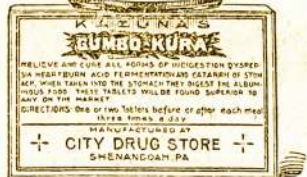
Irieteliai! dudu jums zinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visu greiciausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siuncziam pinigus, kurius jusu prieteliai gauna i 15 dienu. Musu kantoroje galite susizneketi lietuviskai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su koznu apsiejome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus i deposita bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metu. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriu ir viszaus, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 menesius. Padeti ir iszimti gali kozna diena nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Kaip iszsigydit?

Skandėjima
po krutine
Gumba,
szirdies
plakima ir
pagerint
nora valgio,
tai reikia vartot
„GUMBO KURA“

Kazuno
„GUMBO KURA“
yra iszbandyta
liekarsta nuo
minetu ligu ir

tukstancziai
zmonių yra isz-
sigyde mineta
liekarsta. Jei-
gu nesveikuoja
minetoms li-
goms, tai pri-
siusk „Money
Order“ ant
\$1.25,
o bus prisiusta
per paczta.
Kazuno Trajanka
beveik jau visi
Lietuviai zino
kasztuoja 25 ir
50 centu.

Adrisavok:

L. M. KAZUNAS. aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas

285 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pa-
gal naujausia mada, duoda druta ir
gera materija ir uz pige preke.
Telposjenu ant naujperdirba,
Visi pasasvo Tautietj.

Didele krautuve
IR **KARCIAMA.**

Kas nori gero tavcro gauti ir ska-
naus gerymo ragaut, tegul atsilanko
pas **Joną Žukaucką**
Plymcuth, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

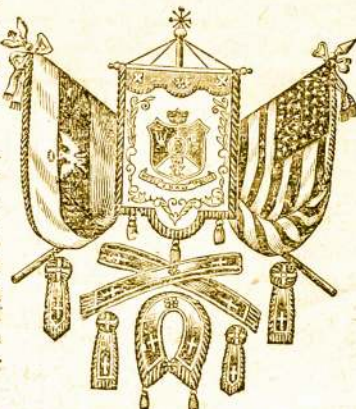
Mano Dirbtuve tapo
Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Pardo-
dos uz rupestinga, tei-
singa ir artistiska isz-
dirbima.

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu uz garbe apreikszi guo-
dotiniems Kunjams ir guodotin.
Draugystems, kad asz dirbu wi-
sus augszcziaus paminetus daig-
tus **Pigiausci, Teisingiausci**
ir **Geriausci**, nes per 30 metu
uzsiimdama iszdirbimais igijau
geriausę praktikę ir del to galiu
wiska padirbt pigiau ir geriau ne-
gu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

Parduoda Laivakortes
sz Amerikos i Europą
ant geriausiu Laivu,
Hamburg, Rotterdam
Bremen, Antwerp Havre
Liverpool, Neapol ir tt.

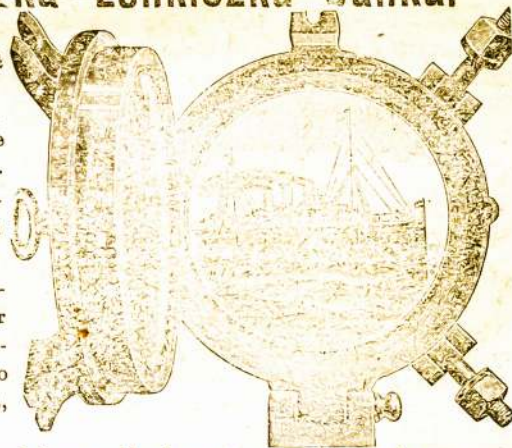
Parduoda tikietus vi-
sais gelzkeliais i visu
miestus visam sviete.

Siunczia pinigus i vi-
sas svieto dalis greitai ir
uz pigiausia preke. Per-
ka, parduoda ir iszmaino
visokius pinigus paga,
dienes kursa.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKET LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedeldieniais nuo 9 iki 12 ryte.
100 1/2 E. Main str. **Hurwitz's,** 42 E. Market Str.
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Bare, Pa.

M. ROSENBAUM

Geriausie del Lietuviu Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardudam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELZKELIU i visas
dalis svieto, ir ant visokiu liniju. Turim susineszimus kiek-
vienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dudam prieteliszka roda.

Musu Offisas **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**

PERŽVALGA. Nuo Redakcijos.

Sziuom numeriu užbaigdami šį metą, linkiam visiems skaitytojams linkimai sutikti ateinantį Naujį Metą.

Podraug praneszame, mieliems skaitytojams, jog ateinancziame mete, nuo 1-mo No. „Vienybė“ bus spaudinama ant geresnės, negu ikisziol popieros ir su pataisytu statraszu, įvedant raides š ir ė.

— Musų „garbus tautietis“, p. Eidimtas ragina per „Zgodą“ nenuleisti iš atminties nutarimą ant lenkų seimo tvirti lenkiską respubliką. Jau dabar jis nemini apie lietuvius, tiktai sako: „męs (lenkai) ypatoje „Związko“ perstatysime respubliką miniaturoje ir padalinę ją formaliskai į gminas galesime iszniekinti aną Gardiniskį Seimą, ant kurio tuolaikiniai vajevaloi tyliai pasiraszydami atidavė mus po valdzia Maskolijos ir Prussijos“.... Kitoje vietoje p. E. su kircziu tvirtina, kad visa ta respublika turinti laikytis politikos, kuri buvo sutverta tarp Lietuvos ir Lenkijos per Liubliu Uniją įvykusią 1569 m. Jau kad tas žmogus darbuojasi pardsidavęs svetimiems reikalams, tai nereikia ir aiskinti. Vien tik stebėtinas dalykas apie pasielgimą lenkų, kurie zinodami gerai, kad tokių „tautieczių“ darbų, lietuviai nepripazįsta už savus jie rimtai garsina, kad tai esąs darbas vardan visos Lietuvių tautos!

— „Tėv. Sargas“ No. 9-10, 1903 m. pranesza, jog Sziaulių policija iszkrėtė ant geležinkelio stoties Vevirženų kunigo Turovskio daiktus. Rado, juose daug rankraszczių, maldaknygių ir kelis num. „T. S.“. Policija kunigo nesuėmė, nes, kaip „T. S.“ mena, buk ji spē-

janti, kad tos knygos buvę kokio tų nedorėlio kunigui tyzcia pakisztos.

— Tas pats „T. S.“ raszo isz Salantų, Kauno gub. apie judoszystę kriaucziaus Rutės, paeinanczio isz sodos Kumpikų, Salantų par., kurs iszdvė maskoliams tulą knygneszji.

— Isz Panevežio pranesza jog žandarपालाकिस Miezaras, latvis, kuriam vidurvasaryje szjmet kas-zin-kas iszplikino akiš, su vitriolium, baigęs gyti, nors viena akia, deszine — jau nematysias. Tas pats Mazaras, ką 1896 m. pridarė Zarasiszkiuos daugybę kratų ir arezitu. Jis areztavo J. Baranauską, Užpalių parapijos, kurs prasėdėjęs Panevežio kalėjime 1 metus, gavo 3 metus isztrėmimo ir Juzintų parapijoj J. Szirvydą bei I. Szinkuną. J. Szirvydas 1 metus iszėdėjęs Panevežyje teipgi tapo isztrėmtas ant trejų metų į Kurszą, isz kur pagrįzo 1900 m.

— Ateinancziame mete 1904 nuo 9 iki 12 gegužės mėn. Panevežyje bus laikoma ukinin-kystės paroda. Programas susideda isz 10 skyrių: I. Arkliai. II. Karvės. III. Smulkus gyvuliai ir paukszcziai. IV. Produktai žemdirbystės. V. Pienininkystė. VI. Žemdirbystės maszinos ir įrankiai. VII. Naminiai iszdarbiai. VIII. Miszkinininkystė ir Medzioklė. IX. Ukininkystė. X. Dalykai stovinti nuoszaliai konkurso. Ekspontantai priimami isz visų szalių. Projektas: iszdavinėti pinigus, kaip galima tik smulkiam eksponentams. Lietuviai tenesnaudzia!

Minske turtingas dvarponis Vainiloviczius paaukavo 200,000 rublių statomai katalikų katedrai. Kad teip jis butų paaukavęs dėl padauginimo mokslainių, kurių vietinė liaudė baisiai reikalauja.

— Petropilės Lietuvių-Žemaičių Labdarių D-stė 28 d. lapk. kelė lietuviszką vakarą,

ant kurio apart paprasto baliaus, buvo ir koncertas; tapė padainuota keletas lietuviszkų Jainelių, po vadovyste p. M.J. Petrovskio. Programai ir afiszos spaudinti maskoliszskai.

— Lietuvoje susitvėrė „Kankinių Kasa“, į kurios komite-to sąnarius įėjo lietuviai isz abiejų partijų, kaip L. S. D. P. teip ir L. D. P. „K. K.“ iszduos savo atskaitas per „Varpą“, „U-ką“, „Darb. Balsą“, „Vienybę“ ir „Lietuvą“, ir dirbs su Amerikos Kankintinių Komitetu iszvien. — Platesnės žinios toliaus.

— Isz Lietuvos, kaip Vilniaus, Minsko gubernijų, labai pasididino žydų iszeivystė. Priežastis tokio apsireiszkimo, tai įeigu tikėt maskolių laikraszcziams, esą: bedarbe, nupuolimas industrijos ir pervirszjimas siulymo už pareikalavinimą.

— Ministerija kelių iszdirbo projektą suvienyt upę Nemuną su Vistule.

— Valdantis senatas nesenei iszaiszkino, jog Sziaur-Vakariniame kraszte lenkai negal iszpirkt savo tėvonijų, keliu iszpirkos (vykup); jie gali atgaut žemę, tiktai ant paveldėjystės tiesų, tapdami užtvirtinami jose.

— Isz Petropilės, per „Lietuvą“ pranesza, butent Kauno rėdybos, nekurie dvarponiai ketiną iszleisti lietuviszką laikrasztį „Lietuviszkas Žinunas“. Įeigu graždanka, tai — aczių!

— Profes. Jaunis atsisakęs nuo profesorystos Kriokave. Bijęsis lenkų szovinizmo ir politiszskų sąlygų.

— Seranton, Pa. tapė trukio užmusztas, becinant geležinkeliu lietuvis, Motiejus Pezczkaitis. Velionis paėjo isz Suvalkų gub., Prienų par., Klebiszkijų gmino, kaimo Mankauliszkių. Turėjo vos 22 metus ir 8 mėnesiai kaip buvo į Ameriką atkeliavęs.

„Vienybės“ skaitytojams.

— Visi „Vienybės“ skaitytojai yra užkviecziami atnaujinti prenumeratą ir sykiu prišįsti užvilktą skolą, idant perraszdami skaitytojus į naujas adresų knygas, sykiu ir juos įraszytumėm, kad gantų visus numerius ir neturėtų pertraukos skaityme.

Isz Lietuvos.

Sziauliai, Kauno gub.

25 spalių 1902 metų liko iszvarytas isz Sziaulių gimnazijos Juozas Aklys, žemaitis. Telszių pavieto.

Paskutiniuose laikuose tarp mokintinių Sziaulių gimnazijos labai iszsiplatino skaitymas nelegaliszskų knygelii, ypacz social-demokratiszskos partijos užrubežy' iszleidziamų. Viena tokia knygelė — darbininkų laikrasztis „Nakanunie“ papuolė Akliui; jis perskaitęs įdėjo ją į stalezių ir iszėjo pasivaikszczioti. Tuotarpu gimnazijos inspektorius Koch' atsilvilko ten gaspadon, kur gyveno Aklys, ir paprastu budu pradėjo landzioti po visus pazsalius, jieszkodamas ko nors „nesveiko“ dėl jaunų mokintinėlių kunų ir dvasių...

Atradęs „Nakanunie“, tuoj suziupo ir tuotarpu pagrįzusi namon Aklij; tas turėjo prisipažinti, nes knyga buvo rasta jo staleziuj tarp jo daiktų. Inspektorius daug nesznėkdamas nuslinko pas direktorių (nemažesnį suskį), ir czia jau abudu „bliustytėli poriadka“ pradėjo tarties, kaip reikia netik prazudyt Aklij, bet ir patirti apie kitus, kurie skaito tokias knygeles. Direktorius, kaipo iszmintingesis, pasiėmęs „Nakanunie“ nulėkė pas žandarų virszininką ir apsakė jam visą atsitikimą. Žandarai tuojaus padarė kratą pas Aklij, bet nieko neradė, nesikabino daugiau. Paskui direktorius

susaukė gimnazijos sesiją; ant jos nutarta išvyti Aklį iš gimnazijos. Negana to: direktorius su inspektorium laktė dar nesykį pas Aklį praszydami, kad jis išduotų tuos draugus, nuo kurių gavo knygele; prizadėjo priimti jį atgal į gimnaziją, jeigu pasakys. Bet Aklys tvirtai išturėjo szunmaskolių pagundymus ir neiszdavė nė vieno (isz savo burelio).

Po tokio tai atsitikimo buvo paraszytas inspektoriumi Kochui laiszkas vardan visų mokintinių, Aklio draugų. Laiszke tame mokintiniai gerai iszgėdino sznipuką Kochą, prizadėjo suteikti jam gerą pirtį, ir prisipažino, kad skaitą ir skaitys nelegaliszkas knygeles ir tvirtai turėsis visi tie, kurie prigul prie burelio, troksztanzio padėti broliams darbininkams. Pribaugintas Kochas uzkart pasidarė geresnis ir iki Kalėdų visi mokintiniai, kurie neapkenzia Kocho kaip ir grekiszkos kalbos, kurią jis iszguldinėja, — lengvai atsiduso ir gerai atsilsejo... Dabar vėl patrako Kochas ir laktoto po gaspadas jieszkodams „nesveikų“, jauniems protams daiktų. Bene nusisuks jis sau sprandą!... *Merkelis.*

Joniszkis, Sziaulių pa. Kauno gub.

Dienoje szv. Karoliaus sakė kun. Gaudeszis pamokslą apie tą szventąjį ir beaiszkin-damas kaip jis tridentiszki katekizmą tarp žmonių stropiai platines pripynė ir Drą Szliupą su Szventmikiu („Parmazono“ autorius) kad ir tuodu esą stropus darbininkai, tiktai — apgallestauja kunigėlis, — kad jiedu darbaujasi ne ant iszganymo duszių, bet ant prapul-dymo. Juokai ima, kaip musų kunigėliai maž daug įzymesnius musų tautos darbininkus nutėpioję sau už baidyles bando jomis baidyti ir tamsias savo aveles. *Sziauliszkis.*

Panemunėlis, Zarasų pav. Kauno gub.

Kratos. 1 d. spalinio Panedelio pristovas padarė kratas pas Panemunelio kromininkus: Adamanį ir Vilimą. Pas Adamanį rado revolverį, o pas Vilimą keleiviszkus krepzsius (skrynutes), kuriuos tuli, isz Petrapylės atvažiavę svečiai pasidėjo. Tie svečiai paeina isz Vaicziunų sodžiaus. Jų skrynute nio nerado. Bet kad tuomtarpu atvažiavo atsiimti tų skrynuczių savininkas, tulas Kiszkis, tai radęs jas atplėszytas nenorėjo jų imt, sakydamas, skęšes ant pristavo gubernatoriui, už tokį be jo žinios sudraskymą skrynuczių. Pristavas matydamas jog czia gali neszrankiai atsi-eiti labai gražiai persipraszinejo ir minksztaszirdis Kiszkis tą jam dovanujo. (Visai bereikalo: plėszikas sugavus reikia jį nubausti, kad nedrįstų daryti to daugiau. Red.) Toliaus krėsdami rado Vilimo sziene įkisztas knygutes „Maskolių politika“ ir „Genių dėdė“. Paskiaus krėtė Panemunų Pruskuną žinomą skundiką, isz kurio priezasties visos apylinkinės kratos įvyko; jį tur but ant juoko kas įskundė. Pas jį krėsdami rado daug priraszytų skundų ant paties pristavo, spraininko ir kitų. Ir isz tos kratos pristavas pasinaudojo, nors visai isz kitos pusės. Jis sakė kad Pruskunas neužilgo turėšias pasakyt panemuniecziams sudiev!...

Kaslink Vilimo, tai jį pristavas nusigabėnes Panedelin sustatė protokolą ir paleido namon. *Kregždunaitis.*

Isz Rygos.

Jau vėl prasidėjo lietuviszki spektakliai ir baliai; pavasaryje czia buvo losziama trumpūtė komedijėlė — „Baigtuvės“. Nors komedijėlė sulyg savo turinio ne—kokia, bet loszikai gerai ją atliko. Po spektaklio buvo dainos. Dainavo seno-

viszkas žmonių dainas: „Koliudi, putinėli“, „Sėjau rutąs etc. ir naujas: „Miszkas užia“, „Sudiev Lietuva“, „Nemunėlis“ etc. Loszė ir dainavo beveik vieni prasti žmonės, pabrikų darbininkai; dainininkų buvo apie 30 žmonių, visos mergaitės buvo apsitaisiusios tautiszkais drabuziais. Žmonių buvo susirinkę labai daug; daugelis buvo atvažiavę tamtyczia ant spektaklio isz pa czios Lietuvos. Grįžo namon visi linksmi, pakakinti.

V. D.

Isz Peterburgo.

Lapkriczio 15 d. sutaisė vakaruszką „Savitarpinės pagelbė draugystė“. Tapo pasta-tyta tragikomediija „Szyksztus raitelis“ versta isz Pušzokino, V. Vaiczaiczio. Vertimas atliktas parinktinai, kalba tyz gryna; gaila tik, kad loszikai ne atkreipė daugiau atydos ant pasisavinimo rasmomosios tarnės. Geriaus už kitus atliko rolę barono K. Jurgelionis. J. Zaukos choras padainavo keletą tautiszkių dainelių. Pas-kui giedojo tris solistai—lietuviszki, gudiszki ir net lenkiszki. Už lenkiszką „skowroneczek spiewa“ p. Petraukas užsipelnė nuo susirinkusių begalinių „bravo“ ir „bis“. „Peterburgskaja gazeta“ ir „Listok“ N—je 316 trumpuose straipsneliuose atsiliepė prie lankiai vakaruszki. Afiszos ir programos buvo atspaustos vien tik gudiszki. Miesto virszinininko kanceliariija, pagal cenzuros įkvėpimą, buvo Pasirįzusi priversti spaut afiszas ir programas lietuviszki—gudiszkomis raidėmis, bet musų „Ziamacziai“ nepasidavė. Matysim, kaip elgsis toliau musų „įtelligentai“—labdariai... Bilietai įėjimui į vakaruszką buvo spausti pusiau lietuviszki—pusiau gudiszki. Pavizdį raszybos czia paduodu: „Subatoje 15 Lapkryczjo...“

Spektaklio pradžia 7½ vakaro. Szokjai iki 3—os val. nakties“. Žmonelių į vakaruszką susirinko apszcziai, bet pelno visgi tiek nebus, kaip seniaus kad budavo... Daugiausiai žiurovų pritrunkia veikalai isz lietuviszko gyvenimo....

Mėnesiena.

Isz Kronsztado pareina žinios, jog teniksztai katalikisz-kajai Labdarių draugystei valdzia daleido įtaisyti „laidotuvių kasą“. Kronsztado prabaszczius (lenkas) stengiasi pritraukti ir lietuvius prie tos draugystės, nurodydamas ant naudingumo prigulėti prie laidotuvių kasos. Mat lenkai ir po sziai diena nesiliauja dirbė ant savo naudos „unijų“. Szimtai metų praktikos jiems ir mums atszkiai parodė, jog isz tų „unijų“ iszejavo vien tik nauda lenkijai ir lenkyste. Saugok Dieve, mus nuo tų „brolių“, nes nuo priesų mes ir patys jau mokame atsiginti.

Politiszkos žinios.

Suvienyotos Valstijos.

Neveizint į daugelį papeikimų isz burnos prakilnesnių amerikonų Suvienytų Valstijų valdzia butinai pasirįžo apginti Panamos, o drauge ir savo reikalus. Dėl iszpildymo savo politikos programo nesenei iszsiuntė kariszką laivą „Atlantą“ į įtaką Darien, kuris užtikto korpusą Kolumbijos kariuonos, užimtos statymu geležinkelio į Panamą, po prieziura generolo Novo. Kada laivas „Atlanta“ sustojo uoste, tuojaus jį apspito kolumbiecziai, reikalaudami nuimt nuo laivo amerikoniszką vėliavą, o augszcziau iszkelt Kolumbijos; ant ženkle, kad tęyra Kolumbijos teritorija. „Atlantos“ apicieras, Perril tą iszpildyt atsisakė, ir vos tik abi pusės nesusikabino. Galiausiai generolas Novo apreiszkė, jog Kolumbija kovos

iki paskutinios, jeigu tik pasiuntinys Rey neiszgaus Washingtono prizadų išsinesdinti iš Panamos. Dalykams taip stovint Suvienytos Valstijos ketina neužilgo išsiųsti dar du karės laivus į parubežinius Kolumbijos vandenius. Sunku tikėt tam, kad Kolumbija užsigeistų pradėt su amerikoniais karę, kurie pripažinus didžiūmai vieszpatysčių Panamos respubliką dabar jaučiasi savę tikrais Panamos globėjais. Prezidentas Rooseveltas laikydamas nesenei senate kalbą nurodė, kad Suvienytos Valstijos jau net 20 sykių seniau turėję siųst savo kariuonę, dėl sutvarkymo nesutikimų, kurie Kolumbijoj išskildavo dėl sumaugos pirklybos kelių. Jis sako, kad bėgyje paskutinių 50 metų, susmaugoje buvo apie 253 revoliucijas, ir sako, dabar jau reikia syki ant visados tie dalykai sudavadyti, kadangi, girdi, to reikalauja ir visasvienes politikos reikalai.

Išz Manilos pranesza, jog su valdzios zinia gubernatorius Taft padares su zokoninkais sudermę, reikale supirkimo jiems prigulinczių zemių. Valdžia uzmoza \$7,250,000 už 403,000 akrų dirvų, apart 12,000 akrų, kuriuos zokouinikai jau buvo pirmiau pardavę gelezinkelių kompanijoms ir szejp jau tuliams gyventojams.

Izskilus darbininkui straikui Seoule, Korea, amerikonziski tenykszcziai gyventojai pareikalavo nuo valdzios prisijusti kariszko laivo, bet Koreos valdzia atsisakę priimti į savo uostas kokius nors svetintautiszkus laivus, isz priezasties prieszai stovinczios karės Japonijos su Maskolija. Valdžia Suv. Valstijų butinai pareikalavo, kad uostas Wiju, butų atidarytas Amerikai ant visados.

Maskolija.

Londono laikraszcziai paduoda zinias jog Vokietija,

Prancuzija ir Anglija paskyrė isz savo kariuonos reprezentantus, turinczius sãdraugauti karėje Maskolijos su Japonija. Toki reprezentantai yra paskirti ne tik isz jurininkų bet ir isz paprastos armijos. Anglų laikraszcziai dar nežino į kurę pusę kokia vieszpatystė duos savo pasparą, bet tikima, jog Anglija jeigu duos, tai tik ne Maskolijai.

Ateinanczios zinios isz Petrapiilės labai tamsios ir isz jų jokios teisingos mislies negalima iszneszti, teip kad ant jų kitų szalių diplomatai jau visai parstojo remties, isz tos priezasties, kad cenzura iszbrauko visas teisingesnes nuomones bei praneszimus maskolių politikierių.

Vokiszki laikraszcziai pranesza, buk carienė pagimdė sunų, bet negyvą. Ta zinia, vienog, dar nėra patvirtinta urėdiszkai.

Kiszzenievo skerdynės byla pasibaigė 21 d. gruodzio. 25 ypatos tapė nubaustos prisakintųjų teismu į sunkių darbų (aresztantų) rotas nuo 1 iki 7 metų. Nevezint to, sakoma, jog tikri pravadyriai skerdynės liko nenubausti, ir jog esąs paskirtas laikas naujam perziurėjimui bylos, kuomet, zionoma, kad ir nubaustiejie gaus progą vėl iszsisukti nuo nuosp rendzio. Gandas eina, kad esąti susiorganizavojusi szaika, kuri ketinanti padaryti naują skerdynę, Kiszzinieve, ant 7 Sausio. Isz tos priezasties daugelis zydy kraustos į Austriją, Vengriją ir Vokietiją. Dar kiti bėga Amerikan.

Dalis darbu.

Chicago, Ill. Vietinis prisakintųjų teismas nubaudė 6 straikuojanczius zecerių, tarp tų 2 unijos urėdnicus. Jie buvo kaltiname už puolimus ant skebaujanczių, jų vietoje darbininkų. Dëlkologi sudas nebaudžia kompanijų

tarņu, kurie su szaudyklėmis eina į darbvietes ir szaudydami į straikierius ne vien suzeidžia, bet daug ir užmusza? Juk straikas yra įvestas po globa konstitucijos ir sudzios turėtų jį pròtegavoti; tuomtarpu jie aiskiai stovi po kapitalistų pusės.

Tarpe kompanijos Chicago City Railway ir darbininkų įvyko sãtaika ant vienerių metų. Klausimą algos turės sureguliuoti arbitracijos teismas.

Vaznynczių straikas tebsitęsia. Unijos sãnariai, kurių skaitlius siekia iki 33,000 nutarė mokėti kas sãvaitę po \$1 ant naudos straikuojanczių draugų.

Thurber, Texas. Visi, kurie nuvažiavo jieszkodami darbo į Texų anglių kasykles raszo labai liudnus laiszkus apie tenyksztį vargingą darbo stovį. Sztai vienas isz jų, tulas William G. Evans tarp kitko szejp raszo: „Kad asz nuvažiavau į Thurber, Texas, mažiuką miestelį, patyriau jog czion kiekvienas szakalėlis, kiekvienas akmuo yra savastimi kompanijų. Kompanijos užlaiko krautuves, kirpinynczias, mėsinynczias, namus ir tt. Anglių sluogsniai labai maži vos tik 24-8 colių storio ir kasyklės padarytos pagal ilgos pasieninės sistemos. Jokipinigi czion nevaiksyczioja, apart czekių 5-10 ct., panaszių į gatvinių karų tikietukus. Toki tikietukai visur yra priimami miestelyj Thurber, kompanijų įrednėse, bet ant gelezinkelių jų neima. Kurie darbininkai tų nukeliavo kompanijų kasztais, tie dabar visi dirba į skolą ir menama, jog negreit jie galės skolą atsieteisti, kadangi uzdirba vos \$1,50 ant dienas, o pragyvenimas kasztuoja \$5,00 ant sãvaitės; a part to dar jie ir už vandenį turi kompanijoms užmokėti. Jokia zygunė tų nepareina. Laiszkai ir laikraszcziai teateina į Gordon, Texas,

atstui apie 100 mylių“. Regis aiskint nebereikia koks tų „palaimitas“ pavargelių buvis, nuvažiavusių jieszkoti duonos kãsnelio...

Cripple Creek, Col.

Gubernatorius iszleido pagarsinimą, jog angliakasių straikas esąs jau užbaigtas. Angliakasiagai, vienog tebestraikuoja.

Washington, Pa.

Vietinės aprubės mokytojai nutarė po szvenczių jau nepradėti užsiėmimų, kadangi jų reikalavimai padidinimo algos, tapo per direkciją atmesti.

Hazleton, Pa.

Darbvietė Duplan Silk Mills tapė uzdaryta, kadangi straikuojanczios mergaitės iszvaikė pastatytas ant jų vietos darbininkes, ne unijistes, kurios dabar bijosi eit į dirbtuvę. Kompanija, vienog nemislyja iszpildyt reikalavimu straikuojanczių.

Indianapolis, W.

Va. 1000 angliakasių pametė darbą isz priezasties noma zinimo mokesties 10 centų ant tono.

Nelaimės.

Connelsville, Pa. ant gelezinkelio Baltimore-Ohio, 27 d. gruodzio susidauzė kelevių trukis ir užmuszė 68 ypatas. Daugumas is jų buvo svetim tancziai, grįztanti nuo darbo darbininkai. Priezastis susikulimo trukio, tai nukritę nuo tavorinio trukio rãstai, ant rėlių, ko gelezinkelio darbininkai nēpasergėjo, ir trukis su keleviais ant rãstų užvažiavo.

Tokia pat katastrofa atsitiko Kansas City, Mo., 23 gruodzio, kur kelevių trukis iszjėg isz rėlių, užmuszė 9 ypatas, o apie 30 pavojingai suzeidė. Nelaimė atsitiko per neapsižiurėjimą signalisto Bratley, kurs atsukęs rėles, užmirzo suglausti. Jis, visų pirmu ir krito auka katastrofos.

Iš Amerikos.

Sulopė szirdelė.

Jau daug sykių buvo laikraszeiuose raszta apie tai, kaip vaikinai pametę savo mylimas, tapę priversti labai brangiai už sudraskymą mergaitės szirdelės atlyginti. Cleveland, Ohio ir-gi buvo toks atsitiki mas, kur puiki mergaitė, Katrė Walverton iš New York'o apskundė savo jaunikių D. Baldwin, iš Cleveland'o, už sulaužymą prižadų su ja apsivesti. Teisdayns nusprendė jauni-kiui užmokėti \$10,000. Mergina pasiėmusi pinigų linksmi ir mandagiai pasakė jauni-kiui „good bye!“...

Žiauri tragedija.

Cleveland, O., tulas maszi-nistas W. Derby, neturėdamas užtektinai pinigų dėl prigulincio atlikimo szvenzių užmušė savo moterę ir tris vaikus. Dar viena auka Auksinio Mo-locho, praryjančio visą varg dienų uždarbį; nes kaip ap-linkiniai žmonės liudija, Derby nors buvęs mažos sveikatos, bet darbus atlikdavęs kuoge riausiai; kompanijos, vienog, jam labai mažai mokėdavo, kad jis vos įstengė penēt pa-čią ir vaikus, kas nelaimingą žmogų privedė prie žmogžudy-stos. Išžudęs savo szejimą ir pats nuszovė.

Aplenkė

Saint-Dumont.

Kaip žinoma Saint-Dumont labai ilgus metus trusėsi, iki iszrado orlaivį, kuriuom gali-ma butų lėkti oru, priesz vėją. Ant to savo orlaivio, Sant-Dumont yra pasirengęs szjmet at-lėkti ant St. Louis visavietinės parodos. Bet sztai, netikė-tai tuli broliai Wright, iš Dayton, Ohio, iszrado teip gi labai gerą orlaivį, kuris bandant parode puikiausius rezul-tatus: galima lėkt kur norint ir kada norint sustabdyt. Rei-kia dabar sau perstatyt nuo štebą ir nusiminimą Saint-Dumont, kurs tikėjosi ant paro-

dos gaut laurų vainiką, tuom-tarpu tie neapkenziami yan-keesai iš pat panosės atėmė. **Mokslainių statistika Amerikoje.**

Sulyg mokslo komisijos ap-skaitų, sziamė, 1903 m. abel-nas skaitlius Ameriko; priva-tinių mokslainių siekia iki 1,272,537 įrėdinių; tarpe jų 1,103,961 elementariszka ir 168,636 akademijų bei vidutinių mokslainių.

Lankė mokslaines publisz-kas, privatiszkas, elementari-zskas, vidutines ir augsztesnes apie 17,460,000 mokinių; prie-szito skaitliaus pridedant dar lankiusius vakarines, „business“ mokyklas, privatiszklus pansio-nus, Indijonų mokyklas ir kt. 620,840, pasidaro abelnas skai-tlius 18,080,040.

Mokytojams, nuo 1902 m. buvo mokama: \$49 ant mėne-sio vyriszkiems ir apie \$40 mo-teriszkiems. Mažiaus kaip 28% mokytojų buvo vyrai, arba 122,392 iš abelno skaitliaus mokytojų 439,596.

Mokslainių turtai, kaip an-tai „high schools“ siekia iki \$125,000,000; privatinių-gi mokyklų apie \$65,000,000. Apie pusę privatinių mokslai-nių yra po priežiura kunigų.

Atsiszaukimas „Auszreles“.

Visiem yra žinomu, kaip liud-nas padėjimas mūsų brolių lie-tuvių, gyvenanzių po valdzia maskolių. Liudnas padėjimas išz visų pusių, bet apverkti-niausis stovis apszvietimo. Ne-turėdami lietuviai savo spau-dos, knygu, laikraszeių skurs ta ekonomiszka, politiszka ir doriszka. Dabartinės moks-lainės, kurias Lietuvoje turime, k. t., gimnazijos, realines progimnazijos, pavietinės, miestinės, valsezių mokyklos ir parapijinės (prichodskija) yra sėklinyziom grynai mas-koliszkai—pravoslaviszkos dva-sios. Jau jeigu baigę gimna-

zijas, lietuviai, labai mažas nuoszintis tepastoja, nesaky-sim tautiszkais darbininkais, bet nors pripažjstanziais savę lietuviais, tai ką besakyti apie kitas žemesnes ir žemutines mokslo institucijas (įrėdnes) k. a. pavietines, valstines ir grynai pravoslaviszkos para-pijines? Visi lankiusi tokias netik kad dėl Lietuvos yra dingę, bet dar išz dalies ir jos neprieteliais pastoja. — Ne mažesnj pavojų Lietuva turi ir nelemtame platinimosi masko-lių dvasios tarpe lietuvių ka-reivių, kurie negana kad patįs jaja prisigėrę žuva, bet dar pagrįžę išz kariumenės įskie-pija ją savo namiszkiams, kai-mynams ir pažjstamiems. Szis pavojus juo yra nemenkas, ka dangi retas dabar išz lietuvių nuo kariumenės iszlieka.

Su atidavimu spaudos lie-tuvių isztautėjimas nenusimažjs, negut tik apszistos ant dabarti-nio laipsnio, teip, kaip valdzia visus rasztus judinanzius lie-tuvių patrijotizmą neparleis, o be tokių rasztų lietuviai neat-bus.

Užrubeziuose iszeinanti mu-sų raszta, nors nekurie išz jų ir labai yra geri, bet ant nelai-mės jie mažai teatsiekia mūsų prasziokėlio, kaimieczio ran-kas per dvilypinę sieną val-džios ir kunigų, tuomtarpu kaip Lietuvos atgijimas remia-si daugiausia, jeigu ne visai ant prasziokų ir varguolių; jiems reikia pratrinti akis ir įmesti į jų szirdis gyvą žodį! jie tegul iszauklėja gerus vai-kus, kareivius ir ukėsus szalies!

Reikia veikt, veikt ir veikt!

Veikt nenuoalsiai su energi-ja!

Mūsų, jau ketvirtas metas tesianti draugystė, „Auszrelė“ pasiėmė sau tokį mierį: Veikt, veikt ir veikt!

Sziuomi užkviecziam mielus vientauczius prisidėti prie mu-sų d-stės, dėl abelno labo, nes žinomu yra, juo d-stė stipres-nė juo daugiau gali nuveikt.

Mūsų mieriai:

1. Platinti lietuviszkas kny-gas ir laikraszezius tarpe žmo-nių, visokiais keliais — par-duodant ir dalyjant dykai.

2. Rengti kuopas (ratelius) kur butų lietuviszki knygynė-liai.

3. Įtaisyti pasiskaitymų bei pasikalbėjimų vakarus.

4. Rengti lietuviszkas vep-sosinas (teatrus).

Į sąnarius priimama yra tik isztikimos, abiejų lyczių ypatos, užgalvotos, per d-stės 2 sąnariu. NB. Į draugystę priguli ypa-tos tik *liuosų pažvalgy*.

Kiekvienas sąnarys įmoka po 1 rub. ant metų. Įmoka-tis 5 rub. iszsyk, o paskiaus po 1 rub. ant metų bus skaitomas už garbės sąnarį. Įmokantis 25 rub. iszsyk tampa garbės sąnariu ant visados ir nuo toles-nių įmokėjimų pasiliuosuoja.

Kiekvienas norėdamas įsira-szyti turi kreiptis prie „Vieny-bės L.“ rėdystės, kurioje bus talpinama kaip naujai įstoje sąnariai, teip ir „Auszreles“ dar-bų bei izdo stovis. NB. Nenorin-ti garsinti savo vardų, gali pri-duoti tiktai pseudonimus, bet vienog butų geistinu pridavi-mas tikrų antraszų, „Vienybė!“.

Tikimės jog mieli sągimi-niecziai prisidės su savo skat-kėliu dėl pasekmingesnio va-rymo agitacijos tarpe mūsų tamsių ir prislėgtų despotizmo letena brolių.

„Auszrelės“ Komitetas.

Prova su kun. Varnagiriu.

Dėjosi Brooklyne, N.Y. ant sales No. 73 Grand str., 23 d. gruodžio 1903 m.

Pagal atsiszaukimą ku. Varnagirio per „Saulę“ nuo 27 d. lapkriczio (Nov.) 1903 m., kuriame atsiszaukime k. V. teisi-nasi, jog p. J. Naujoko kores-pondencija, patilpusi 46 num. „Vienybes“ yra neteisingu, p. J. Naujokas užkvietė per lai-kraszezius, kun. Varnagirį su 15 išz jo pusės vyrų, kaipo su-dzių pributi ant auzszeziau

minėto menam sudą, d tiesą.

Ka paskir minėto savo p Varna nuspre per te Varna niekoėjus l V. jat džio, p. A. balsiz

1. Nauj „Vie singe 2.

pažir „Vie ko.

Sz per C

N

rez

ka

V

ny

an

kc

za

re

fa

tv

v

v

J

minėtos vietos ir laiko, kur menama buvo atlikti sątaikos sudą, darodant katra pusę turi tiesą.

Kada p. J. Naujokas atėjus paskirtam laikui pribuvo ant minėtos vietos, su kitais, iš savo pusės 15 tautiečių, kun. Varnagiris nepasirodė; tada nusprendė paszaukt kun. V. per telefoną. Tą padarius kun. Varnagiris nors atsiszaukė, bet nieko nepasakęs nutylėjo. Perėjus laikui ir matant jog kun. V. jau nepribus, susirinkę sudžios, po vadovyste pirmsėdžio p. A. Kundroto išzdavė vienbalsiai szioškį nuosprendį:

1. Korespondenciją p. Jono Naujoko, patilpusę 46 num. „Vienybės“ pripažint už teisingą.

2. Kunigas Varnagiris pripažint kaltu apszmeižime kaip „Vienybės“, teip ir J. Naujoko.

Szis nuosprendys pagarsinti per lietuviszkus laikraszczius.

Czion seka paraszai sudžių:

Andrius Kendrick,
Vincas F. Jankaucas,
Jonas Karalius,
Jonas Steponaitis,
Donatas Dumsza,
Jurgis Norvaisza,
Kazys Balczionas,
Petras Stankevicsze,
Simas V. Bokevicsze,
Jurgis J. Kairaitis,
P. Szadulskis,
M. Parszelaitis,
Jonas Užupis,
Adolfas Lesniauskas.

Nuo „Vien.“ Redakcijos.

Išz augszcziiau patalpintos rezoliucijos, mato visuomenė kas per vienas, tas kunigas Varnagiris. Jis išszzaukė „Vienybę“, ypatoje p. J. Naujoko ant darodymų, buk neteisingų korespondencijoje faktų, prizadedamas sudėti tautiszkiems reikalams \$100,00, jeigu tie faktai bus per visuomenę patvirtinti. Išszzaukdamas, jis vienog nepadavė nė laiko, nė vietos dėl tokių darodymų. P. J. Naujokas, kaip visuomenė

patėmijo laikraszcziuose savo laiku atsiszaukė prie kn. Varnagirio, sutikdamas ant visų Varnagirio išzlygų, bet teip, kaip Varnagiris nepaskyrė vietos, tai p. J. Naujokas padavė savas išzlygas. Ant to Varnagiris pratylėjo. Atėjus laikui darodymų, Varnagiris nepribuvo. Tokiu budu pasirodo, kad kn. Varnagiris prisipažista save kaltu. „Vienybė“, palikdama Brooklyn'o tautieciams atjieszkvojimą pažadėtų nuo kn. Varnagirio \$100,00 ir paskyrimo jų tautiszkiems reikalams, pagal jų nuomonės, galėtų pajieszkot savo tiesų apszmeižime laikraszcziuo, per kn. Varnagirį laikraszcziuose „Sanlėj“, „Viltyj“, „Katalike“ ir „Zvaigždėj“, bet kadą gi k. Varnagiris jau labai perszlyksztus žmogus, tai gi „Vienybė“ skaito išz savo pusės jau dalyką per pabaigtą. Kn. Varnagiris tegul sau tersziasi per „Zvaigždę“.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Westville, Ill. Pirm penkių metų, kada dar lietuvių

czia mažai tebuvo, tai viskas buvo tylu—grauž; tai yra toks gražumas — visi miegojo. Bet suvaziavus lietuvių daugiaus, pradėjom, nekurie trusties apie pakėlimą savo vardo. Visų pirmu buvom užmanę sutverti Blaivininkų draugystę. Gal, rasi butum ir sutvėrė, bet atsirado nemažai priesų išz pusės „uoszvių“, kurie turėdami savo dukteris nebegantų nuo blaiųvų jaunikių tiek „fundyt“, kiek dabar gauna, — ir tas neįvyko. Toliaus sumislyjom atloszti, savo tarpe lietuviszką teatrą. Tam tikslui parinkom komediją „Amerika pirtyj“. Jau buvom išzdaliję roles ir pradėję mokytis, kaip tuomtarpu tula mergaitė panorėjo teip-gi gauti sau rolę; bet jau nebuvo. Turėjom atimti rolę nuo vienos moteriszkes ir atiduoti jai. Vos tik teip pada-

rėm, mūsų teatras tirpo, ir... sutirpo, lyg pavasaryj ledas ant azero (argi moteriszke galėjo tokį svarbų užmanymą išzardyt? Kalti patįs užmanytojai, kurie davėsi moteriszkei išzduktint išz savo galvų gerą užmanymą! Red.). Sulaukė kito rudens, vėl sutaisėm teatrą — jau sziuom sykiu išz tiesų. Supirkom reikalingus teatrui daiktus ir drabužius, ir jau viskas buvo surengta; bet sztai, netikėtą kliūtį patikom išz pusės kunigėlio (Kokio? Red.). Kunigas užgynė loszti teatrą, po mirtica nuodėmę; tėvams-gi prisakė, kad neleistų savo dukterų, kurios buvo išzsimokę roles; girdi, teatrai, tai esą pradžia „bedievystės“! Kaip nesitriusėm, ko nedarėm — kunigėlis buvo geležinis, — ir mūsų teatras ir sziuom syk paio, o visi supirkti daiktai ir sziađien guli sudėti po bažnyczia, išz kur jau mums jų nepaimt!

Nukentę išz tos pusės fiasco, nutarėm uždėti Kooperatyviszką pirklybos draugystę. Sudėjom keletą szimtų dolerių, pastatėm ant dviejų augsztų namą, kur apaczioj uždėjom kareziąmą ir sąkrovą (kromą) valgomų daiktų, o ant virszaus padarėm puikią svetainę, dėl susirinkimų. Ir varom „biznij“, — nežiurint ant kunigėlio, kurs kaip patrakęs lakstė palei lietuvius, „biznierius“, įkalbinėdamas jiems mūsų d—stei kenkti ir visokiems nuo mus paczių vientauczių persekiojimams, — mūsų d—stė pradėjo sparcziai augti. Tuomtarpu, netikėtai išzkilęs toj apylinkėj gaisras, paszlavė ir mūsų d—stės namą. Su tuom ir užibaigė kaip mūsų pirklystė, teip ir draugystės esybė. Ir vėl dabar ramiai miegam.

Buvo czion susitvėręs socialistų klubas. Tas jau senai buvo uždėtas ir ilgai stovėjo, bet per užsipulimą, visgi to-

paties kunigėlio, ilgainiui ir ir tas paio. Kunigas išz sąkyklos tiek keikė socialistus, vadindamas juos anarkistais, bedieviais, karalmusziais, bažnyczių griovėjais, kad prasti žmonelės szventai jam patikėję, daugelis nuo klubo atsiskė ir kitus atkalbino.

Dar buvom uždėję lietuviszką mokslainę, ir buvo surinkta sziek tiek pinigų, bet ir ji neilgai tebuvo. Nuo pairusio, augszcziiau minėto socialistų klubo liko dar \$12,70 pinigų. Nuo mokslainės teip-gi liko \$5,25.

Tai-gi męs nutarėm sziuos pinigus paaukauti tautiszkiems reikalams, kuriuos szieip paskirstydami: \$5,00 kankintiniams, \$11,25 — mokslieviams ir \$1,70 delegatui — prisiuncziam į „Vienybės“ red.

Jonas Kirvelis,
Juozas Uždavinis.

Philadelphia, Pa. „Vienybės“ 48 n. skaitau Paržvalgoje, jog kunigai pradeda apsitasyti ir kad „bedieviams“ duoda ramumą. Nurodo laikytas S. R. K. prakalbas, kur buk kunigai kalbėdami visai nekludę „bedievių“. Czion primenu, kad jie nekludė dėl tos priezasties, kad jie but jau apsitaszę, bet visai su kitais mieriais (kokiais? Red.), kadangi kn. Žilinskas jau pirm to buvo prisiuntęs prakalbų komitetui visą programą savo busenczios kalbos, kuris buvo nuolatine pliovone ant sąnarių Sus. L. A., bet atvaziavęs umai permainė taktiką. Už tai-gi kn. Kaulakis visą savo biauřę tulžį išzliejo ant S. L. A. išzvadindamas jo sąnarius benkartais ir kitokiais koliojimais. Jau turbut gerai koliojo, kad net klausytojai pasipiktino ir kad k. K. pabaigęs pliovot pareikalavo nuo klausytojų aukų, ant „Motinėlės“, tai jo komitetas atsistojęs užprotestavo aukavimus, saky-

da ni, jog gėda r n kt aukas po tokių pliovonių.

Parajijonas.

Passaic, N. Y. Jeigu kartais jauna pora nesutikdami persiskiria, tai visi tokiuos pažuokia. Man rėdos tas butų jau netoki dyvai, kaip, kad mus miestelyj tula porėlė lietuvių persiskyrė po 25 metų moterystės gyvenimo ir turėdami veik po 60 metų amžiaus.

----- tė -----

Pittsburg, Pa. Mus klebonas (koks? Red.) iškeikė iš sakyklos skaitančius „ne geras“ knygas ir laikrascezius. Bet jis nepasakė kokios tai žmonės išžėję iš bažnyčios butų knygos negeros, arba laikrasceziai; per tai ėmė ginczytis: vieni sakė kad tai „Vienybė“ kunigas užgnė skaityt, kiti „Lietuvą“, o dar kiti sakė, kad „Žvaigždė“, nes tē esą labai nepadorus žodeliai sutilpė, kaip: szangalvis, bedievis ir k. Daug iš jų sneka jog kunigėlis baidydamas žmonelės pragaru pats į jį netiki, nes sako jeigu tikėtų, tai neluptų už szliubą po \$15,00 ir daugiaus. Arba, sako jeigu prie krikszto kumas paduoda \$1,00 tai kun. atsvedžia szalin.

Varpelis.

So. Boston, Mass. 13 d. gruodzio buvo antros diskusijos (kalbos), parengtos T. M. D. 14 kuopos. Žmonelių prisirinko diktas burelis; kalbėtojei buvo to paties miestelio; kalbėjo keletas vyrų, ir dagi merginų. Žmonelės labai gražiai užsilaikė. Užbaigus buvo įneszta apie aukas dėl kankintinių, ir nevienas neatsisakė nors su maža auka prisidėdamas; iš viso tapo surinkta \$4,05, kuriuos paskiriam kankintiniams. (Kur yra pinigai? Red.).

M. J.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Praneszu visoms kuopoms, ir pavieniems draugams, jog T. M. D. Central. Komitetas, kuri paskyrė ant ateinančių metų, jau yra prisirengęs jums tarnauti. Sekretorius priėmė knygas; kasierius užsistatė kaucijos \$500,00, o asz jau teipgi pradėjau darbuotis. Delto su visokiais reikalais kreipkitės prie mus ant paduotų žemiau adresų:

Prez. M. Paltanavicia,

161 Lowell str.

Lawrence, Mass.

Sekr. A. Ramanauckas,

266 Silver str.

So. Boston, Mass.

Kasier. J. Naujokas,

10 E. 3-rd. str.

New York City, N. Y.

Prez. T.M.D. *M. Paltanavičia.*

Susivienijimo L. A. reikalai.

Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.
Nauja kuopa 86 So. Omaha, Neb.

Leonas Gričius

Kazys Bartulis

Pranas Klony

Albinas Jakubka

Magdė Jakubkienė

Antanas Gabrenas

Marė Gabreniūtė

Ign. Petrikas

Plymouh, Pa. 78 Lietuv. dr.

Ona Paplauckienė

Paulina Maczionienė

Marė Bruozienė

E. St. Louis, Ill., nauja Sim.

Daukanto draugystė No. 87.

Vicas Beneta

Domininkas K. Valszimas

Mikas Szidlauckas

Jonas M. Seroka

Teofil. Toszimas

Antanas Garkauckas

Kasparas Szimkus

Heronimas Lopszaitis

Vincas Szimkus

Vincas Kaireviczius

Petras Naujokas

Mikas Jurkszaitis

Jurgis Dikszaitis
Jonas Szarkis
Ferdinandas Medelszteinas
Antanas Adomaitis
Mikas Stirbys
Kazys Petronis
Jonas Saroczka
Antanas Jonikis
Petras Szvedas
Liudvikas Rimgaila
Juožas Czėsna
Mikas Pukelis

T. Astramskas.

S. L. A. sekretorius

Užbaigiant Paryžiaus parodos reikalus.

Asz paduodu savo nuomonę, kas link likusių nuo Paryžiaus parodos pinigų \$100,00 dovantoti p. Daumantui, o likusius \$185,62 lygiai padalyti tarpe kankintinių, mokslaeivių ir Sus. L. L.

P. K. Aukautojas.

Asz manau jog mēs su ta pora skatikų ne kiek pradziuginsime mums garbų tautietį p. Daumantą, kurs dirbo vien tik iš pasiszventimo dėl mūsų tėvynės labo. Tai-gi asz patarczia, kad mēs vardan visos tauros įteiktumem p. Daumantui ant raszto padėkavonę už jo darbus, o pinigus apverstumem ant kankintinių ir mokslaeivių. *Juožas Szunskis.*

Prasidėjus Paryžiaus parodai Brooklyn'o socialistų kliubas aukavo tam mierui pinigų, kurio kliubo asz buvau tuolaikiiniu sekretorium. Darbar-gi to kliubo nebeesant, asz kaipo buvėsis sekretorius isztariu vardan jo nuomonę, kas link paskirstymo likusių pinigų. Man rodos, kad visųpirmu reikėtų p. Daumantui apmokėti kiekvieną dieną, po \$1,50 ir tada likusius padalyti lygiai tarpe kankintinių, mokslaeivių, Sus. L. L. ir T.M.D. Skirti-gi dėl „Mōtinėlės“, tai butų tikrai ironija, remiant tokią draugystę, kuri yra parremta ant prieszingų visuome-

nės principų. Kas link Miluko posmavimų per „Žvaigždę“, tai nėra ką paisyti: kada Lietuviszka visuomenė buvo užsiėmusi Parodos reikalais, tai jis tada buvo prasimanęs bėginėjimus su emigrantų namu, kuris jam tiek tada buvo reikalingas, kiek ir szia dien; jam rūpėjo tikrai kenkti vieszam darbu, ką ir jis pats ant galo prisipažįsta.

Ex-sekr. J. Naujokas.

Asz kaipo aukautojas ir rinkėjas aukų, ant buvusios 1900 m. Paryžiaus parodos, patariu, kad likusieji pinigai \$285,62 butų paaukauti p. Daumantui ir isztarti jam padėką už darbavimąsi. *A. Ramanauskas.*

Pagal mano nuomonę, tai paskyrus \$100,00 p. Daumantui iš likusių pinigų reikėtų paskirti bent \$50,00 dėl „Darb. Balso“, kuris laikrasztis stovi ant apziurėjimo mūsų darbininkų reikalų; bet permažai turėdamas neįstengia kas mėnuo iszleidinėti, tuomtarpu kaip tankesnis jo iszleidimas greičiau pabudįs mus miegančius brolius, kurie pabudę greičiau iszsiliuosuos iš po kapitalistų jungo. *K. Rutkus.*

Lietuviai ir zokoninkes.

24 d. lapkr. Pittsburg'e, Pa., atsibuvo kunigų suvažiavimas dėl iszradimo tikro gydancio vaisto, kurs prigdytų prie lietuvių tautos zokoninkes, užimanciazias vietas mokintojų ir auklėtojų lietuviszkų kudikių. Ant pirmos vietos tapo pastatytas klausimas kur atrasti neiszsemiają szaltinį, užlaikymui zokoninkinių; teip-gi reikėjo ap rinkti atsakanczią vietą dėl anos viduramžinių gadynių institucijos. Didziuma balsų atsiliepe, jog zokoninkės turi ir privalo buti užlaikomos per lietuviszką visuomenę, ir kitiems pritarus, svarbiausias klausimas pasiliko iszriszstas. Nekalbėsim mes ezion apie

israsta geriausi šaltinį zokonių užlaikymui, nes tie dalykai priguli dvasiškiem geradėjams: jie pataikys paklabinti į lietuvių minksztas szirdis parodyti savo duosnumą; bet pažvelgsime, nors pavirszutiniai kokią mums atnesztos zokoninkės naudą, ir gerovę.— Klausimas apie įsteigimą zokoninkių namo, tapo pakeltas dar prieš 12 metų, per kun. Abromaitį, bet jis tada mažai rado pritarėjų, nes kiti kunigai nematė tam tikro reikalo; tik ilgainiui dauginantės kunigams, isz antros szalies platinantės tarpe lietuvių apiszvietimui ir rasztams per kuriuos tapo nuplėsztas mūsų geradėjų „nesutepta“ garbė pasirodė tikras kliosztoriaus reikalas. Ir sztai, netikėtai vieną gražią dieną, vienas isz greitųjų kun. Antanas Milukas, apleidžia Shenandoah'ą iszkeliaudamas į Szveicariją mokintis kliosztorinės mechanikos net ant trejeto metų, bet deka kn. Miluko energijai ir apskrumui, jis gan gerai mokėlo suspėjo sugrobtį tik į pusantrų metų ir nesulaukęs nė diplomo pabėgo isz kliosztoriaus, dėgdamas karsztumu uždėti pats savo nuosavį kliosztorių, kurį ir uždėjo Szveicarijoje, nors svetimuose namuose, ant „burdo“. Rodos, lietuviai privalytų vien džiaugtis isz tokio kunigėlio darbsztumo, bet teip nėra, viskas darosi ant raip: atsirado visokių reksnių, kurie nesuprasdami gerų kunigėlių norų emė kamantinėti, kam tie kliosztoriai, girdi, reikalingi, kas juos užlaikys, kokios bus kandidatės į zokoninkes ir tt., ir tt. Tokiais yra visi laisvamaniai ir szliuoptarniai, su savo organais „Vienybė“ ir „Lietuva“, kurie budami nevedę (sic!) (žiurėk „Žvaigždė“ No. 46) nieko apie auklėjimą szeimynų nesupranta. Kas kita kunigėliai; jie budami kliosztoriuose ir seminarijose tam yra gerai prisizūrėję ir

supranta kliosztorių reikalingumą ir naudingumą daug geriaus negu kokie szliuoptarniai, laisvamaniai, redaktoriai, redaktorėliai ir „bobos“. Arba vėl toki, visoki publicistai Griežlės, Martisziai, Vuosliai ir kiti („Žvaigždė“ No. 46) ar jie supranta kiek blėdies atgabėna lietuviszkai tautai neturėjimas savo kliosztoriaus, nes visi rasti kudikėliai ant bažnyčių slenksczių (Dievas žin kokiais keliais jie tą atseirandą) tampa paduodami į kliosztorius airių, ir žinoma iszauga ne lietuviais, tuomtarpu kaip esant kliosztoriui toki kudikėliai nebutų metomi ant takų, bet butų tiesiai padedami į sziltą motiniszką glėbą ir dailiai užpuoselejami!...

Pritarėjas isz pupų.

Szis tas isz Auszros pradziuos.

Kūlaik asz priwerstas jau cziaus prisidėti prie „Auszros“ buvo sztai kokios mintis. Man rodės, kad „Auszra“ tiktai tūkartu tegalės platintis tarp Lietuwių katalikų, kaip veik mums seksis placziam swietni žinoma padarytie, kad „Auszra“ pasirodo. Priimtina buvo, kad Kalendorius yra nū Žemaiczium kaip ir Lietuwiu pageraujamas ir mielai skaitomas, tada už paplatinimą „Auszros“, kalendorius galėtų geriau derėti negu kas kitas. Asz sumąscziau iszlesti pirmą Auszros Kalendorių metams 1884. (Tikiu kad Dr. Bassanawiczius tai neužmauė). Žinoma iszleidimas nepasidarė bewargo; Mikszas sakėsi turįs Kalendoriui gerų rankraszczių, wienok pasirodė, kad jis jų netikėtai neturėjo bet ir jūsniekaip pagaminti neįstengė. Pagaliau Mikszas per savo pasitraukimą Kalendorius sutrukinio, ir jie iszėjo jau szaunei per wėlai, kas paskui ir piktą įspudį darė ant Kalendoriaus iszpardavinejimo; bewiek pusė liko neiszpardūta,

Mikszas berods raszėsi ir žadėjo su kasztu prisidėti, bet atsiėjo man wienam tokia negirdėta prekė 800 markių užmokėti. Karabelninkai nei jokiu budu neprisileido perneszti mano siulomą Kalendorių sako: „Wyskupas asztereį Kunigams paliepęs, kad nei „Auszra“ ir nei kalendorių nieks neplatintu, ir jei kas tai pasidrystu darytie, tas popirm negaus griekų iszriszimą, o potam dar waziūs į Syberą“. Jau senėi Mikszas buvo proszalė, dar Auszros Kalendorei tebegulėjo pas manę Bitenūse. Pasiulymas nieko naudos tame dalyke man ne atneszė. Parwaziawus Szlupui pas manę ir parsįwežus Auszrą isz Ragainės, regis buvo wisų numerijų po 850, taigi 1000 tapė drukawotas; turbuti, kad szejp teip bus 150 iszdalyta arba pardūta. Po trijų mėnesių ilgo užtrukimo, atsiuntė man Dr. Bassan. ir adresus į lietuwiszką bei wokiszka iszvertęs, teip kad 5 Nr. „Auszros“ butų galėjęs iszsiuntinėjamas buti, bet nelaimė, kad nebuvo piningų. Tada asz pasileidau įjeszkoti perneszėju per rubezių, o kur nū rubežiaus toliaus jau rodosi wyrai pasiunczia į Rygą iki Miglowaro, kursai po bandaroliu siuntinėjo ant padūtu adresu. Pirmąjį teko man surasti S. P. *) isz F., kursai isz Auszgiriu nū Szilumaiczio iki į Kaitinėnus nuneszė, ten buvo R., ir tas perrupino ant žiGUNės į Rygą, kaip ir į kelias kitas wietas apie Raseinius. Tūmi nepasikakdinau, bet traukiau parubezių iki Smaleninku. Pacziūs Smaleninkūs radau palanku žmogų su mano taworu kupeziauti norinti, tai buvo W. s. Tas apsiszteliawo 500 Kalendoriu po 25 kp. ir jes juk iszpardawė. Priegtam jis man užmanė pereiti į Sudargą, Bažnytkiemį antrapus Niamuno, ten

*) Pravardzių netalpiname del suprantamų priezasczių. Red.).

randas jam pazystamas knygu kupezius Jūzas Angrabas. Asz antra ryta pakilęs parėjau peszczias iki Sudargo, oras buvo teip bjaurus ir snigo ir lijo, kad man iki į Sudargą nuėjus jau pradėjo žliejūti, isztikro man parupo, kur pernakwoti; Sudarge apie Angrabą paklausus, jo nei wiens nepažino, galiausei wiens žydas sake: kad Kežgalyje Angrabas gyvena ar tas, ar ne, apie tai jis nežino, o kokiam dalykui asz Angrabo įjeszkojau, asz niekam sakyti negalėjau, bijodams savo kailį įkiszti, arba už kaziaunus kasztus į Syberą nuwežintas buti. Iki Kežgalio buvo drutai į milios, o czion jau wakars. Žut buti einu, kad žygis nebutu bereikalo. Netoli Kežgalio sutikau waikiną kurį privercziau manę iki Angrabo nuvestie, tas reikalawo už savo procę tiktai 10 kapeiku, ka ir padawiau; nuėjus į menkintelę bakuzėlę Angrabo, atradau Jūzą prie apdarymo knygu besiprocawojant. Angrabas manę palaikę už kiauiliu kupezį, ir buvo gatawas, man sawo kiauiles perstatytie ant prekios, bet kada asz pasakiau, kad kontrabandiszkių dalykų del pasjo atėjau, tai jis manę sawo namūse užlaikyti nenorėjo, isz baimės idant smertelną grieką neužsitarnautų. Sako tūjaus turįs eiti iki Sudargo kunigo Suderewicziaus, kurs jei pawelys tai, tai rasi galės užsimti, bet wyrausias dalykas buvo tame, kad jis manę pernakti pasilaikyti bijojo. Nors asz didei pawargęs buwau, tai tacziaus reketawau drange iki Suderewicziaus. Kurs rodos teip jau manę gana nemeilingai priėmė, nės tūjaus emė pyktauti ant „Auszros“, kam ji reikalinga, ir tt. Isz Suderewicziaus pamokslų iszkliuti norėdamas rupinaus pasigūstie, kad pawargęs, ir mielai rytojui jo pamokslų klausyiczias, jis manę nurekaman:

dawojo pas nekurij A. u-
ant nakvynės. A.
. ius buvo Lenkas, bet kal-
bėjo gana gerai ir lietuviskai,
nors asz pailsio norėjau lab-
jau už wiską, tai jis negalėjo
žingeidystės pilnas man paka-
ju dūti manę neklausinėjęs
kokių mieriu ir su kokiais rei-
kalais asz iki Sudargą atėjęs?
Asz ilgai painiojau, norėdams lab-
jo klausymų nusikratyti, bet
jis neatleido, galiausiai man pa-
sirode, kad jis gali būti suga-
dus, dėl pargabenimo rasztų.
Teip asz jam siekius ir mierius
„Auszros“ ir kitu knygeliu,
kurės buwau begant laikui
įsitašęs apreiskčiau. Jame
radau ne prieszininką, bet pri-
tarėją ir partiją, su kuriū-
mi wėliaus šaunei daug rei-
kalų perwedžiau. Jis priėmė
neszalus mano knygelių, jūs
pristatė kur reikėjo, ir asz jam
jo proceą apmokėjau knygomis
teipjau. Teip buvo dwi wie-
tos, kurios be kunigu žinios
pergabeno Auszrines. A. už-
sipelnė kame nemirsztanti gar-
bės paminklą, nės jis apie 2
metu savo urėdą wiernai pil-
newojo. Žiemos mete jau po
kalėdų 1883. Szlupas užmanė,
kad J. kunigaujantis Palan-
goje esas palankus prie Ausz-
ros platinimo prisidėti. To-
kioms aplinkybėms be esant
tikrai reikėjo surasti wietą
szepus rubežiaus, nės J. tokios
pridūti nežinojo, todėl asz wa-
ziawau į Klaipėdą ir nū tenai
su wežimu iki Immersatto, o
kada ten buwau suradęs neku-
rij M. J., kursai gatawas buwo
mano siuntinius priimti, wa-
ziawau per rubežiu iki Palan-
gos idant su paeziu J. pasima-
tycziau. Asz nesitikėjau, kad
katalikiszkas kunigas galėtu
buti pritarėju Auszros, nės
buwo iki pat tol wienat tiktai
kunigas Burba, kurs „Ausz-
ros“ ne užsigynė. Meilingas
priėmimas, pawaiszinimas su
obūliu, ir dar rublius kaipo
dowaną ant kelionės manę la-

bai pradziugino, priegtam jis
apsiėmė perimti knygeles ir
„Auszrą“ ir pridūti Liepojuje
ėsantiems abonentams.

Teip traukės naujas krutė-
jimas tolyn; man nū Jurgai-
czio sugryžus radau savo na-
mūse ir wėl Jurgį Mikszą su-
gryžusi, kursai buvo po Že-
maitiją pasitrangęs ir dabar
parėjo atgalion į Prusu Lietu-
wą, kad atkalėtu sawo nūdė-
tes, o potam ar pas fėwų ar
kitur jieszkotusi saw uždarbės.
Ragainėje buwo Sybertas Al-
bano bei Kibelkos drukorija
nupirkęs, kadangi judu pawar-
go. Drukorija buwo rods di-
dei mažos wercijos, ir rasztų
buwo per mažai, kad galėtų
nors kokį weikalą kaip reikiant
atliktie. Syberts turėjo 3 duk-
teris, kuriąs jis mielai norėjo
apzenidintie, ir tai wyriausęją
Miksziui pirszo. Ar Mikszas
tikrai mislyjo Syberto žentu
pastoti, asz nežinau, bet jis su-
gryžęs isz Žemaitijos pristojo
pas Sybertą, per drukorių ir
ant mano parodos gruntawojo
„Niamuno Sarga“ nedėlinį
laikrasztį, kurs per pusanzrą
tikrai isz Ragainės iszeidinėjo
ir budino Prusų Lietuwiui, ku-
rie abelnai buwo nūtarčiai atsi-
dawę. Per didesnę dalį tilpo
szalip bėganczių žinių, wienat
mano rasztai. Sybertas wie-
nok teipjau pawargo, kadangi
„Niamuno Sargas“ ir kitos
knygelės nemaitino spaustuwę.
„Auszrą“ asz buwau perkėlęs
pas v. Mauderopę ir tenai bu-
wau šaunei praskilęs. Jei
bucziau norėjęs „Auszrą“ per-
keltį atgal pas Sybertą į Ra-
gainę, tada butų man apie 1200
markių pritrukusį, o isz Ka-
lendorių nebuwo teip gerai
kaip nieks įrinkta, wėl skolyti
man ir niekaip neispūlė, tai
reikėjo „Auszrą“ likti pas
Mauderodę. Pagaliaus ma-
tant, kad nei Auszra negalės
iszsilaikyti, jei isz kitu wers-
mių nebus galima paszelpo-
suteikti, tai maniau, bus kaip
bus, bile „Auszra“ ant kiek

ilgesnio laiko palaikyti. Kada
asz skundžiaus Wisztaliui ir
kitiems apie medegiszką ne-
isztekliu, tai jie kitsai neatsi-
liepe, o Wisztalius bei Neris
ragino „Auszrą“ paliaut isz-
leidus. Asz gana gerai galė-
jau suprasti, kodėl manę ragi-
no „Auszrą“ užgesinti: jie mat
ar neturėjo ar nenorėjo „Ausz-
rą“ gelbėti. Rods ir tokių
brolių rados, kurie ragino
„Auszrą“ palaikyti, kasztūs
kas kasztuos, wienok nepridė-
jo nei graszio, o dar kiti roka-
wo, kad „Auszra“ gauna pa-
szalpą nū maskolių ir todėl re-
dystėje pieningų užtektinai ran-
dasi. Jie wisi tik mislyjo bet
nei wienas rankos nepridėjo.
Wienok palaikymą „Auszros“
asz laikiau už reikalingą ir ne-
atbodams wisų kitų leidau
„Auszrą“ tolyn, rodos, kad
nei nū Dr. Bassanawycziaus ir
nei nū kitų neprasziau pagel-
bos, kaip tai darė mano pase-
kėjas, wienat dėl to, kad žino-
jau, jūs, mielai ant sweikatos
taisymo bei ant gražiū papū-
szalu, daug iszleidžiant, bet
niekadus nedūsent ant teip
swarbaus reikalo graszi. O
wėl antra, jie ir nei menkiausio
supratimo negalėjo turėti,
kokį „Auszra“ padarė. Szen-
dien rods yra matoma, kad pa-
laikymas „Auszros“ buwo tik-
rai geras dalykas, dėl to ir wi-
si skubinas buti jos gruntawo-
tojais, szelpėjais, gelbėtojais ir
dar daug kitokiais.

Nei „Žirgas bei Waikas“ su
„Žiponėms bei Žiuponais“ Lie-
tuwiszką klausimą nepakėlė
(? Red.), o pasakos apie lau-
mes bei weliuus teipgi to ne-
padarys. Teipgi naudingos
knygos kur Lietuwių kitą kar-
tą gywenta ar rojaus kalba bu-
wo lietuwiszka ir k.t., hus rei-
kalingi tada, kada Lietuwiui
turės sawo Uniwersitetus ir
akademijas. Bet dėl tautisz-
ko pakėlimo Lietuwių „Ausz-
ros“ darbas ir szei dienai ge-
ras. Auszra daugiau buwo
žadinant, negu tulos dabar

iszleidžiamos „Genių Dėdės“
(?! Red.) bei sapnų knygelės
(Tikra tiesa, bet, regis pir-
miausias „sapnų knygeles“ be-
ne pats autorius iszleido? Red.)
su 100 metiniu kalendoriumi.

Bitenai 15ta. 11. 03.

M. Jankus.

Nauji rasztai.

Sziapus...ir...anapus grabo.
Paraszė J. Gerutis. Spauda
ir kasztais „Kataliko“. Chica-
go, Ill., 1903 m. pusl. 185.

Tai yra kosmographiszka-
astronomiszka—teologiszkas
pieszinėlis, paraszytas (jei ne
iszverstas)dėl parodymo skai-
tytojui kas dedas net anapus
grabu! Isz kelintos dalies gal
butų ir naudingas, jeigu nebu-
tų persiėdęs gryna katalikisz-
ka tendencija, kuri kaipo to-
kia labai daug ignoruoja mo-
ksliszku faktų, kartais net fa-
natiszka.—„Iszdygo patvoryje
pupa ir drignės, tolumo per
sprindį wiena nuo kitos. Saulė
szildo abi lygiai, žemė ta pati;
tuotarpu pupa valgoma, o dri-
gnės nuodai. Kas tai czia?“
klausia autorius ir atsako:
„Dievas wienas težino isz kur ir
kaip ji (galybė) atsiranda...
Mokslas atidengia kasdien
naujus stebuklus ir paslaptis
apie gywo kuno sudėjimą, var-
gu bus kuomet galas tiems isz-
mislams?“,—pusl. 6. — Tokiu
budu autorius mokslo nepripa-
zįsta, bet vadina jį iszmislu.—
Bet užteks... Nors spauda dai-
li ir kalba pusėtinai gryna.

Atsakymai.

Springfieldieciui, Ill. Ta-
mistos korespondencija kas
link „Saulėje“ patilpusio sz-
meizalo ant lietuwiszkos rasz-
liawos ir rasztininkų netilps
„Vienybėje“. Geriausias nu-
baudimas niekdario, visai jo
nepatėmyti. Raszykit dažniaus.

K. Tautieciui, Worcester,
Mass. Tilps nuo naujo meto.

Serantono Socialistų kuo-
pai. Tamistų „Atsiszaukimas“
tilps po naujo meto.

Isz visur.

16 lapkričio dieną suka-
tvių užkoneveikimo Balma-
szev'o, kurs užmūsų ministrą
Sipiaginą Kievo universiteto
studentai surengė truckszmin-
gas demonstracijas. Pribuvus į
universitetą kuratoriui, inspe-
ktoriui ir rektoriui studentai
juos sutiko szvilpimais ir szau-
ksmais, „Szalin su caro tarnais!
szalin su sznypais!“ Pribuvo
skaitlingas buris policijos ir
aresztavojo 29 studentų. — Tą
pacią dieną Kievo politechni-
kume keletas szimtų lankyto-
jų mokslo iszkėlę Balmaszev'o
paveikslą ir giedodami revo-
liucijoniskas giesmes nusida-
vė į nekurią tuesto apielinkę,
kur atliko truckszmingą apvai-
kszciojimą atminčiai Balma-
szev'o. — Toki pat apvaiks-
zciojimai atsiliko universite-
tuose Tomsko, Kazaniaus ir
Odessos, kurs nors buvo su-
traukta dėl viso-ko kariūmenė,
vienok aresztų nepadarė. — Pa-
skutiniu laiku tapo uždarytas
Kievo universitetas iki pava-
sario.

Nesenei buvęs atsitikimas
su Ispanijos karaliumi, Alpon-
su padarė Madride didelį truk-
szmą. Dalykas tame: — Kara-
liui iszėjus ant medzioklės vie-
nas isz medinczių szovė į tą
pusę miszko, kur buvo kara-
lius su vienu medsargiu; med-
sargys tapo užmūsų ant vie-
tos, o karalius skubinau pagrį-
žo į namus. Du medincziai
tuojau tapo aresztavoti, kalti-
nami pasikėsiniame užmūsų
karalių, o treczias pasidarė sau
galą.

Budapeszte, Vengrijoj, tu-
las operos savininkas apskun-
dė szokikę, Julią Tomasko už
szokimą ne tokių szokių, koki
buvo nutarti palei sutarmę.
Sudzia, iszklausęs panorėjo
pamatyti savo akimis koki szo-
kia buvo sutarti, o kokius mi-
netozi szokikė szoko; dėl isz-
bandymo tapo aprinktas kam-

barys paties teisdario. Kada
szokikė tam tyczia pasirengusi
parodė ką ji moka, sudzia pri-
pazino teatro savininkui tiesą,
pagal kurios szokikė turėjo
užmokėti už laužymą sutarties,
bausmę. Bet sudzia panorėjo
dar pasakyti szokikei porą zo-
dzių ausin, nuo kurių szokikė
paraudonavo. Tada sudzia isz
savo kiseniaus užmokėjo bau-
smę ir apreiszė, jog jis ima ją
sau už moterę. — Laimingi tie
sudzios!

Pietinėje Brabancijoje, Bel-
gijoj, labai pagarsėjo stebuk-
lingas gydytojas, spiritistas
Edvardas Pirsch, 16 metų vai-
kinas. Jis neturi jokio pažino-
jimo medicinoje, bet menamos
anasvietinės dvasios jam dik-
tavoja kuopasekmingiausius
receptus vaistų, kurie szimtus
įvairių ligonių iszgydė. Minė-
tas spiritistas turi susineszimus
anot jo pasakos su įvairiausio-
mis dvasiomis, bet tankiausiai
su dvasia nekurio senei miru-
sio Serbijos gydytojaus, Cpy-
riot, kuris jam pranesa dėl
receptų tokias žoles, kurios
Belgijoje visai nėra žinomos ir
kurios partrauktos isz kitur
stebuklingai iszgydo ligonius.
— Daktarai baisiai įtužę ant
jauno spiritisto, o kunigai skel-
bia jį esant mediumu velnio.

Peterburge, vienos moteri-
szkės namuose pradėjo vaidin-
tis labai navatni apsireiszki-
mai; nematoma spēka brazdino
į duris, skambino į durių skam-
balą; viduj iszvaltalojo sudi-
nus ir pernesziojo rakandus
isz vienos vietos į kitą. — Bu-
riai žmonių subėga žiūrėt, pra-
dėjus dukti nematomai esybei,
bet nė viens negal matyti tų
klastininkų. Policzija turi ap-
siautusi namą isz visų pusių,
bet iki sziol nematoma esybė
dar ir jai nenusisekė sugriebti.

Szis tas apie žydus.

Nesenei Prancuzijoje, didziai
mokytas žydų rasztininkas, Sa-
lomon Reinach, skaitė istorisz

kame institute lekciją apie žy-
dus, kur nurodo, kad dabarti-
niai žydai jau nėra tyra žy-
diszka gentė, bet įvairių tautų
miszyns. Arabai, Phillistiniai,
Hittitai ir Tatarai, daugiausiai
esą įmieszę savo kraujo į žydų
rasą. Asztuntame szimtmetyj,
tula turkiszka gentė Chazarai,
gyvenusi Pietinėje Gudijoje
tapė varu priversti prie Ju-
daizmo. Nors žydai susidėda
isz įvairių tautų, bet jie, vie-
nog, turi savo charakteriszką
ruožtą, kuris neiszdįla nė de-
szimtoje gentkartėje, isz sykį
maiszytos moterystės.

Aukos kankintiniams.

Wilkes-Barre, Pa. E.-V. Bazilius 50
Westville, Ill. lietuvių \$5,00
Buvo \$609,30

Isz viso \$614,80

Aukos mokslaeiviams.

Westville, Ill. lietuvių \$11,25
Buvo \$38,46

Viso \$49,71

Ant kelionės liet. delegato į Nyderlandiją.

Westville, Ill. lietuvių \$1,70
Buvo \$232,86

Viso \$234,56

1-mas Lietuviszkas Mas- kinis ir Civilnas Balius!

Palangos Juzės paszelpinė
draugystė parengia pirmą di-
delį maskinį balių ant 16 d.
sausio 1904 m., J. Harburgerio
svetainė 80-81 Hamburg Pla-
ce, Newark, N. J. Teipgi yra
paskirtos dvi dovanos vyriui ar
merginai, kuris bus puikiaus-
iai ir navatniausiai apsiredęs.
Tai gi naudokitės isz progos
ir mėginkit gauti, nes turėsit
puikų atminimą ir garbę, o
įzenga tik 25 c., moterims dy-
kai, galėsit linksmintis nuog 7
vakare iki 4 ryto.

Uzprasom visus lietuvius ir
lietuvaits susirinkti ko skait-
lingiausiai, nes bus daug funių.
Su guodone *Komitetas.*

Dr. J. Szliupas,

328 Federal str. Philadelphia, Pa.
47-50-A (Keystone Telephone)

Susirinkimai.

Brooklyn, N. Y. didelis vie-
szas susirinkimas 38 kuopos
S.L.A., bus 3 sausio, 1904 m.
nedelioj po pietų, 2 val., sve-
tainėje 73 Grand str. Užkvie-
cziam visus draugus pributi ir
užsimokėti kvartalinę doklę, o
teipgi atsibus rinkimai naujo
metinio komiteto. *Komitetas.*

Apgarsinimai.

Ypatingas pajieszkiojimas.

Mums keletui kunigų ant pa-
jieszkiojimo suvaziavus į Wa-
terbury, neuštenka parapijo-
nų; todėl jei kur randasi no-
rinėzių buti paklusniais, pri-
gulmingais ar neprigulmin-
gais parapijonais, prasom
skubinau vaziuoti pas mus, į
Waterbury. Express'o ar Frei-
ght'o kasztus, mes apmokėsi-
me. Sunkumo jokio nebus, tik
mokėsit po 50 c. ant mėnesio
savo kunigui, jo klausysit ir
niekad jam nesipriesysit — zo-
dziu busit parapijonais.

Su guodone *Kunigai.*

Sziuom pagarsiname jog į
red. „Vienybės“ tapo prisiųsta
tikietų iszlaimėjimui 1000 do-
vanotų r. Naujoko cigarų,
naudai mokslaeivių. Todėl
norinti gauti tų tikietų, tesi-
kreipia į „V.“ redakciją.

Burtininko knygele ir metimas kor-
tų, jei tiki į burtus tai neik pas bur-
tininką nemokėk tokių didelių pini-
gų už tą pamelavimą nusipirk szitą
knygutę kuri kasztuoja 25 c., o dar
atiduosiu tik už 15 c., su kazirom
25 c. Kas prisiųs orderį vertės \$1,00
tai tam bus szita knygutė dykai bur-
tininkas.

Su guodone
John Smith
Box 273 Conway, Mass.

Priverstas, netikėtų aplinky-
bių dėlei, pigiai parduodu vi-
są rubsiuvystės amatui reika-
lingą įrednę. Randa labai pi-
gi. Norintis pirkti lai atsi-
szaukia po sziuom adresu:

Juozas J. Juozupaitis,
Bx 535
Forest City, Pa.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Šliupas, M. D.

(Tąsa.)

Gothus, išsidangina pas Dunojų ir ten apsisėda, jau pusėje V amž. Antpuoliai Gunų iš dalies sumuša juos vėl, iš dalies prie savęs patraukia. Randame juos visur, kur kova, kur antpuoliai ir plėšimai; ant rybų Romos viešpatystei, pas smilkstančius griuvėsius tos didelės virtulykės. Ažuot dingti tame nuolatame maišymesi ir tryniojimesi su svetimais, stebėtinu fenomenu, savo tautystę ir atskyrumą mokejo teip užlaikyti, jog po visokeriopų susidurimų, pralošų, susiliejimų, dar V amž. druti ir bausis pasirodo, šalyp Longobardų, kuriuos parveikti stengiasi. Keliauja potam į nežinomą Thulę ir apsibuna ant dešiniojo kranto Labos kur-nors, kiti Illyrijoje. Ypatingo lapo reikalautu kelionės tos dyvinai kručios tautos, kuri bėgyje amžių savos tautystės, po visą svietaž išnešiodama, prastoti nesugebėjo. Matome juos visur, su lėngvumu atmainant sodybas, sątaikaujančias su kožnu, kurį ant kelio sutinka, iš neprietelių ant apmokamų žalnierių persimainant, taraujant pergaletojams ir apgaletiems, o visumet-gi savo gerulišką tautystę užlaikant be paliovos. Tai tiktai istorijoje jų ant atydos užsipelno: jog vardą garbingų užsidirbo, dėjos paliudyja. Vardai jų vadovų—Gretys, Edukas (Eidukas?) ir kiti—lengviai duodasi išvesti iš lietuviškos kalbos. Ženkumas jų sujūdimuose Romos viešpatystės, kurie yra lyg konvulsyviški drebuliai milžino, atkreipia ant jų akis istorikų. Jie teip-gi buvo viena iš anų virvių, iš kurių dėl papuikusios Romos buvo nuvytas „dievo botagas“.

Pietų ir rytų linkon nuo Venedų gyvenę tuomet *Galindai* ar *Galinciai*, *Sudėnai* arba *Sudiniai*¹⁾ ir *Stavanai*. Dusburgas vadina juos *Galindicae* ir *Sudowitae*, ir nuo jų dar viduramžyje vadinosi provincijos *Galindija* ir *Sudavija*. *Stavanai* Voigtas norėtų, regis, talpinti palei upę Bebrą ir Narą (Narev), tai-gi pietų link nuo *Galincių* ir *Sudėnų*. Muellenhoff pripažįsta juos esant lietuviška gente ir apgyvendina tarp upių Vilijos bei Niamuno, Vilniaus gub.

D-ras Basanavyčius savo Ethnologiškose Smulkmenose rašo²⁾: „Pietų link nuo čion paminėtų genčių (hyph' hous) gyvenę Ptolemajaus laike *Igilionis* (*Igilliones*, *Igylliones*), iš vardo didžiai panašus į *Gelionus* (*Geloni*)³⁾, kuriuos naujes-

1) Ptolem. lib. III. egs. 5.: „Minores autem gentes tenent Sarmatiam penes Vistulam quidem flurium: sub Venedis-Gythones sunt. Post Phinni, post Bulanes, sub quibus Phrungundiones. Post Avariani, junta apud Vistulae omnis, sub quibus Ombrones. Post Anartophracti, post Burgiones, post Arsietae, post Saboci, post Piengintae et Biessi, penes Carpatum montem. Iis omnibus orientales sunt, sub Venedis quidem iterum — Galindae et Sudeni.

2) p. 22-23.

3) Tėmyk teip-gi budą *Gelionų*, ant kiek matome iš senovės raštų, ir teip:

— — — pictosque *Gelonos* (Virg. Georg. II. 115).

— — — acerque *Gelonus*.

Cum fugit in Rhodopen, atque in deserta Getarum, Et lac concretum cum sanguine potat equino (Id. III. 461).

— — — sagittiferosque *Gelonos*

Finxerat.

(Id. Aen. VIII. 725).

nio laiko mokinti vyrai priskiria prie tautos Lietuvių. Šafarikas gyvenimo vietą *Igilionų* jieskojo palei upę Iga, Vitesiškės (Vitepsk) gubernijoje, Cuno-Volkanskamjam kalnyne, bet jau Zeuss, ir, paskui jį visam sekdamas, Muellenhoff'as laiko juos per vien su „Jatvingais“ ir juos talpina „Pagirėje“. — Dėl parodymo identiškumo *Igilionų* su *Gelionais* svarbu yra žinoti, kur gyventa senovėje *Neurų* (*Neuroi*), dar per Herodotą minavotų¹⁾, nes vėlesniame laike, nog Pomponiaus Melos (48 m. Kr. g.) pradėjus, daugumas raštininkų šalyje *Neurų* gyvenanti minavoja, tarpe kitų, dvi dar genti: *Gelonus* ir *Agatyrusus* ar *Agatursus* (*Agathyssoi*)²⁾, ant to ploto, kursai tęsiasi tarp upių Bugo ir viršūnių upių Dniestro. Krusė, *Neurus* per lietuvišką gentę laikydamas, sako juos gyvenusius Vilniaus gub., palei upę Nėrį arba Viliją; Šafarikas talpina juos kampe tarp upių Bugo ir Naro. Pritariant Šafarikui, ir žinant, kad artymoje su *Neurais* kaimynystoje gyvenę *Gelonai*, galima bus jų gyvenimo vietos jieskoti „Pagirėje“, ten jau, kur buvo Ptolemajaus *Igilionis*, kurių ir pats vardas, rodos, su priedu literos „I“ iš *Gelonų* padirbtas esąs. Apie lietuviškumą *Gelonų* liudyja ne tik etymologija vardo (*gela—der Ruhm, die Ehre*), bet ir lietuviškos pasakos³⁾, ir vardai kaimų: *Gelai*, *Pagelunai* ir k.⁴⁾

„Šiaurės link nuo Venedų arba Venetų, tarp up. Niamuno ir *Jurių*, regimai šios dienos *Zemaitijoj* ir *Augštojoj* Lietuvoje gyvenę *Veltai* (*Oueltai*), kuriuos Šafarikas buvo klaidžiai prie *Slovėnų* pridalinęs, bet Zeuss ir Muellenhoff'as skaito juos per *Lietuvius*, sakydamas, jog vardas *Oueltai* klaidingai yra rašytas ažuot *Letouai—Lietuviai*“. *Veltai* Ptolemajaus laike, regis, buvo ateiviai iš Maž. Azijos, kur *Hesychini* liudyjant buvusi „Beltė, chorion Phrygikon“.

„Dar toliaus, šiaurės link nuo *Veltų* (*hyper hous*), tarp upės *Ventos* (*Taurunto*) ir *Dunos* gyvenę *Hossioi*; juos vieni nor' Lyvų kampe ir ant salos *Osilia* talpinti ir prie *Latvių* priskirti, kiti—juos laiko per *Suomišką* gentę.

„Dar toliau į šiaurę, regimai už upės *Dunos*, šios dienos *Livonijoj* ir *Estlandijoj*, gyvenę *Karbonės*, kuriuos Šafarikas laiko per *Krevus* ir apgyvendina juos *Pleskavos* apigardėje, kaimynystėje *Latvių*, ir į rytus nuo *Smalėniškio* (*Smolensk*); Zeuss identifikuoja juos su *Kurais* (*Kuršiais*), viduramžių chronikose *Curetes*, *Curi*, *Cori* vadinamais, vėl Muellenhoff'as vardą jų išveda nog *lietuvių*. „kareivis“ ir juos pripažįsta per lietuvišką gentę.

Me Colehus, et qui dissimulat metum

Marsae cohortis Dacus, et ultimi

Noscent *Geloni*; —

(Hor. Carm. II. XX. 19).

Visam pharetratos *Gelonos*,

Et Syethicum inviolatus amnem

(Id. III. IV. 35).

(Pr. Šl.)

1) IV. 51.

2) — — — mixtique altaria circum

cretisque Dryopesque fremunt, pietique *Agathyrsi*:—(Virg. Aen. IV. 146).

Sauromataeque truces aut immanes *Agathyrsi* (Juv. Sat. XV. 125).

(Pr. Šl.)

3) Kraševski, Litva, I. 450.

4) *Neurų* šalį primena *Narbuto* tankiai minavojami *Neroma*, ir *Neramiiai* („*Neurai*“) gyvenę esą, anot jo, palei *Nėrį*, *Panarių* pakalnėse. Minavojami dar yra *Nasciai*, kurie gyvenę *Peluzijoje*; apie juos mažai ką teži-nau.

(Pr. Šl.)

„Į rytus (anatolikoterai) nuo Karvonų (Kreivėnų) gyvenę *Kareotai* ir *Saloi*. Kur gyveno Kareotai, Ukert'as ir Safarik'as ne žino; Krusė juos patalpino Estlandijoje. Etymologiškai tasai vardas galėtų būti sustatytas su „Curetes“, „Curi“, „Cori“. — Saliai (Saloi) yra neabejotinai ta pati gentė, kuri viduramžyje Selones vadinosi, ir gyveno kampe palei up. Salis ir Duną (Dauguvą).

„Toliau, regimai į rytus (hyph' hous) nuo Šalių apgyvenę *Agathyrstai*. Potam *Aorsai* ir *Pagirytai*.

„Nuo Salino²⁾ ir Am. Marcellino³⁾ darsižinom, kad kaimynystoje su Gelonais gyvenę Agatyrstai arba Agatursai. Primitant... identišumą Gelonų su Igilionimis, reikės pripažinti, kad Agatursai turėjo kur nors į rytus nuo Gelonų tarpe jų ir up. Dniestro gyventi. Gyvenęs IV šimtmečiuje, Kr. gimus, Marcianus Heracleotes, suteikia žinią apie gyvenimo vietą Agatursų ano laiko: jie gyvenę tuomet—palei upę Chesiną ar Chersiną (Chesinos, Chersinos), po kuriuomi vardu daugumas mokintų vyrų priima upę Duną.

„Aorsai, regimai, gyvenę rytųlink nog Agatursų. Krusė dumojo Aorsus gyvenusius Latvijoje, tarpe Marienburgo ir Ostrovo, Neumannas juo identifikavo su finiška (suomiška) gente Ersa palei upę Oką, Kaluzos gub. Pagal vardą, Aorsus galimo būtų patalpinti palei pylį Oršą ant upės Oršytės (Oršyca)⁴⁾.

„Liekti dar Pagirytai.

„Pagirytų vardą pirmas Šaforikas buvo užsimanęs paversti į slovenišką „Pogurič“ (iš: po+gora, góra); jį sekė Ukert'as, Cuno ir k., sakydami, jog ta gentė buvusi sloveniška. Pats Šaforikas apie tai, kur jie gyveno, ištarė, kad esą labai sunku parodyti tą kraštą; Krusei rodėsi, kad jie gyvenę Volkonskame girėtame kalnyne. Primitant, kad minavotos augščiau gentės Saliai ir Agatursai apie Duną, o Aorsai — apie Oršą gyvenę, Pagirytų mes turėsime neatbutinai pietųlink nog tų genčių jieškoti, butent tame krašte, kur dar viduramžyje lietuviškiesie Getviai arba Getvingi gyveno, tai gi — „Pagirėje“, „Podlasie“.

Baltoji Rusija buvo senovėje Lietuvių apgyventa, ir šiandien ten randasi daug lietuviškų geographiškų vardų. Teip pat gentė *Goliad'*, rusiškuose raštuose žinoma, gyveno rytųlink nuo Baltarusijos, net palei upę Oką, Kaluzos gub. Novgorodo gubernijoje atrandami yra daugybėje kapai (tumuli), kurie dar šiandien vadinasi „litovki“.

Baltarusijos gyventojus pirmas minavoja Konstantinas Porphyrogenėtas (945-959 m.) — *Kryvičius* drauge su Slovėnais, sakydamas, kad jie buvo Rusų duokliadaviai⁴⁾ Nestoras-gi liudyja, Kryvičius aname laike gyvenus toje dalyje Val-

1) XV. 3: Gelonis Agathyrstai conlimitantur.

2) XXII. 8: „Cum Gelonis Agathyrstai“ ir XXX. 1: Gelonis Agathyrstai collimitant.

3) Apie Aorsų senoviškas sodybas štai ką rašo A. Arrowsmith (Comp. of ancient and modern Geography, 1831, p. 662): „Daix yra maža upelė, tekanti nuo Uralo kalnų į Kaspijos mūrę, ir savo vardą užlaikė dar *Taik'e*, kurį tankiai vadina Uralo upe. Aplink jos išteka gyveno Aorsai, galinga ir skaitlinga tauta, kurių valdynės vieną kart išsiskėtė beveik iki Tanai's; jie turėjo savo rankose visą pirklybą susiediškujų šalių, ir į rytines dalis Europos gabenė ant savo verbliudų pirkinius Indijos ir Babylonijos, kuriuos laimedavo nuo Armėnų ir Medų“. (Pr. Šl.)

4) De administrando imperio, cap. 9.

dajiško kalnyno, iš kur prasideda upės: Dauguva, Volga ir Dnieprai, tai-gi Baltarusijoje; pylis Smalėniškis (Smolensk) buvusi jų žemėje. Vėliau Kryvičiai, regimai, ir vakarųlink nuo Smolensko buvo apsigyvenę — nes anot Dusburgo ir jo „epitomarius“ apigardos Naujapylės (Naugardia, Nowgorodek) ir Gartyno dar pradžioje XIV šimtmečio vadinusiosis „terra Crivitia“, „terra Kryvitzen“.

Kryvičiai nebuvo Slovėnais ir Nestoras jų nepriskiria prie Slovėnų, bet buvo lietuviška gentė, kuri atėjusi iš šalies tarp Dunojaus ir Juodmarės—Krybidzoi, Krobidzoi (ten juos mini Herodotas ir Plinius) anksti susirusino. Vardai vietų, kaip Kreivoji, Kreiviai, Kreivėnai, Kreivančiai, Krivenai, Krevinė, Krivyčiai liudyja apie jų lietuviškumą. Latviai juos vadina Kreviugi, Krevieni. Ar vardas jų paeina nuo „kreivas“, „kri-vis“, ar nuo to, kad jie buvo théokratiškai Kryvių valdomi, sunku yra atspėti.

Apart Smolensko, jų miestas buvo Izborskas ir Polockas.

Akyva yra, kad *Pečeniegus* (rasi Pečėnių pavardė yra liekana jų vardo!) tuli raštininkai priskaito prie mūsų tautos, kaip kad tvirtina juos giminingus buvus Lietuviams ir Kojalavyčiams; apie *Polovcus* (Polovcii, Palaukia!) Kojalavyčius palikęs yra šitokią akyvą žinią: „Erat Polonci gens eusdem cum Prussis, Litvanis ar Lotavis originis; argumentum eius rei est, ex reliquiis quas ad Phinoniae fluvium Chorelam residuas, intra Moschi imperium, commune cum Litvanis sermone proximo adhuc saeculo, usas esse, qui viderant testantur“, o kurius jau 383 m. „Hunni Panoniam versus tendentes, ad Tainais fuderunt“.

(Toliaus bus.)

Noras.

Norėčiau šventai linosybei tikėti,
Norėčiau karštai merginą mylėti, —
Bet nė liuosybės niekur neįžiuriu,
Nė gražios merginos savo neturiu;
Norėčiau matyt tarp žmonių vienybę,
Bet viešpatauja, visur tik suktybė;
Norėčiau meilę tarp žmonių atrasti,
Norėčiau laimę iš žemės iškasti, —
Bet ir šjdienu Kovui aukos krinta,
Laimė žmonijos į purvus suminta,
Norėčiau savo matyti tėvynę
Prikeltą šioje iš miego gadyneį,
Spinduliai šviesos kad joje paplustų,
Mano tautiečiai kad visi prabustų. —
Bet mano tėvynė visa apniukus',
Tautiečių mislys sušalus', aprukus;
Tie, ką atbudę, darbuotis pradėjo, —
Jau ne vien's iš jų kalinyj' sėdėjo
— Bet ar nebėra daugiau ko norėti,
Ar-gi sudejus rankas reik sėdėti?!

J. Barzdyla.

Išmokti angliskai.

New Centery Correspondence mokslainė, išz Wilkes-Barre, Pa. atidarė szaką szioj vietoje ant McAlliney Hall 80 E. Main st., Plymouth, Pa. Szita mokslainė yra didei naudinga dėl nemokanczių angliskai skaityti, raszyti, arba kalbėti. Mieris atidarymo mokslainės kad abi lytys ir visokio amžiaus butų lengvai išsimokiniama angliskai, be kurios visoks užsiėmimas yra didei apsunkinamas czion gyvenantiems.

Budas mokinimo yra vartojamas per drukuotas lekcijas, pradėdant nuo pat pradzių, žodžiai yra paskirstyti silebose trumpuose išsireiszkimuose išdrukuota aiskiose literiose angliskoj kalbėj, po apaczia to žodžio yra beveik visose svetimos kalbose išreiszkimas kurie tik atkeliauja į Suv. Valstijas. Szios svetimos kalbos yra: slaviskza, italiskza, lietuviszka, vokiskza, szvediskza, norvegiskza, lenkiskza boemiskza, rusiskza ir tt.

Ne kiekvienas žodis yra išreiszkiamas atskirai, bet išreiszkiamai angliskoj mislyj ant instrukcijų popieros. Mokinami yra namuose mokintiniai per mokintojus patol, pakol jie gali mokintis per susiraszinejimą. Szis mokinimas yra per tam tikrai sutaisytas popieras, ant kurių reikia rasztu duoti aiskius ir teisingus atsakymus ant klausimų.

Szita mokslainė jau yra suorganizavus klesą Wilkes-Barre, Pa. ir trumpame laike pasistengs įsteigti kiekvienam miestelyje szioje apielinkeje. Tokios mokslainės užganėdins visus, kurie tik į ją kreipsis, senus ir jaunus, mokiūtis gali nuo žemiausios kliasos skaityti, raszyti ir kalbėti angliskai. Kiekvienas mokintinis yra gerai mokinamas iki gauna gerą pradzią mokslo. Wilkes-Barre mokslainėje yra mokintinių

nuo 14 iki 50 metų amžiaus, ir yra padarę gerą žingsnį pirmyn.

Szita institucija rekomenduojame per mokintus žmones augsztos vertės.

Mokslainė kirpimo drapanų.

Szi mokslainė mokia kriaučius puikiai vėliausios mados kirpimo drapanų, visose szalyse Suv. Valstijų ir Kanadoje. Negalintis pributi ypatiszkai, gauna lekcijas per laiszkus ir užtikriname teippat gerai išmokyti kaip ir ypatiszkai. Raszydami laiszkus dėl pilnos informacijos adresuokite teip: The Chicago Cutting School 2026 Michigan Ave., Chicago, Ill.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau szitų ypatų: Vinco Karuzos, — gyveno Pittsburgu, potam išvaziavo Philadelphia, Pa., su savo visa szeimyna; Jono Žemaiczio ir Juozo Pekuczio; abudu gyvenno Homestead, Pa.; teiks is atsiszaukti jie patys ar kas kitas praneszti apie juos. Teipgi tepaduoda adresą Dragi Baz, V. K., asz reikalauju sąnaris. Mano ant.: Kons. Szimkonis, 5 Harlem st. Worcester, Mass.

Pajieszkau savo pusbrolio, Jokubo Didvalio išz Suvalkų gub., Senapilės pav., kajmo Balcupijų, jisai pats arba kiti meldziū atsiszaukti ant adreso: Petras Kailius, 32 Radner st., Allegheny City, Pa.

Pajieszkau savo tikro dėdės, Motiejaus Razausko, Suvalkų gub., Metelių dvaro; pirmiau gyvenno Shenandoah, Pa. o dabar nežinau kur. Meldziū atsiszaukti; turiu svarbų reikalą. Mano adresas:

Frank Senapėdis, 1514 Ross Avo. Scranton, Pa.

Naujausios knygos:

Pasakos išz gyvenimo lietuviszkų Velių bei Vėlnių, surinktos D-ro J. Basanavicziaus. 470 psl.
Prekė neapdarytos - - \$2.00
Apdarytos - - - - \$2.50
Karalius. Apysaka. Dievas ir Karaliai. Evaldo pasaka. 16 psl. 10c
Vaidyla, originaliskza novelė. 15c
Eilės Franciszkaus Vaicziczio (Sekupasakos). 165 psl. 50c
Gamtos Istoriija, pagal Povilą Bert, vertė D ras Baceviczia. Su daugeliu paveikslų. 209 psl. 50c
Kaip žmogus gyvenno ant žemės? Paraszė S. M. 47 psl. 25 paveik. 10c
Iz musų praeites. Paraszė Jonas Gražys. 16 psl. 10c
Darbininkų kalendorius 1903 m. 15c
Vorai ir Musės. Prilyginimas prie ponų ir darbininkų. 5c
Varžytinės. Ką jos duoda kapitalistams, darbininkams ir kaip jas reikia panaikinti. 16 psl. 10c
Valdzios pilvas. Paraszė J. Gražys. 16 psl. 10c
Paslėpęs vilko nasrus rodo lapės uodegą. 7 psl. 5c
Kalendorius 1904 metams. Su daugeliu paveikslų. 154 psl. 25c
Socializmo ateitis. Apysaka. 40c
Dvi Seserys. Apysaka. 40c
Darbininkų Balsas, No 1, 2, 3, 4, 5. Po - - - - - 15c
Davatkų gadzinkos. 15c

Adresuokit:
J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main St.
PLYMOUTH, PA.

J. B DAINIS,

58 Public Square, Wilkes-Barre, Pa.
Pirmas lietuviszkas-lenkiskzkas hotelis vidurj miesto (prieszais su židą). Kas ateis su kokiais reikalais į miestą, ar tai rodos gavimo arba su skundais į sudą, nepaširszkite lietuviszko
HOTELIO DAINIAUS.
Laikau visokius gėrymus ir užkandzius kadien.
Teiposgi ant virszaus yra SALE del susirinkimų.

Temykite.

Kas izz Baltimoriszkų užsiraszys pas mane „Vienybę Lietuvnickų“ užmokėdami \$200. ant metų, tam duosiu dovanų kalendorių 1904 m.
L. GAVLIS,
2018 N. Washington str.
Baltimore, Md.

Naujas Kalendorius 1904 metams.

Su daugeliu moksliszkų ir naudingų skaitymų, žinių ir su daugeliu paveikslų — viso 38 — gaunamas „Vienybės“ išleistuvėje su prisiuntimu už 25 cen. Darbininkų Kalendorius 1904 metams išleistas Lietuvių Social-Demokratų Partijos, su naudingais darbininkiskzais skaitymais. Prekė 20c.

ADRESA REIK TEIP RASZYTI:

J. J. Pauksztis & Co.
Plymouth, Pa.

Hei! Vyrai Skaitykit!

Ar nori pinigų greitai ir teisingai? Tėvynę pasiūsti? Ar nori laivakortės ant pigausių ir geriausių linijų? Jeigu teip! tai kreipkis pas seniausią lietuviszką Agentą Juozas M. Saroczka, o jis atliks viską geriausiai. Pas jį teipgi gausi puikaus Alaus, Vyno ir Cigarų, geriausia užėiga pakelevingiems. Telefone: Bell East 936 A.

J. M. SAROCZKA,
471 Collinsville Ave.

East St. Louis, Ill.

Neskaityk szito!

Gražiausios ant svieto popieros del raszymo gramatoms su gražiais pasveikinimais del tėvėlių, giminių, ir pažystamų. Teipogi turiu gramatų nuo merginų į vaikus, o nuo vaikinių į merginas su gražiais pasveikinimais. Labai gražos pavincziavonės ir visokios dainelės, kad skaitant reikia labai juoktis. Viso turime 12 gatunkų; lietuviszkų, lenkiskų ir su gražiai kvietkuotais konvertais tik 25 ct. už tuziną, 6 tuzinai 1 dol. Szilkiniai abrozėliai 10 ct., szilkinės pavincziavės su visokiais pavincziavimais teipgi 10 ct., žodziū sakant visoki abrozėliai su lietuviszkoms ir lenkiskoms maldelėms nuo 50ct. iki 8 dol. už 100. Visokių ranžanczių ir karunkų nuo nuo 35 ct. iki 5 dol. už tuziną. Visokių szkaplierių nuo 4 dol. iki 10 dol. už 100. Atidaromi altoreliai nuo 6 dol. iki 9 dol. už 100. Tukstantis nakių ir vieną tik doleris. Linksmos Valandos trys milzinskzokos knygos tik už 2 dol. Geriausia lietuviszka trajanka 30 ct. ir 55 ct. už baksuką su prisiuntimu. Reikalauju gerų agentų ir duoda gerą uždarbį, norėdami gaut atsakymą įdekit už 2 ct. stampą. Szita adresą užraszyk į savo knygas.

John Nauchikas,
37 Franklin st. New Britain, Conn.